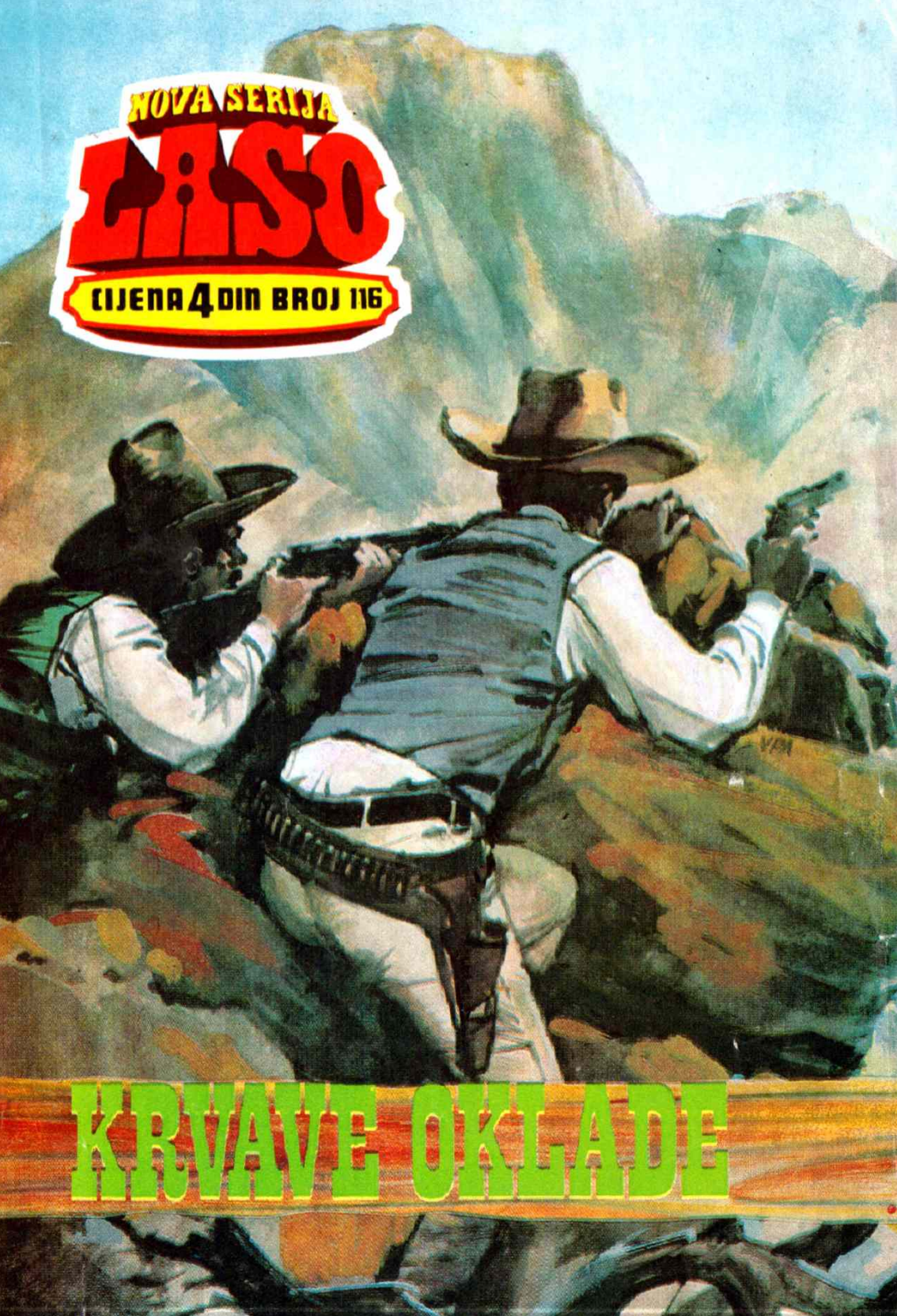
NOVA SERIJA
LASO
CIJENA 4 DIN BROJ 116
KRVAVE OKLADE

Matt Chisholm

KRVAVA OKLADA

»Laso« Nova serija 1975.

Matt Chisholm: KRVAVA OKLADA

Naslov originala: BLOOD ON MCALLISTER

(Copyright: P. C. Watts)

Recenzija: Lidija Krleža, prevodilac

Prijevod: Tomislav Odlešić

»Lasso« — Izdavač OOUR izdavačke djelatnosti »Vjesnik« Zagreb Ljubice Gerovac 1 — Glavni i odgovorni urednik Borivoj Jurković — Tisak OOUR novinsko revijalne štamparije OOUR IMG »Vjesnik«, Zagreb Ljubice Gerovac 1 — Zagreb 1975

Copyright sva prava za Jugoslaviju VJESNIKOVA PRESS AGENCIJA, Zagreb

Cijena 4 d Za inozemstvo DM 1.60; ASCII 8; SFRS 1.60. HFI 1.30.

Slobodno plaćanje poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 3935/2 — 1973 od 26. XI 1973

I

Bilo je proljeće. Stada su polako krenula iz Texasa na sjever a indijanski su konji pasući svježu proljetnu travu, prikupljali snagu kako bi mogli juriti za bizonima ili krdima konja bijelih doseljenika. Posvuda su lajali prerijski psi, pjevale su ptice, a zemlja je bila šarena od proljetnog cvijeća.

Visoki se jahač njihao u skladu s pokretima svog konja. I on i životinja su poslije naporne zime u preriji jako omršavjeli; ostale su samo kosti i mišići.

McAllister je za proteklih mjeseci radio kao vojni izviđač, te je beskonačno pregovarao sa Čejenima, predvođenima poglavicom Mnogo Konja, nastojeći da natjera Indijance i vojsku da shvate prava one druge strane. Dogodilo se to nakon najkrvavije borbe koju je vidio. Neko je vrijeme bio u indijanskom zarobljeništvu i već je mislio da neće dočekati proljeće. Pa ipak, sada je bio tu, u preriji, slobodan, s plaćom u džepu i dobrim konjem pod sedlom. Radovao se što je živ.

Vrijeme je da se zabavim, mislio je. Sve dok budem imao novaca, uživat ću u viskiju i ženama, odmarati se i izbjegavati nevolje. Da, nevolja ne želim baš nimalo.

Bilo je to smiješno, jer nevolje su se lijepile za njega kao čelik za magnet No, svatko ima pravo da mašta. Prerija se protezala na sjever, doimajući se beskrajnom. Tek se na obzoru vidjela jedna mrlja: grad pored željezničke pruge, cilj mnogih gonića stoke.

Nije važno u koji ću grad stići, pomisl. McAlister. Zašto ne bih učao baš u ovaj? Bitno je da se odmorim i isperem prašinu iz grla. Nakon toga će produžiti i posjetiti Rigbyjeve. Oni imaju ranč šezdesetak kilometara odavde. Bit će to lijepo: čavrljat ću s Jimom uz čašicu, napuniti želudac ukusnom domaćom hranom i ljuljati malu Pat na koljenu.

Opazi neki pokret s desne strane, i odmah postane oprezan. Taj je oprez postao sastavni dio njegove naravi. Zaustavi konja i počne pažljivo pretraživati pogledom teren. Zdesna, oko pola kilometra na sjever, nalazio se šumarak, a malo bliže kvrgavo stijenje. Baš je među tim stijenama maloprije opazio pokret.

Koljenima potjera konja i gotovo nečujno se po travi ušunja u sjenu najbližeg drveta. Mirovao je jednu minutu, a onda spazi opet micanje. Na vidiku se pojave glava i ramena nekog čovjeka. Pokaže se još jedan čovjek. Obojica su bila okrenuta leđima McAllisteru i gledali su na sjever.

McAllister, također, pogleda u tom pravcu i opazi da se nešto miče u preriji. Tek nakon nekoliko minuta razabere nekog čovjeka koji je trčao.

Posegne u bisagu i izvadi dalekozor. Ono što je ugledao, bilo je uistinu smiješno. Vidio je čovjeka u dugačkim gaćama. Taj neznanac je trčao laganim koracima, bez napora. Ako produži u istom smjeru, uskoro će proći kraj stijenja iza kojeg se skrivaju ona dvojica.

Uto se iza trkača pojavi drugi čovjek, odjeven otprilike jednako: i on je trčao. Podigavši malo dalekozor, McAllister ugleda još jednog čovjeka i još

jednog. Svi su trčali u istom pravcu. Otraga je vidio još dvojicu. Sva šestorica su, poluudjevena, jurila kroz prerijU kao da im je život u opasnosti.

To je nekakva trka, pomisli McAllister i odmah se zainteresira. Zamišljao je ljude u gradu kako sjede u krčmi i sklapaju oklade. Žao mu je bilo što nije s njima.

Vidjevši da se trkači približavaju, oni među stijenjem nestadoše s vidika.

Nije bila potrebna osobita mašta da bi se naslutilo da će se uskoro nešto dogoditi! A ono što će se dogoditi neće biti nimalo ugodno. Onesposobljavaju se konji na konjskim trkama, pa zašto ne bi i trkači?

McAllister skliznu sa sedla, priveže konja i tiho krene pješice, zaklanjajući se drvećem i stijenjem. Približivši se onim skrivenim ljudima, opazi da se prevario i da su ondje trojica, a ne dvojica. Jedan je držao u ruci veliku toljagu. Sasvim su mu jasne bile namjere.

McAllister se kiselo osmjehne i spusti na ruke i koljena. Počne se šuljati kao Indijanac.

Tišina je bila takva da je čuo tapkanje nogu najbližeg trkača. Jedan od onih među stijenjem se polako uspravi i, kad se trkač našao nasuprot stijenama, iskoči iz zaklona.

McAllister se u istom času nađe na nogama, upozori krikom trkača i jurne munjevito poput pume. Za tren ugleda trkačevo lice kad se iznenađeno i uznemireno okrenuo prema napadaču.

Međutim, McAllister više nije mogao promatrati trkača, jer su mu ostala dvojica među stijenjem krenula u susret. Prvi je bio visok i snažan, ali ga je McAllisterov napad posve zbunio. Dobio je šaku u lice i zateturao natraške. Pri tome se spotaknuo i tresnuo na kamenito tlo.

McAllister obrati pažnju drugom čovjeku koji je bio naoružan toljagom. Taj zamahne njome brzo i snažno prema McAllisterovoj glavi, no ovaj korakne u stranu i izbjegne udarac, a onda nasrne kad je čovjek digao toljagu kako bi ponovno udario i zabije mu glavu u podbeo trbuh. Srušivši ga na zemlju i nađe se na njemu. Nekoliko su časaka zamahivali jedan na drugoga i dahtali od napora.

Dogavši se napokon, McAllister začuđeno opazi da je trkač prekinuo borbu s prvim napadačem i da se udaljuje što brže može. Tako se sada, izvukavši trkača iz opasnosti, uvalio u neprilike. Bio je opkoljen trojicom žilavih i opasnih ljudi. Zapravo, našao je i na četvrtog protivnika: Kad se morao povući pred ponovnim naletima onoga s toljagom, našao se na putu drugom trkaču, koji je zastao za tren, udario ga desnom šakom u lice i produžio.

McAllister se stropošta na leđa, a onaj s toljagom mu skoči objema nogama na trbuh. Bio je to umalo kraj borbe. Ipak McAllister ga uspije nekako šćepati za gležnjeve i baciti u stranu. Podigne se na koljena i dočeka drugog čovjeka, uhvati ga oko pojasa, ustane i prebaci ga preko ramena tako da je naglavce odletio na zemlju. Zaista je to bio dobro uradio. Protivnik je cvilio kao mače.

U tom času se umiješa treći čovjek, udari McAllistera po nogama, sruši ga i potom mu zada dva udarca nogom u rebra. McAllisteru sine da će, ako uskoro ne učini nešto odlučno, izgubiti glavu.

Naši su već i ostali trkači prilično radoznalo promatrali borbu, ali se nisu zaustavljali.

McAllister uhvati gležanj onog čovjeka koji ga je udarao nogama, digne se i okrene, te pri tome baci protivnika među stijenje. Dok je još uživao u tom potezu, skoči mu jedan na leđa, obuhvati ga rukama oko vrata i povuče natrag. Uvijek pokoran takvoj vrsti uvjeravanja, McAllister se nagne prema natrag kao što se zahtijevalo od njega, ali samo za tren. U tom času protivnikov stisak malo popusti. McAllister ga uhvati objema rukama za glavu, sagne se i prebaci preko sebe. Čovjek krikne i ostane bespomoćno ležati.

Onaj među stijenjem ustane. Doimao se kao da ga je pregazilo stado divljih goveda i postao je krotak poput jednodnevnog teleta. Činilo se da je na rubu plača.

No McAllister se nije osjećao divno. Zaključi da je vrijeme da prekine taj

sastanak. Izvuče iz korica »remington 44« i napne kookt:

— Imate li ovdje konje, momci? — upita. Jedan od njih kimne sutke. — Onda ih potražite i odjašite Da sam na vašem mjestu, ne bih se uputio u grad. Ako vas ugledam ondje, možda ću vam oderati kožu.

Domali su se tako kao da su sve shvatili. Nosili su revolvere, no nisu pokazivali baš nikakvu želju da ih potegnu!

Udalje se šepajući. Malo kasnije začuje McAllister topot kopita. Gledao ih je kako jašu na jug.

Vrativši se svome konju, on povuče dobar gutljaj vode iz čuture, obriše lice, zastenje od bolova i umorno se popne u sedlo. Dok je jahao kroz šumarak na sjever, opazio je ponovno trkače Vraćali su se prema gradu.

Polako krene za njima.

* * *

Nagli razvoj stočarstva bio je uzrok postanka gradića Abbotsville u Kansasu. Izrastao je kraj željezničke pruge, okružen pašnjacima na kojima se mogla zadržavati stoka prije nego što bi je ukrcali u vagone i otpremili na istok.

Sada je vladalo u njemu privremeno zatišje, jer stoka će početi stizati tek za mjesec-dva. Već se pripremao za dolazak kaubojskih družina; nanovo su se bojili natpisi, popravljali obori za teksaška stada, punila skladišta trgovina i krčmi, a gradski je šerif čistio svoje revolvere i pripremao ih za blisku budućnost. Znao je da će imati pune ruke posla.

McAllister je polako ujahao u gradić, pronašao konjušnicu i predao konja starom konjušaru. Tada ode u krčmu »Bikova glava«, koja je bila skoro prazna, naruči pivo i, popivši ga, odmah živne Zatim iskapi brzo dva viskija, pa još jedno pivo, i nakon toga se osjećao već skoro sasvim dobro. Uto se sjetio svog izgleda. Cijelu je zimu proveo u prerij, i to se v djelo na njemu Odjeća mu je bila poderana. lice obraslo dvotjednom bradom, a kosa mu se spuštala na ramena. Zaključi da je krajnje vrijeme da poduzme nešto.

Izide iz krčme i nađe se oči u oči sa šerifom, svojim starim prijateljem: Frankom Deblonom. Pozdraviše se lupajući se po leđima i stisnuvši ruku jedan drugome tako da bi običan smrtnik teško zaurlao.

— Popijmo nešto — reče Frank. — Zaboga, kako se dugo već nismo vidjeli, Rem?

— Predugo. No, upravo sam odlučio da se operem, Frank. Vratit ću se za dva sata, pa ćemo tada nešto popiti.

— U to ću vrijeme prisustvovati borbi.

— Kakvoj borbi?

— Zar ne znaš? — Frank mu ispriča da je u grad deputovao profesionalan boksač i atleta, te poziva na natjecanje sve koji žele. Već se bacalo kamena s ramena, održala utrka i boks, a taj je došljak dosad ostao u svemu pobjednik. Grad je poludio, ljudi se klade do posljednje pare.

— Riječ je o velikim parama — promrmlja McAllister.

— Svakako — složi se Frank. — Odakle znaš?

McAllister mu ispriča što se dogodilo dok je jahao prema gradu

Frank zazviždi, pitajući se tko bi mogli biti ti ljudi. — Naći ću ih ja ako se vrate u grad, Rem, i tada ću im dati po prstima.

— Hvala ti, no sam ću se obračunati s njima.

— A, nećeš se služiti revolverom u mom gradu, Reme.

McAllister podigne obrve. — Znači, takav je red ovdje?

— Naravno. Želim ostati živ kada stignu oni divljaci iz Texasa.

Nasmijaše se i pljesnuše jedan drugoga po leđima, a onda McAllister produži svojim putem. Tražio je brijačnicu. Nađe je u glavnoj ulici i uđe. Dugo se namakao u kadi, zatim ga je brijač obrijao i skratio mu kosu.

Izašavši na ulicu, potraži trgovinu i kupi nove hlače, košulju i donje rublje, presvuče se u stražnjem dijelu trgovine i zamoli vlasnika da spali njegovu staru odjeću Sada je bio spreman da krene u svijet.

Osjećao se dobro, ali ne tako dobro da se nakon pića ne bi osjetio još malo bolje. Uputi se prema krčmi, ali

ne stigne do nje. Na sredini ulice sretne poveću skupinu ljudi. Svi su govorili istovremeno i iz svega glasa. Na rubu gomile ugleda Franka Doblona i upita ga što se događa. Frank mu objasni: Billy Gage, profesionalac koji je posjetio grad, pripremio se već za borbu s gradskim predstavnikom u rvanju. Međutim, gradski se predstavnik, vidjevši da je gost dosada ostao neporažen, iznenada predomislio. Budući da su uložili velike svote na njega, građani su ga htjeli objesiti, ali se on sakrio, i nigdje ga ne mogu naći.

McAllister se zamisli. U sebi je brojio novac koji ima. Reče: — Kakav je taj došljak?

— Upoznaj ga — odvrati Frank.

Povede ga kroz gomilu prema visokom mladiću, McAllisterovu vršnjaku, koji je stajao sa strane i razgovarao s nekolicinom ljudi. Dok je McAllister bio taman poput Indijanca, taj je mladić bio svijetao, jasnih plavih očiju. Bio je to onaj trkač kojeg je McAllister spasio u preriji.

Mladiću se ozari lice čim ugleda McAllistera i krene prema njemu ispruživši ruku. Iako je donekle ljut na njega, McAllister prihvati ruku i stisne je.

Frank Doblon je za to vrijeme govorio: — Da ti predstavim Billyja Gagea, Reme. Evo, taj čovjek je isprašio tur ovom gradu

— A ovaj čovjek mi je spasio kožu za vrijeme utrke — reče Gage velo otvoreno, što se odmah svidi McAllisteru.

— O njemu sam vam pričao, ludi. Pozabavio se onom trojicom svadljivaca dok sam ja jurio prema cilju. Kako se zovete? McAllister? Dakle, ja vam mnogo dugujem, i ako vam se nekako mogu odužiti samo recite.

McAllister smiri svoju pigavu ćud i promrsi kroz zube: — Mogli su me ubiti. Je li vam jasno? Dok ste vi mislili samo na to kako ćete pobijediti u toj prokletoj trci, oni su mi mogli razbiti ovu moju ludu glavu. Slušajte, htio bih vidjeti onog kujina sina koji je trčao iza vas. Nije bilo dovoljno što su me ona trojica pokušala umlatiti, nego se još i jedan trkač umiješao.

Iznenadno micanje u gomili navede ga da se osvrne. Ugleda nekog čovjeka kako se žurno probija kroz svjetinu. Stigavši do ruba gomile, taj čovjek nagne u bijeg.

Billy Gage se nasmije. — Ono je Hank Forman. Oni koji su me pokušali zaustaviti kod stijenja, uložili su sav svoj novac na njega.

McAllister progunda: — Najpametnije mu je da se ostane u gradu, inače ću ga uhapsiti zbog ubojstva, Frank.

— Žao mi je što se ljutite, McAllisteru — nastavi Gage — Uvjeren sam da bi mi glava bila razbijena da niste vi naišli.

McAllister se smiri isto onako brzo kako se i razbjesnio. — Koješta — reče. — Ne govorimo više o tome. Radije popijmo čašicu

— Mora se održati borba — promrmlja Frank. — Treba da nađemo nekoga tko će se boriti s Billyjem.

— Uostalom, ja i ne pijem — doda Gage — Piće smeta vježbanju.

McAllister se zaprepasti.

— Mislite, trening vam ne dopušta da slobodno živite — reče. — Dakle, treba da pijanac pokaže trijeznome kako se bori.

Gage raširi oči. — Hej... ne mislite valjda..

— Naravno, borit ću se s vama.

— Stajno! Čuješ li to, Harry? — Gage se počne osvrtati oko sebe i tražiti pogledom nekoga

Iz gomile izađe mišićav čovjek, širokih ramena, odgurnuvši u stranu dva-tri čovjeka. Lice mu je sličilo majmunskome, imao je velike uši, kosa mu je rasla do sredine čela a usta se smiješila ispod tvrdih očiju koje se nisu nikada osmjehivale. McAllister je već upoznao takvu vrstu ljudi, i susret s njima ponajčešće je završio izbijanjem nekoliko zubi.

Gage nastavi: — Evo, McAllister kaže da će se boriti sa mnom.

Harry prijeđe svojim sićušnim oprezним očima po McAllisteru, i kao da nije bio zadovoljan onime što je vidio.

— Dabome — reče, smiješeći se samo ustima — pružit ćemo vam priliku da se borite, McAllisteru. Znate naša pravila?

McAllister se kiselo osmjehne i promrmlja: - Nisam znao da u tučnjavi postoje nekakva pravila. Uvijek

sam vjerovao da je bitno premlatiti protivnika.

Lijepo se umijeća Frank Deblon: — Ovdje je civilizacija, Rem. Mi imamo pravila. Ne smiješ udarati nogama, gurati prste u oči niti davit protivnika. Ako ga srušiš, povlačiš se u svoj kut.

— K vragu — reče prezirno McAllister — to nije borba, to je igra.

Billy Gage se nasmije. — Ako se budete borili tako kao što pričate, vjerujem da ćemo zabaviti ove ljude.

— Dobro, možemo početi — reče McAllister.

— E, ne tako brzo — uzvikne Harry. — Neka se uloži novac. Sklapajte oklade, ljudi. Tko će se suprotstaviti stotini na prvaka? Prihvaća li netko?

Ljudi počeše odmah sklapati oklade. Jedan rančer istrči iz gomile i prihvati Harryjev izazov; uloži stotinu na protivnika. McAllister je zapanjeno stajao i gledao Još nikada nije vidio da netko tako lakomisleno troši tolike svote. Šerif je držao u ruci notes i bilježio uloge. McAllister izvadi iz džepa stotinu dolara i ustanovi da se oklade sklapaju protiv njega, što mu je i te kako odgovaralo. Počne ulagati novac na sve strane. Otvorio je oči i uši, i otkrio da na njega ulaže jedino Frank Deblon. Međutim, jedino ga je Frank i poznao.

Napokon se žamor počne stišavati, a Frank Deblon se prihvati zadatka da raščisti borilište. McAllister utrči u javnu konjušnicu i izvadi iz bisaga čeljenske mokasine. Skine čizme i navuče mokasine. Kad se vratio na borilište, Billy Gage ga je već spremno čekao, gol do pojasa, nasmiješen, odmoran i snažan McAllister pomisli da posao neće biti lak.

— Dakle, Rem — reče Frank — pravila govore da treba da zadržiš protivnika na tlu dok se ne izbroji do deset. Ili ga možeš onesvijestiti. No, ne smiješ se služiti šakama

— Kako ću ga onda, do vraga, onesvijestiti?

— Posluži se podlakticom.

McAllister se namrgodi. Nikada nije čuo za takvu tučnjavu, i činila mu se ludom. No, bio je spreman da je prihvati. Morao je, jer je većinu svog novca uložio u svoju pobjedu. Skine novu košulju i otkopča opasač s revolverom, te ih preda jednom gledaocu.

— Pobjednik je onaj koji bude bolji u tri kola — reče Frank.

— Neprestano ćeš izmišljati dodatna pravila? — zapita McAllister.

Frank se namršti.

— Jesi li spreman?

— Naravno.

— I ti si spreman, Billy?

Gage se osmjehne i klimne, zatim krene prema protivniku i pruži mu ruku. McAllister je prihvati i brzo se povuče, bojeći se da je to nekakva varka. Međutim, nije bila.

Gage počne kružiti oko njega, ukočeno se smješkajući.

McAllister je promatrao njegova duboka prsa, ravan trbuh i razvijene bicepse, pitajući se da li je i brz kao što je snažan. Vjerovao je da nije i nadao se da će mu upaliti trikovi koje su ga naučili Čejeni.

II

Gage ispruži ruku, ali McAllister zaključi da se ne želi ponovno rukovati. Uhvati je i pritisne prema dolje, no ona ne popusti. Tada se iznenada baci svom težinom prema natrag Gage lako, suviše lako, krene prema napolje, prođe kraj njega i, hitro ga okrenuvši, sruši.

McAllister je, blago rečeno, bio iznenađen, ali ne toliko da ne bi pao lako kao pero, otkotrljao se i odmah skočio na noge. Gage ga se snažno dojmio, a on je, opet, impresionirao Gagea načinom na koji je pao i digao se. Od početka su se međusobno poštovali.

McAllister odluči da bude malo oprezniji, iako nije namjeravao prepustiti inicijativu protivniku; nalagao mu se protivila vjerovanju da obrana može donijeti pobjedu. Nasrne na protivnika i zamahne kao da ga želi šćepati. Gage kao da se najednom uplašio; ustukne McAllister ga je slijedio. Gage je uzmicao dok nije gotovo nagazio na noge gledalaca. Tada skoči visoko u zrak, i ispruži noge i udari njima McAllistera u lice prije nego što

se on mogao sagnuti. McAllister tresne na leđa. Bio je malo osamućen.

Polako se digne, čudeći se što se Gage nije bacio na njega.

— Mislio sam — reče nerazgovjetno — da udaranje nogama nije dopušteno.

— Zaista mi je žao, Kem — ispriča se Frank — Zaboravio sam ti kazati da je ovakav udarac nogama dopušten.

— K vragu, ako postoje još nekakva pravila, reci mi ih odmah — progunda McAllister. — Hoće li, možda, navaliti na mene nožem ili toljagom?

To izazove grohotan smijeh među gledaocima. Svi ga ocijenište kao početnika i nastaviše ulagati novac u oklade, no malo je bilo onih koji su ulagali na njega. Ipak, Frank se nije zbunio. Premda je istovremeno bio sudac, prihvati Harryjev izazov i uloži na McAllistera još pedeset dolara.

McAllister bješe uzdrman, ali nije izgubio samopouzdanje. Jednu mu se činilo kao da ga je u čeljust udarila mazga. Približi se Gageu, i uhvati jedan drugoga za ruku.

Upotrijebivši svoju snagu i brzinu, McAllister istrgne ruku, uhvati ga za potkoljak i ispod brade i baci preko čistine.

Billy Gage padne među gledaoce, koji ga odmah odbace u borilište, vičući na njega. Mladić je djelovao malo zbunjeno. Bio je prašnjav, a i pljuvao je prašinu. Kratko se nacerio McAllisteru i vrati u borilište, dolmljući se dosta oprezno.

McAllister navali. Gage ga udari u lice desnom podlakticom tako snažno da su mu zacvokotali zubi, ščepa ga za ruku, prebaci ga preko lijevog kuka, okrene i sruši na leđa. U istom se času nađe na njemu i prikuje mu ruke i ramena uz tlo.

Frank počne brojiti: — Jedan.. dva... tri...

McAllister oslobodi desnu ruku, provuče šaku ispod Gageove noge i svom snagom ga uštine za meko meso s unutrašnje strane stegna. Gage zacvili, pokuša se izvući, no McAllister se otkotrlja i oslobodi ga se.

Gage padne na leđa, a McAllister mu se spusti koljenima na trbuh. Profesionalni borac zaštišti kao crkvene orgulje kad prestane svirka.

— To je protiv pravila — vikne Frank.

McAllister se digne i odvrati glasno: — Dovoljno sam se naslušao svih tih prokletih pravila. Nastavimo borbu.

Gomila je sada vikala. Gage ustane, dolmljući se kao da mu se malo smučilo. McAllister ga podlakticom udari u trbuh, zadovoljan što je tako častan i što se drži pravila. Gage se skvrči, a po očima mu se vidjelo da je zgranut. McAllister ga uhvati za lijevi zglavak, povuče ga i ponovno baci među gledaoce. Svjetina ga vrati u borilište.

Gage je ležao, a Frank počne opet brojiti. Polako se digne tek kad je sudac nabrojio do osam. Djelovao je omamljeno i kao da se želi rastati s dolučkom.

McAllister krene u napad.

Gage hitno poskoči, obuhvati ga jednom rukom oko vrata i baci na drugu stranu kao da je dvogodišnje dijete.

McAllister padne spretno odmah ustane, vrati se, ne uspije uhvatiti protivnika i opet se nađe na tlu. Ovaj put nije pao osobito spretno, pa se digne sporije, i ne onako ratoborno kao prije.

Oni koji su uložili novac na Gagea, a njih je bila velika većina, pobjedonosno zaklikćaše, nagovarajući Gagea da navali i smlavi to kopile. Frank se malo zabrinuo.

McAllister se polako približavao, ohrabren Gageovim uzastopnim promašajima. Tada ga Gage ponovno pokuša udariti nogama u lice. To mu umalo uspje, no McAllister uzmakne u posljednji čas.

Gage se ispruži na tlu. Ovaj put je pao nespretno, te se, kad se digao, dolmao kao da se posvadio s nekom prgavom mazgom. McAllister ga dvaput udari podlakticom u lice kako bi spriječio da se oporavi od ošamućenosti, uhvati ga oko struka, okrene i baci, a onda mu skoči koljenima na trbuh i napokon mu klekne na ramena, onako kako je Gage malopr je pokušao njega prikliještiti. Vjerovao je da je to u skladu i s onim pravilima koja mu Frank još nije rekao.

Sada kad su obojica napeli mišiće, naslutio je pravu snagu profesionalnog borca. Zaključi da ga ne može

zadržati na tlu, pa se polako digne kao da je umoran. I Gage polako ustane. McAllister ga udari desnim koljenom u lice i ponovno ga sruši na zemlju, te mu još jednom skoči koljenima na trbuh. Ovaj put mu je lakše pritisnuo ramena uz tlo.

Frank počne brojiti.

Nabroji do deset. Tada reče McAllisteru da se digne i povuče. McAllister ga posluša.

Činilo se da bi ga gomila najrađe zadavila. Harry je izgledao kao da će mu prerezati vrat.

McAllister je, međutim, bio zadovoljan sobom i šepirio se uokolo.

Harry podigne Gagea i izlije na njega vedro vode. Zatim mu dade nekoliko gurljaja vode. McAllister uzme bocu viskija od jednog gledaoca i pošteno potegne. Gledalac se nije bunio.

— Nastavite borbu — reče Frank.

McAllister se sada osjećao dobro. On i protivnik se približe jedan drugome, uhvate za ruku i napnu mišiće.

Gage se kratko osmijehne, prisili ga da poklekne, istrgne ruku, udari ga po vratu dlanom, zada mu udarac koljenom u lice i pokuša ga čvrsto obuhvatiti odostraga rukama. Napregnuvši sve mišiće u svom žilavom tijelu, McAllister se nagne prema natrag i pokuša tako oslobodi ti stiska. Ne uspije. Kad mu se zbog strašnog zahvata počelo magliti, malo se zabrinuo. Zabije lakatove protivniku u trbuh, no to mu ne donese baš nikakvu korist. Kad mu se već počelo mračiti pred očima, Gage učini nešto neshvatljivo. McAllister se nađe na leđima, a protivnik mu je ležao na ramenima.

Frank počne brojiti.

— Jedan... dva... tri...

Gomila ponemenita.

McAllister se bacakao ulijevo i udesno, ali se nije mogao oslobodit. Tada prikupi svu snagu, obuhvati nogama Gagea oko vrata i odbaci ga. Digne se što je brže mogao, ali je bio nesiguran na nogama. Gage smjesta navali i za pola sekunde ga opet sruši na zemlju. Frank počne ponovno brojiti. McAllistera je već obilo znoj i osjećao je da ga napušta snaga. Poludjao je sve što je znao, no nije se mogao osloboditi protivnika koji ga je zajahao.

Frank izbroji do deset.

Obojica ustanu. Gage se široko smiješio i mahao sklopljenim rukama iznad glave. Svjetina je klicala a Harry je radosno poskakivao. Gage opet dobije hladne vode po licu i nekoliko gutljaja da popije. McAllister pronađe onog čovjeka s bocom viskija i muški potegne. Malo se okrijepi.

— Mani se toga ako želiš pobijediti — reče mu srdito Frank.

— Kako to misliš »ako želim pobijediti«? — zapita McAllister. — Pa, ja ću pobijedit.

Frank je bio sumnjičav. Donekle je već strahovao zbog onih para koje je uložio.

Gage počne pripremati McAllistera za konačan poraz. Šest puta ga uzastopce, na šest različitih načina, baci na zemlju. McAllister je, dižući se, svaki put izgledao sve jadnije i jadnije, Gomila mu se poče rugati. Umorno im je odgovarao psovkama. Jednom uspije bacit Gagea, ali ga profesionalac udari dlanom po vratu i umalo onesvijesti.

McAllister je sada izgledao loše. Kad se digao, trebalo mu je nekoliko trenutaka da pronađe protivnika. Gledaoci su se divno zabavljali: pljeskali su se po bedrima i zadovoljno urlali.

Gage baci protivnika u publiku, koja odmah vrati žrtvu. McAllister se podigne na ruke i koljena i kroz crnu raščupanu kosu pogleda profesionalca. Slutio je da kraj nije daleko.

Umorno se uspravi i ustukne: ovaj put mu preleti preko lica sjena straha. Svjetina je zahtijevala od Gagea da ga dokrajči.

Gage ga ponovno baci, no ovaj put je pao prilično vješto i brzo se digao.

Iznenada navali žustro. Skočivši i naslonivši se u vodoravnom položaju, pogodi nogama Gagea u lice, u vrh brade. Gomila jasno začu taj udarac i smjesta se stiša.

Profesionalac se sruši kao da ga je netko udario maljem.

McAllister glupko padne na zemlju i u istom se času digne.

Frank počne brojiti.

Harry je dovikivao Gageu da se ne vlada kao baba, da se digne i nastavi boriti, jer je uložio na njega čitav ime-

tak i, ako ga izgubi, oderat će mu kožu.

Gage uloži krajnji napor kako bi ustao, podigne se na ruke koje su podrhtavale od iscrpljenosti i padne na lice u prašinu.

Frank nabroji do sedam.

Svjetina je pobjesnjela, te je skakutala i urlikala poput Harryja. Svi su strahovali za svoj novac. McAllistor je već izračunao u sebi zaradu.

Frank stigne do devet.

Harry jurne preko borilišta i nagne se nad Gagea, razjareno vičući neka se digne i prestane šaltati. Gage se ne pomakne.

Frank izgovori: deset.

— To mu se dogodilo zato što ste mu dali vode — reče McAllister. — Tko pije vodu, ne može se boriti.

Posegne za bocom viskija, uzme je iz mlohave ruke (vlasnik je izgubio dvadeset pet dolara) i popije nekoliko velikih gutljaja. Tada počnu on i Frank skupljati novac.

Harry izlije još jedno vedro vode na poraženog šampiona; plavokosi se mladić pomakne. Harry ga okrene na leđa i počne čuškati. Nije bio nimalo nježan.

McAllister je za to vrijeme trpao novac u džepove. Čim se počne razilaziti. Priđe mu Frank, smiješeći se od uha do uha, i reče: — E, sada je vrijeme da popijemo onu čašicu.

Gage sjedne. Činilo se da još nije sasvim pri sebi. McAllister ga podigne na noge. Svidjela mu se njegova dobrodušnost.

Plavokosi se mladić umorno osmjehne. — To je bila prava bitka. Gdje ste naučili da se tako borite? — Pri govoru se zamjećivalo da mu je malo ozlijeđena čeljust.

— Kod Čejena — odgovori mu McAllister. — Oni znaju kako se to radi.

— Što je ušlo u tebe? — izdere se Harry — Koji te vrag spopao? Znaš li koliko sam uložio na tebe? Upropastio si me. Da, upravo to si učinio... upropastio si me.

—Žao mi je, Harry — reče Gage, a po licu mu se vidjelo da se iskreno kaje — Zaista mi je žao. Nadam se da se više nećemo sresti s ovim vraškim borcem.

— Tvoje mi kajanje ne može vratiti novac.

— Idete mi na živce, Harry — umiješa se McAllister — Zašto se već niste izgubili odavde?

Harry zanijemi. Bljes mu izčezne s lica; pogleda McAllistera očima punim mržnje.

— Ma, ne svađajte se — reče Gage. — Harry je uzrujan, i to je sasvim shvatljivo. I ja bih se uzrujao da sam uložio na nekoga novac i izgubio. Hajde, McAllisteru, platit ću vam piće.

— Mislio sam da ne pijete.

— Popit ću sasaparinu (vrsta mirisnog pića, nap. prev.).

Obukoše košulje i pođoše s Frankom Deblonom prema krčmi »Bikova glava«. Ostaviše Harryja, koji je razjareno psovao.

U krčmi je bilo ljudi nešto više nego prije. McAllister priđe šanku i reče: — Dajte dvije čaše viskija i sasaparinu. Ako se samo osmjehnete dok budete točili to bljutavo piće, ukrasit ću svoje sedlo vašim ušima.

Prodavač se ne osmjehne. Vidio je McAllistera na borilištu i izgubio zbog njega deset dolara.

Stigoše viski i sasaparina. Potražili su stol i započeli razgovor. Gage je pričao o sebi. Harry Shultz ga je pronašao u New Yorku, vidio je da je spretan i ponudio mu da mu bude menadžer. Budući da nije vješt sklapanju poslova, Gage je to rado prihvatio. Sada obilaze Zapad i prihvaćaju svaki izazov. Postoje četiri natjecanja: boksanje, trčanje, bacanje kamena i rvanje. Do sada nije Billy Gage ni jednom doživio poraz, te dobro zarađuju. Taj će se ugodni život nastaviti ako se ubrzo ne pojave novi McAllisteri.

Frank Deblon i McAllister popiše nekoliko čaša viskija i postadoše razgovorljiviji. Billy Gage se ponovno zahvali McAllisteru zato što ga je spasio u preriji i ispriča se što se nije zaustavio da mu pomogne, no posao je posao i on je morao pobijediti u toj utrci. McAllister mu odvrati da je najbolje da to zaboravi.

Uto uđe Harry Shultz, gnjevno pogleda McAllistera i priđe šanku. Billy Gage odmah počne objašnjavati Harryjevu mrzovoljnost. Izgubio je veliku

svotu, govorio je, pa ima razloga da se ljuti.

— Kamo ćete odavde? — upita McAllister Gagea

— U Clanton.

— Kakve li slučajnosti! — uzvikne McAllister. — Imam neke prijatelje sjeverno od Clantona i upravo ih namjeravam posjetiti.

— Sjajno — reče mu Gage, a lice mu se ozari. — Srest ćemo se u Clantonu, i vidjet ćete moju borbu. Imaju ondje nekog spretnog momka, te ljudi ulažu velike pare protiv mene.

— Znači, ondje već postoji neki prvak?

— Da. Tvrdi da može trčati, boriti se i skakati bolje od mene. Njegov otac će ga poduprijeti s tisuću dolara.

McAllister i Deblon zazviždе, zapanjeni takvom svotom. Ako toliko ulaže jedan čovjek, koliko će se onda para ukupno sakupiti?

Billy Gage im počne pričati o prvaku iz Clantona. Riječ je o mladiću koji je poznat zbog svoje neobuzdanosti i grubosti. Njegov je otac važna ličnost u tom kraju, upravlja bogatim rančem i četom kauboja, ali ne može vladati vlastitim sinom. McAllister i Deblon kimnu. Da, to se često događa. McAllister se već zainteresirao. Želio je vidjeti Gagea kako pobjeđuje tog klipana.

—Uložit ću novac na vas — reče mu. — Vidio sam kako trčite i osjetio kako se borite.

Sva trojica se nasmiju.

Prišao im Harry Shultz. Još je kipteo od bijesa. Reče Gageu da je vrijeme da se okupa. Ne može tratiti vrijeme kao drugi ljudi. Treba da misli na svoj trening. Budući da je izgubio od McAllistera, očigledno je da mu je potreban još naporniji trening.

Krotak kao janje, Billy Gage pokorno izađe s Harryjem.

McAllister je gledao za njima. Donekle je žalio Gagea. Momak je, zapravo, običan cirkuski medvjed, mislio je. A onda zaboravi na njega. On i Frank nastave piti, pričajući o prošlosti, o onom vremenu kad su obojica bila gradski šerifi u Fort Griffinu. Bio je to divlji grad. Ovi sločerski gradovi na sjeveru su dječji vrtići u usporedbi s njim. Sjećali su se različitih zgoda, i vrijeme im je brzo prošlo.

Spustila se noć. Krčma se punila. Napokon Frank zaključi da bi morao obići grad dok se još može držati na nogama. McAllistera privlačio je krevet. Frank mu obeća da će za njega naći najudobniji ležaj u gradu, ali treba da najprije preda svoj revolver.

McAllister nije imao ništa protiv toga. Što će mu oružje u gradu u kojem održava red njegov stari prijatelj Frank Deblon. Svečano pruži pipničaru svoj stari revolver i izđe s Frankom u noć.

Frank ga odvede u hotel i skine mu čizme kad je legao.

McAllister je zahrkao prije nego što je prijatelj ugasio svjetlo i na prstima izišao iz hotelske sobe.

III

McAllister se naglo probudi i osjeti da je još pijan. Pokuša se pribrati. Čuo je nečije disanje.

Oprezno i polako zavuče ruku pod jastuk i ne nađe ništa. Sjeti se da je predao revolver u »Bikovoj glavi«, te njemu opsuje.

Zastruže šibica.

On se ukoči i skoro sasvim zatvori oči; gledao je samo kroz trepavice.

Šibica osvijetli jedno lice.

Harry Shultz! Gledao je McAllistera pažljivo, bojažljivo i podlo istodobno. Digne šibicu iznad glave, ugleda petrolejku i korakne prema njoj. Šibica se ugasi. On opsuje i potraži drugu. Konačno zapali petrolejku i priđe krevetu. Njegova desna ruka nestane iz McAllisterova vidokruga i pojavi se za sekundu-dvije. Ovaj put se u njoj sjalo nešto. Nož.

Lijeva ruka dodirne McAllisterov džep na hlačama i izvuče iz njega snop novčanica.

U tom času ga McAllister svom snagom udari stisnutom šakom u obraz.

Harry Shultz padne na krevet, tiho kriknuvši. McAllister odmah pruži noge i snažno je ispruži; odbaci ga s kreveta prema drugoj strani sobe. Harry Shultz tresne o zid. McAllister brzo skoči iz kreveta, najednom trijezan.

Priljubljen uza zid, Shultz ga je zaprepašteno promatrao, držeći nož ispred sebe. Dolmao se kao da će ga svaki čas upotrijebiti.

McAllister posegne za svojim nožem i izvuče ga. Bio je to lovački nož koji mu je poklonio otac: Chad McAllister. Otac ga je i naučio kako se rukuje tim oružjem.

Harry Shultz se razjareno naceri i pokaže žute zube. Korakne prema protivniku u vještо prebaci nož iz desne u lijevu ruku.

McAllister začuje tih zvuk iza sebe.

Pokuša se maknuti udesno, tako da bi mu se oba protivnika našla sa strane, svaki s jedne, ali ga nešto tvrdo udari po potiljku. Poklekne i bezuspješno zamahne nožem na Shultza, koji je upravo navalio. Shultz izbjegne oštricu i zamahne svojim nožem. Na licu mu se vidjelo da uživa u tome. Čovjek iza McAllistera udari ponovo, i ovaj put se McAllister ispruži na podu.

— Uzmi novac i nestanimo — reče Shultz — Ne bih htio imati posla s Deblonom.

— Je li mrtav?

— Bit će.

Ubrzo izidoše, žureći prema stražnjem izlazu iz hotela, dok su se na prednjem stepeništu čuli teški muški koraci.

* * *

McAllister zastenje.

Čovjek reče: — Je li vam dobro, McAllisteru?

— Zar vam se čini da mi je dobro? — progunđa nerazgovijetno McAllister. Otvori oči i ugleda hotelijerovo zabrinuto lice.

— Poslao sam već čovjeka po šerifa. Deblon će doći svaki čas — reče vlasnik hotela. Djelovao je smiješno zbog obješenih brkova i neposlušnog čuperka kose na tjemenu.

McAllister se digne, zanjiše se kao da će pasti ali se uspije održati na nogama i otetura do kreveta. Sjedne na rub i uhvati se za glavu.

— Bogamu, boli me kao da je pukla — reče.

Hotelijer promuca: — Cijeli ste krvavi, McAllisteru. Po licu, glavi, prsima, svugdje. O, bože, zar se to moralo dogoditi baš u mom hotelu? Nikada mi se još nije desilo nešto takvo. Uvijek je sve bilo..

McAllister ga je netremice promatrao. Opipa rebra i opazi da su mu prsti krvavi. — Ako želite učiniti nešto korisno — promrmlja — onda izvadite čistu košulju iz mojih bisaga.

— Naravno, naravno, učinit ću što god hoćete. — Vlasnik hotela je bio sretan što ima nekakva posla.

Otvore se vrata i unutra proviri neki čovjek: — Što se dogodilo? Je li netko ozlijeđen?

— Netko će biti ozlijeđen ako se ne izgubite odavde i zatvorite za sobom vrata — progunđa McAllister.

Čovjek zatvori vrata i uvriježeno ode.

McAllister se digne, uzme vrč s vodom, nagne se nad umivaonik i izlije vodu na glavu. Tada obriše ručnikom kosu i pri tome zastenje nekoliko puta. Glava ga je vraški bolje'a. Skine košulju i pogleda rebra. Na lijevoj je strani imao dugačku ranu iz koje je curila krv. Očito, rebra su mu spasila život.

Hotelijer donese košulju i zaprepašteno zastane ugledavši ranu. Činilo se da će se onesvijestiti, alj tada ugleda druge ožiljke na McAllisterovu tijelu: staru ranu od metka na lijevom ramenu, duboku i svježu ranu od noža na prsima i tragove opeklina. Nije mogao znati da je McAllister z mus bio u čejenskom zarobljeništvu i izdržao mučenje.

U sobu uđe Frank Deblon. Bio je već trijezan kao i McAllister. Pogleda prijatelja i izvuče iz džepa plosnatu bocu viskija. — Trebat će ti — reče.

McAllister se nasmiješi. — E, pravi si prijatelj — reče. Povuče pet-šest gutljaja i vrati bocu.

I Frank potegne iz nje. Pogleda hotelijera i pruži mu bocu. — Izgledate tako kao da vam je piće potrebnije nego nama.

Vlasnik hotela zahvalno uzme bocu.

McAllister smota ručnik i pritisne ga na ranu. — Ležat ću dok ne prestane krvarenje.

— Pregledat će te liječnik — reče Frank.

— Ma, niti govora. Nema razloga...

— Pregledat će te liječnik, sviđalo ti se to ili ne. Trebat će mu nekoliko metara konca da sašije tu ranu. Charlie, otidite po liječnika, a ako nije trijezan, bacite ga u korito za napajanje konja.

Hotelijer šmugne iz sobe brže nego zec.

— Vidio si napadača, Reme? — reče Frank.

McAllister ga pogleda ravno u oči i odgovori: — Vidio sam ga prvi put u životu.

Za deset minuta dojuri liječnik, noseći svoju crnu torbicu. Bio je samo malo pripit. Ruke su mu podrhtavale kao jasenovo lišće.

McAllister je zapanjeno promatrao drhtave prste. — Tvrdiš da si mi prijatelj — obrati se Deblonu — a dopustio bi mu da mi zašije kožu, je li? Ja mu ne bih dao ni teleću kožu da je zašije.

— Dopustite da vam objasnim — progovori uvrijeđeno liječnik.

— Ma, ne obazirite se na njega, doktore — reče Frank. — On uvijek tako govori.

— Bojim se da ću se onesvijestiti — javi se vlasnik hotela.

— Onesvijestite se vani — reče mu Frank i okrene ga prema vratima.

— Miriše mi na viski — reče liječnik. — Dajte mi samo nekoliko gutljaja. Viski će mi smiriti ruke.

IV

U Clantonu bi se sve moglo razjasniti, zaključi McAllister njišući se u ritmu riđanovih koraka. Razmišljao je o Billyju Gageu i njegovu menedžeru Herryju Shultzu i pitao se da li je Gage stajao iza njega za onog napada u hotelskoj sobi. Nadao se da nije, jer je zavolio mladića, no znao je da i ta mogućnost dolazi u obzir. U životu se često dešavaju baš takva iznenađenja.

Nakon jednog dana jahanja, ne žureći se i uživajući u proljeću naišao je na stoku. Većina je goveda imala na sebi žig: »BB«.

Ulogorio se na jednom zaklonjenom mjestu jer je počeo puhati hladan vjetar, koji će tokom noći postat, svakako, još svježiji. U blizini nije bilo drva za vatru, ni vode, pa je pojeo samo rajčicu iz konzerve. Ta je lakahrana bila zdrava za želudac koji je bio malo nadražio onim pićem u Abbotsvilleu. Omotao se gunjem, dok je riđan pasao sočnu travu, i pomislio na dobrodošlicu kojom će ga dočekati prijatelj Jim Rigby i djevojčica Pat, te zadovoljno zaspi.

Probudio se u zoru, propustio doručak, zapalio lulu i krenuo na sjeverozapad.

Oko podneva ugleda nekakvu kuću. Nije bila ništa osobito, no u ovom se kraju tek razvijalo stočarstvo. Lani je na tom mjestu nije bilo.

Bavio se mišlju da skrene prema njoj i zamoli ručak, jer mu je počelo zlokobno kruljiti u crijevima. Prije nego što je odlučio, pojave se tri jahača i krenu prema njemu. Žurili su se. On zaustavi konja na grebenu i pričeka ih.

Sva trojica su imala revolvere o bokovima, a u rukama su držali puške. Sasvim jasno je bilo da nemaju mirољubivih namjera i da nije dobrodošao ovdje.

— Dobar dan — pozdravi ih on izdaleka.

Jahač u sredini, kojem je desno oko bilo škiljavo, reče: — Što radite ovdje?

— Ja? — odvrati McAllister, shvativši da su protivnici nadmoćni pa se vladao u skladu s tom spoznajom. — Baš ništa.

— Onda produžite.

— To i namjeravam kada prestanete govoriti.

— Kamo ste se uputili?

— U Clanton.

— Zbog kakva posla?

— Nikakva.

— Zašto jašete onamo?

McAllister bi najradije bio odgovorio da se to nikoga ne tiče, ali su one tri puške bile vrlo uvjerljive, pa se nije htio svađati. — Čuo sam da je taj grad vrlo zgodan. Ja sam lutalica i lutam. Zar je objavljen neki novi zakon protiv lutanja?

— Ne budite drski, inače ćemo vas stišati — reče mu jahač. — Nećete li se, možda, zaposliti kod nekoga u blizini Clantona?

— Neću. Nisam govora.

Trojica se jahača neodlučno pogledaju. Napokon reče onaj u sredini: — Kako se zovete?

— McAllister.

Jahač se namršti. — Jeste li u nekakvu srodstvu sa starim Chadom McAllisterom?

— Ja sam mu sin.

— Čuo sam o vama. Vi ste nekakav revolveraš, nije li tako?

— Ne, nisam ja nikakav revolveraš.

— Možda bi bilo dobro da vas pogleda Brenell.

Progovori jahač s desne strane: — Tako je, budi oprezan Griffe. Odvedi ga k starome.

— Da, to ćemo učiniti — odgovori Griff. — Krenite, stranče. Jašite ispred nas prema kući i ne pokušavajte ništa.

McAllister uzdahne i potjera konja korakom. Čuo je ostale kako ga slijede. Znao je da je na zemlji moćnog rančera i da je sumnjiv. Stara je to priča. Mali je čovjek postao velik i sada uživa u svojoj moći. No, taj Brenell ima, svakako, i neprilika sa susjedima. Zašto bi, inače, bio tako osjetljiv na dolazak revolveraša u ovaj kraj?

Kad su sišli niz obronak i našli se u dolini, iz kuće izađe jedan čovjek i zagleda se prema njima, zaklonivši rukama oči. Okrene se i dovikne nešto, te se i čovjek koji je bio među konjima u oboru zagleda prema jahačima. Kad se McAllister približio, taj čovjek se provuče kroz ogradu obora i pridruži onome kraj kuće.

McAllister opazi da su njih dvojica, bez sumnje, otac i sin, obojica visoka, širokih prsa i uskih bokova. Jednom je bilo oko četrdeset pet godina i imao je zlaćano-sivu bradu, dok je drugi bio McAllisterov vršnjak, žutokos i divljeg pogleda kao u neukrođena mustanga. Nisu imali revolvere. Obojica su se dolmala oholo, kao da su spremni pregaziti svakog protivnika.

— Tko je to? — zapita stariji.

— Našli smo ga na zapadnom grebenu, Brenelle — odgovori škiljavi.

Tada reče mladi: — Sjaši da te malo bolje vidimo.

McAllister ostane za tren u sedlu, razmišljajući. Tada se spusti s konja.

Mladi ga obiđe, gledajući ga kao što bi konja. — Još jedan skitnica, oče?

Umiješa se Griff: — Veli da se uputio u Clanton. Veli da ne ide onamo nizbog kakva posla.

— Meni on nalikuje na revolveraša — reče Brenell. — Vidi mu se u očima. Opasan je. Da, i te kako opasan. Kako se zoveš, momče?

— Remington McAllister.

Odmah se v djelo da im to ime znači nešto. Pogled im postane prodorniji.

— Pravi đavo — promrmlja Brenell, piljeći u McAllistera i razmišljajući. Nije, očito, znao što da učini. Ako je McAllister opasan za njega, trebalo bi da ga ukloni. No, ne može tek tako ubiti čovjeka.

— Bit ćeš plaćeni revolveraš u Clantonu?

— Nikada nisam bio plaćeni revolveraš — odgovori McAllister.

—Lažljivče — dobaci mladi Brenell.

McAllister se polako okrene i pogleda ga. Osmjehne se.

— Ukloni svoje pse čuvare — reče — i onda ponovi to.

— I, što bi ti tada učinio? — zapita mladi Brenell.

— Izbio bih ti sve zube.

Mladić postane nestrpljiv, kao pas tragač kad nanjuši krv. Obrati se ocu: — Dopusti mi da se pozabavim njime.

— Ne, ne dolazi u obzir — odvrati stari Brenell. — Momci, otpratite ga do ceste za Clanton. Slušaj, McAllisteru, ako te ponovno zateknem da njuškaš ovuda, dobit ćeš ono što zaslužuješ. Moji ljudi imaju oružje, i zadatak im je da štite moj posjed. Čuješ li me?

— Čujem — odvrati McAllister.

— Onda uzjaši i tornjaj se odavde.

McAllister se popne u sedlo i reče mirno: — Možda ću sresti vas dvojicu kad ne budete imali tri puške iza sebe.

Mladi Brenell se naceri. — Jedva čekamo taj trenutak.

McAllister okrene konja i odjaše na zapad. Ne osvrne se, no čuo je toptanje kopita iza sebe, škripu sedala i zveckanje orme. Pratili su ga. Tek kad su prešli osam kilometara, zaustaviše se. Međutim, McAllister se ni tada ne osvrnu.

Kad je prešao preko slijedeće uzvisine, ugledao je dim iz klentonskih dimnjaka. Skrene na sjever, zaobiđe grad s istočne strane i u suton stigne do nabujala potoka. Produži uz njega. Ubrzo se spusti mrak.

Pred sobom opazi osvijetljene prozore. Približi se kući i dovikne: — Hej, ima li koga?

Iznenadi se kad odgovor nije dopro iz kuće, već s lijeve strane. — Reci kako se zoveš.

— McAllister.

— Rem?

— Upravo tako.

Iz tame istrči jedan čovjek, a McAllister sklizne sa sedla i čvrsto mu stegne ruku.

— Pa, to si ti, lutalico stara...

— Kako si, Jime?

— Dobro, dobro. Baš mi je drago što te vidim. Što te dovelo ovamo?

— Zaželio sam se već tebe i Pat.

— Pat će poludjeti kad te vidi. Baš mi je drago što si došao. Hajdemo u kuću.

— Što će ti ta puška? — zapita McAllister. — Imaš nekih nevolja?

— I te kakvih. Ispričat ću ti kasnije. Pozdravi najprije Pat. Velim ti, poludjet će.

Prođoše kroz dvorište, McAllister priveza konja, a onda se popeše na verandu i uđoše u kuću. U sredini sobe, kraj stola, stajala je neka žena. McAllister pomisli: K vragu, pa Jim se oženio.

Bila je prava ljepotica. Savršeno lice joj je obrubljivala gusta crvenkasto-zlatna kosa. Imala je jedre grudi, uzak struk i istaknute bokove. Bila je visoka, dugačkih nogu. McAllister se zabezeknuto zagledao u nju.

Uto se ona nasmiješi i pokaže pravilne bijele zube. Uzvikne: — Rem! Nije moguće!

McAllister tek sada shvati da je to Pat. — Nebesa! — promrmlja. — Pa, ja sam mislio...

No, ona mu se već nađe u naručju i počne ga ljubiti.

Napokon ju je odmaknuo od sebe i zagledao se u niu, osjećajući snagu tih bistrih sivih očiju i pitajući se zašto je tako dugo lutao svijetom.

— Jime — reče — to nije moguće. Što je s onom žgoljavom malom koju sam poznavao? — Oduševljeno se nasmije, a djevojka pocrveni zbog njegova otvorenog divljenja — Do vraga, ovo je prava pravcata ljepotica. Vidio sam ih svakakvih od Kanade do Meksika, ali ni jedna joj nije dorasla.

Djevojka se izvuče iz njegova zagrljaja i reče: — Mislim da je sada dosta. Ti se nećeš nikada izmijeniti, Remingtone McAllisteru.

Jim se zadovoljno smijao. U tom su vedrom raspoloženju proveli pola sata.

McAllister je neprestano pogledavao Pat i smijuljio se, a onda reče: — Da sam znao da je ovdje tako lijepa djevojka, bio bih došao mnogo ranije.

— A sada moraš stati u rep i čekati svoj red — odvrati Jim Rigby.

— Znači, imam suparnike?

— Sve muškarce ispod četrdeset godina, a i starci mi već zadaju nevolje. Svaki čas netko zaluta i svrati se u kuću da pita koji je pravi put.

Pat počne pripremati jelo, govoreći da bi, da je znala da će doći McAllister, priredila nešto posebno.

McAllister joj odgovori da je već vidio nešto posebno i upusti se u razgovor s prijateljem. Ispriča mu što je doživio na ranču »BB«.

Rigby se zamišljeno namrgodi. Bila je to stara, prastara priča. On je pravi stigao u ovaj kraj. Dotjerao je stoku na pašnjake dok su se uokolo još vrzmali bizoni. Imao je gadnih nepri-lika. Povremeno bi mu se stoka pomiješala s bizonima i odlutala. Zatim, strahovao je od Indijanaca, tako da mu je i noću bila puška pri ruci. Ipak, održao se. Postepeno su počeli stizati doseljenici. Međutim, on je to predvidio. Znao je da se to mora dogoditi jednog dana. Stoga je upisao zemlju na svoje ime, a učinili su to i njegovi kauboji, te je imao dovoljno vode. I mnogi doseljenici su imali vode, ali Brenell, koji je dotjerao svoje stado tek lani, mogao je napojiti tek pola svog stada. Brenell je bio dobro poznat tip čovjeka u stočarskim krajevima, pohlepan je za zemljom i govedima. Nikada mu nije dovoljno. Od početka pokazuje svoju nasilnu narav. Dva-tri puta je došlo do pucnjave, ali nitko nije pogi-

nuo Neki su se doseljenici uplašili i pobjegli. Neki na zapad, a neki na istok. Brenell je odmah zauzeo njihovu zemlju. Međutim Rigby ima najviše vode, pa mu je Brenell želi sada oduzeti.

— To još nije sve — promrmlja Jim Rigby — Otac je pohlepan za zemljom, no sin je pohlepan za ženama, i vrzma se oko Pat.

— Ali, ona ga ne voli? — reče McAllister.

— U tome i jest nevolja — odgovori Rigby — Ne znam što misli. Katkad se vlada tako kao da je on sunce, a katkad neće da ima posla s njim. No, ni jednom ga još nije pokušala otjerati odavde.

— Kakav je on čovjek? — zapita McAllister.

— Rado pije, misli da je prava nagrada za žene i previše se koristi šakama.

McAllister pomisli: Hm, taj bi opis i meni dobro pristajao.

Međutim. Rigby nastavi: — Neprestano stvara gužve. Upadne u neprilike, a onda ga izvlači otac. Jednom će ili ubiti pogrešnog čovjeka, ili će netko njega ubiti.

Pat stavi pred njih jelo. McAllister ga se, nakon svog dugog posta, prihvati kao gladan vuk. Brzo je pojeo hrpu hrane.

Tada muškarci zapuše. Rigby donese piće. Pat sjedne u stolicu za ljuljanje i, slušajući njihov razgovor, počne šiti. Sve bješe kao nekoć, samo što je na mjestu male Pat sada sjedila pogibelno lijepa djevojka. McAllister zaključi da mora poduzeti nešto ili odjahati.

Te noći je spavao u krevetu, prvi put nakon godinu dana, izuzev onu nesretnu noć u Abbotsvilleu kad su ga napali. Činilo mu se da još nikada nije spavao tako čvrsto: Rigby ga je morao probuditi jedan sat poslije svitanja, što mu se odavno nije dogodilo. Umio se na pumpi u dvorištu i vratio u kuću, gdje ga je dočekao doručak: šunka s jajima: šunka je potjecala od Rigbyjevih vlastitih svinja a jaja od Patinih kokoši. Kad je počeo piti kavu, dođe Rigby, koji je radio u obo-

ru, i pridruži mu se. On je doručkovao još prije dva sata.

— Danas nam stiže još jedan gost — objavi Jim Rigby. — Svidjet će ti se, mala. Mlad je i zgodan prava suprotnost Remu. Kada on dođe, Rem će, bogami, morati da ljubomorno čuva svoju slavu.

— Nisi mi uopće rekao, tata, da netko dolazi — pobuni se Pat. — Tko će doći?

— Neki Billy Gage.

McAllister se naglo uspravi.

— Tko? — upita.

— Billy Gage. Hej, zar ga poznaš?

— Da, poznam ga.

— Glas ti zvuči sumnjičavo. Ne sviđa ti se?

— Sviđa mi se — odgovori McAllister.

— Gdje si ga upoznao?

— U Abbotsvilleu.

— Znači, vidio si njegov nastup.

— Svakako. Bio je sjajan.

— Dolazi u Clanton da se natječe s ovdašnjim prvakom, i ja se od srca nadam da će ga pobijediti u trčanju, razbiti mu glavu u tučnjavi i napraviti od njega običnu budalu pred svima.

— Ne smiješ tako govoriti, tata — umiješa se Pat.

— Čini mi se da si loš navijač — reče McAllister — kada želiš da tvoj susjed bude poražen.

— Poražen? — uzvikne Jim Rigby. — Ja se nadam da će ga Gage ubiti.

— Ne misliš onako kako govoriš, tata — reče Pat.

— Mislim upravo tako.

— Tko je taj mještanin? — upita McAllister.

Rigby se malo smiri.

— Clem Brenell. — odgovori.

McAllisteru postane shvatljiv Rigbyjev gnjev. — Vidio sam Brenella, pa znam kako se osjećaš.

— Nije mi jasno zašto tata govori tako o Clemu — promrmlja Pat — Nema Clem nikakvih šeća na koje dobra supruga ne bi mogla ispraviti. Samo je malo divlji.

— Rekao sam ti to već. Pat i ponovno ti kažem — protuslovi Jim Rigby — taj je momak prava kuga. Neće dugo proći, uhamiti moje ljude.

— Koješta. Baš je zgodan.

— Da, jako zgodan — reče McAllister. — Umalo mi je jučer oderao kožu. Rado bih bio na Gageovu mjestu i pošteno ga premlatio.

— Imao bi pune ruke posla, Reme — napomene Rigby. — Slušaj, mala, namjeravam smjestiti Billyja i njegova menedžera u sjenik. Napravit ću dvije slamarice. Daj mi samo nekoliko gunjeva.

— I njegov menedžer dolazi? — upita nehajno McAllister.

— I on.

— Kada se održava natjecanje?

— Prekosutra. Okupit će se ljudi iz cijelog kraja. Još nikada nisam vidio takvo sklapanje oklada.

— Tata je uložio dvije stotine dolara na Billyja Gagea, znaš li to, Reme? — reče Pat. — Dvije stotine dolara! I, on još naziva Clema ludim. Ako to nije ludost, ne znam što jest.

— To nije ludost — pobuni se Rigby. — Gage će mu otkinuti onu glupu glavu.

— Ali, neće trčati brže od Clema. Nitko ne trži kao Clem.

—Da, da, on je savršen.

— Bit će vas ovdje previše, Jime — reče McAllister.

— Preselit ću se u grad.

Odmah se pobuniše. Nisu htjeli ni čuti za to. Već ga dugo nisu vidjeli, pa sada mora biti uz njih. Osim toga, doda Rigby, on trči i bori se bolje nego većina, te bi mogao pomoći Billyju da bude što spremniji za natjecanje. McAllistera je to zabavljalo, pa je odlučio da ostane.

Toga dana nešto kasnije, dok se igrao u oboru s jednim mladim konjem ,pojavila su se na vidiku kola. Njima je upravljao nitko drugi doli Harry Shultz. Kraj njega je sjedio Billy Gage.

Rigby i njegova kćerka im pođoše u susret. Pat se smješkala, pocrvenjevši.

McAllister izađe iz obora i pođe prema kolima, pažljivo promatrajući dvojicu došljaka. Isplatilo se vidjeti Shultzovo lice kad ga je opazio. Zinuo je a preko lica mi je preletio strah.

Billy Gage usklikne zadovoljno kad je ugledao McAllistera i požuri mu u susret. — Pa, to je divno, McAllisteru. Pitao sam se već kada ćemo vas ponovo vidjeti. Žao mi je što sam morao odjuriti iz Abbotsvillea, no Harry je dobio brzojav iz Clantona, pa smo morali brzo doći ovamo. Nisam vas mogao potražiti.

U Clantonu nije postojao telegrafski ured, ali Gage se nimalo ne zbuni. McAllister se pitao da li je moguće da ga taj čovjek udario po potiljku u hoteljskoj sobi. Prihvati njegovu ruku i stisne je.

Gage ga uhvati za rame i povede prema kolima govoreći: — Hej, Harry, pogledaj tko je ovdje. Slušajte, Rigby, je li vam McAllister ispričao kako me porazio u Abbotsvilleu? Je li vam ispričao to?

— Nije — odgovori Pat. — Nije rekao ni riječi.

Gage nastavi: — U Abbotsvilleu se održavala trka i neki su me htjeli onesvijestiti. McAllister mi je pritekao u pomoć i omogućio mi da pobijedim u toj trci. Moj protivnik je tada kidnuo iz grada, te se više nije mogla održati borba u rvanju. U tom je času uskočio McAllister i predložio da mi bude protivnik. Dakle, ljudi, kakve sam batine dobio! Premlatio me na mrtvo ime. Ubio je dušu u meni. A kako se tek razljutio Harry! Izgubio je na toj borbi veliku svotu. Nije li tako, Harry?

Shultz je izgledao kao da mu nije dobro, ali uspije razvući svoje ružne usne u blijed smiješak.

—Da, tako je — reče. — No, takva je igra. Jednog dana izgubiš, drugog dobiješ. Ne možeš uvijek pobjeđivati.

— To je, zaista, sportski od vas — dobaci McAllister.

— Mi i treba da budemo pravi sportaši — napomene Shultz.

— Mislim da bi vam Rem mogao pomoći pri vježbanju, Billy — umiješa se Rigby. — Pripremiti vas za susret s Clemom.

Gage se odmah zainteresira. — Učinili biste to, McAllisteru? Izvrsno! Kako bi bilo da govorimo jedan drugome: ti? Slažete se?

— Slažem se, Billy.

— Odlično.

Rigby im pokaže gdje će spavati u sjeniku, a McAllister ispregne konja i pusti ga u obor. Tada se povuku u

kuću da popiju nešto. Gage i ne dirne alkohola; pio je vodu. On i Pat su se neprestano pogledavali, te McAllister nasluti da bi se između njih dvoje moglo lako nešto roditi. To mu se nije baš nimalo svidjelo, i odluči da poduzme nešto. Doduše, nije znao što bi mogao poduzeti, no vjerovao je da će smisliti nešto.

Budući da je veče bilo još daleko, Billy izjavi da bi rado trčao. McAllister reče da će poći s njim. Rigby je imao posla, ali Pat i Shultz odluče da ih prate. Pošto su uhvatili i osedlali dva konja, pojavi se Pat u suknji za jahanje. McAllister navuče čejenske mokasine a Billy obuje cipele za trčanje.

Krenuše na sjever jednoličnim koracima, dok su konji kaskali kraj njih. Shultz je jahao kao da je vreća, a Pat je spretno sjedila u sedlu. Vidjelo se da je odrasla na ranču. McAllisteru se činilo da nikada nije vidio ljepšu ženu. Pomisao da bi mogla pripasti Gageu nije mu se svidjela, no od pomisli da bi je mogao dobiti Clem Brenell hvatala ga je mučnina.

Promatrajući Gagea, zaključi da on zna kako treba trčati. Korak mi je bio lak i ujednačen, a disanje ravnopravno. Pretrčali su već oko pet kilometara, no bio je svjež kao i na početku.

Ne zaustavivši se, krenuše natrag. Šutke su trčali jedan pored drugoga, uporno gutajući metre i ne nastojeći da prijeđu u vodstvo. Iako Gage nije pokazivao iznenađenje što McAllister može držati korak s njim, zapravo je bio iznenađen.

Na vidiku se pojavi kuća; prevalili su već skoro deset kilometara.

McAllister se tiho obrati plavokosom mladiću pored sebe tako da ih nije moglo čuti ono dvoje na konjima. — E, tu odvajamo prave miškarce od djećurlije, Billy.

Gage ga zbunjeno pogleda. — Kako?

— Preostali dio puta ću trčati oštrije.

Gage se samouvjereno osmjehne. — Kreni — reče.

Kao da ga je netko iznenada podbo mamuzama, McAllister naglo promijeni korak i udvostruči brzinu. Iako je i Gage ubrzao tempo, McAllister se počeo udaljavati stvarajući dojam kao da Gage stoji.

Shultz počne vikati na Gagea, koji se napregne. Malo ubrza korak, ali ne toliko da bi mogao izmijeniti situaciju. McAllister se za nekoliko sekundi odvojio desetak koraka i sada je odlučno grabio na čelu. Shultz pokaže svoju zlu ćud, približi se se Gageu i počne ga psovati ne mareći za djevojku. Profesionalac uloži krajnji napor, no ostane bez daha. Korak mu postade težak.

McAllister je nezaustavljivo trčao. Nestane s vidika, skrenuvši iza kuće, i dočeka zadihanog Gagea naslonjen na pumpi u dvorištu.

Shultz razjareno skoči sa sedla.

— Nikada nisam vidio nešto odurnije — vikne. Baci šešir u prašinu. — Ti sebe nazivaš trkačem? Dopuštaš ovom rasklimanom kauboju da ti pokazuje strašnjicu?

— No no — reče McAllister — među nama je i jedna dama.

— Zašto si to učinio, Reme? — dobaci Pat sjahavši. — Mislim da je to bilo podlo od tebe. Gospodin Gage je trčao sasvim dobro.

— Jest — odvrati McAllister. — Trčao je sasvim dobro. Kad uvježba sprint, bit će nepobjediv.

— Samo si se htio napraviti važnim — prigovori Pat.

— Naravno — prizna McAllister. — Ne mogu podnijeti da me netko pobijedi pred lijepom djevojkom.

— Ah — promrmlja ona srdito i uleti u kuću.

Još dašćući, Gage položi ruku McAllisteru na rame.

— Gdje si... gdje si naučio... tako... trčati? — zapita.

— Kod Čejena — odgovori mu McAllister.

— Zar oni svi mogu... tako trčati?

— Ne baš svi, ali su me mnogi ostavljali iza sebe.

Gage se namršti. — Do vraga, u trci može sudjelovati svatko. Neće se, valjda pojaviti i neki Čejen?

McAllister se nacéri. — Tko zna.

— Razočaran sam — umiješa se Shultz. — Ovaj te momak pobijedio već u rvanju, a sada i u trčanju.

— Ne brinite, ja se neću natjecati u Clantonu — reče McAllister.

— Radujem se tome — odvrati Gage.

— Zaista sam razočaran — ponovi Shultz i natumureno ode u sjenik.

— Zanima me onaj Brenell, Reme — reče Gage. — Misliš li da je spretan?

— Teško je kazati. Izgleda divlje, raspaljivo. Što se tiče borbe, vjerujem da nije navikao na ozljede, jer ga već dugo ne smije nitko ni dirnuti. Tebe sam vidio kako se boriš, Billy, i vjerujem da imaš velike šanse da pobijediš.

— Ako počnem gubiti, Harry će me odbaciti kao žeravicu.

— Zar bi to bilo jako strašno? — zapita McAllister.

Gage ga pogleda. Doimao se poput izgubljena dječačića.

— Pa, Harry je učinio sve za mene — odvrati. — Danas ne bih bio ništa da nema njega.

— Odmori se malo, pa ćemo vježbati u dvorištu — reče McAllister. — Samo, ne pokušavaj mi opet razbiti zube.

Billy se nasmije i stavi glavu pod pumpu.

V

Kod Rigbyjevih je bilo ugodno usprkos Shultzovoj prisutnosti, no McAllister je čeznuo za gradom. Htio je, prije svega, posjetiti svog starog prijatelja Marta Krantza, koji je sada bio okružni šerif. Osim toga, vjerovao je da će mu se, ako kupi Pat nekakav lijep poklon, povećati nade. Istina, novaca nije imao, jer mu je Shulz, kad ga je napao u hotelu, uzeo i posljednju paru. Preostao mu je samo sitniš. No, možda mu posudi novac Mart.

Reče Rigbyju kamo ide, osedla konja i krene. Osjećao se izvrsno; trčanje i vježbanje s Billyjem Gageom pomogoše mu da se vrati u formu. Zavidio je borcima na budućem natjecanju.

Jašući, razmišljao je o Gageu i još nije mogao vjerovati da je on bio u hotelskoj sobi.

Zaobišavši štijenje, ugleda pred sobom gradske svjetla. Riđan ubrza korak.

Kad je ujahao u glavnu ulicu, opazio je da je ušao u grad koji brzo raste. Ovdje se vidjela napola sagrađena kuća, ondje upravo dovršena. Bilo ih je svakakvih vrsta, drvenih i od opeke.

Potraži šerifov ured i nađe ga. Zaustavi konja, sjaše i priveže ga.

Mart Krantz se njihao na stolici, podigavši noge na stol, pušeći cigaru i držeći u rukama knjigu. Uvijek je rado čitao.

Bio je suhonjav, kratkih brkova, Kosa mu bješe prosijeda, premda je navršio tek trideset pet godina, a brkovi skoro bijeli. Ono što je vidio i učinio u svom životu bilo je dovoljno da posijedi prije vremena. Doimao se nespretno i bezopasno, ali gu ga odavale oči. Imao je izvrsne živce. Spadao je među najsposobnije predstavnike zakona koje je McAllister upoznao.

Pogleda iznad knjige prema vratima i reče: — Vidi, vidi, tko bi to očekivao.

Ustane tako polako da se nije moglo nipošto naslutiti da je ponekad brz poput munje.

— Zdravo, Marte.

Sretoše se nasred sobe i stisnuše jedan drugome ruku.

— Što te dovelo u moj okrug?

— Odsjeo sam kod Jima Rigbyja.

— Odmori noge i sjedni, momče. Hoćeš piće?

McAllister kimne, a Mart izvadi bocu. Natoči piće obojici.

Pijuckali su i razgovarali. Ponajviše o zajedničkim doživljajima. Smijuljili su se povremeno; Mart se rijetko smijao otvoreno.

Napokon McAllister reče: — Možeš li mi posuditi neku svoticu, Marte?

— Naravno — odgovori šerif. — Koliko?

— Da li bi podnio pedeset dolara?

— Svakako — odvrati Mart kao da je smiješno to pitanje. Rekao bi isto i da su mu tih pedeset dolara posjednje pare u džepu. Priđe blagajni u kutu oskudno namještene sobe, izvadi nekoliko novčanica, izbroji ih i donese McAllisteru.

— Hvala. — McAllister strpa novac u džep. — Ovdje je mirno?

— Znaš kako je. Očekujemo dolazak kaubojskih družina. Tada će grad oživjeti.

— Poznaješ li nekog Harryja Shultza?

Mart nije zaboravljao imena ni lica.

— Misliš na onog koji se predstavlja kao menedžer Billyja Gagea?

— Da na njega mislim.

— Sada sam ga vidio prvi put u životu — reče šerif i pričeka da mu McAllister ispriča zbog čega se raspituje o tom čovjeku. Nikada nije postavljao pitanja ako je i čekanjem mogao dobiti odgovor.

— Pokušao me udesiti u Abbotsvilleu. Zapravo, i udesio me. Zarezao me svojim nožem. Da je bio malo spretniji, više ne bih disao.

— Čekaj, nije li on kod Rigbyjevih?

— Jest. Napao me u hotelskoj sobi. Svjetlo je bilo prilično slabo, pa se pravim da ga nisam jasno vidio. — McAllister se nasmiješi. — To ga je vraški zbunilo. Mislio sam da, možda, imaš nekakvu tjeralicu za njim.

— Odakle je?

McAllister mu ispriča ono što je čuo od Billyja Gagea.

— Imam jednog prijatelja u njujorškoj policiji — reče Mart. — Mogao bih mu brzojaviti iz Abbotsvillea. Poslat ću sutra jednog čovjeka onamo.

— Hoćeš, Marte? To bi bilo izvrsno.

— Po svoj prilici je izmijenio ime. Poslat ću potpun opis i podatke o njegovu načinu rada. Možda to pomogne.

— Hvala ti, Marte. Ideš sa mnom u krčmu? Platit ću ti piće tvojim novcem.

— Možda ti se pridružim kasnije. Sada očekujem jednog čovjeka.

— Dobro, do viđenja.

Mart kimne, a McAllister iziđe na ulicu. Odveže konja i povede ga za sobom. No nogostupima je bilo poprilično ljudi; neki su uživali u ugodnoj proljetnoj noći, dok su neki žurili za svojim poslom. Gledao je u kojem smjeru ide većina muškaraca bez žena, i krenuo je za njima. Tako je stigao u predjel grada koji nije bio naročito častan. Tu su se nalazile javne kuće i krčme. Privremeno je vladalo zatišje, ali stanje će se izmijeniti kada u grad upadnu divlji Teksašani sa svojim stadima.

Uđe u prvu krčmu na koju je naišao. Zvala se »Govedo« i vani se nalazila slika bika sa svim organima, za to doba nepristojna. McAllister se osmjehne pri pomisli kako ta slika bode oči časnim građanima.

Unutra je bilo dvadesetak ljudi. Pili su i kartali. Uokolo su se vrzmale dvije-tri poluodjevene žene, pokušavale se nametnuti muškarcima i nešto zaraditi.

McAllisteru su se činile prilično grubima. Iako je proveo godinu dana u divljini, nimalo nije želio da mu se približe. Možda zato što mu se po glavi motala Patricia Rigby. Ona je bila, zaista, vraški zgodna.

Priđe šanku i naruči viski i pivo.

Viski je dobio u boci, a pivo u velikom vrču. Nehajno ga pogledaju dva-tri čovjeka.

Jedan ga je gost gledao malo upornije.

Znajući da ne bi bilo pristojno da pije sam, McAllister ga pozove: — Hoćete mi se pridružiti?

Čovjek se široko nasmiješi. — To je baš lijepo od vas, stranče. — Mahne pipničaru da mu dade čašu.

McAllister natoči piće. Nazdraviše jedan drugome i ispraznište čaše.

— Ja se zovem McFee — reče čovjek — John McFee. Kupujem stoku.

— A ja se zovem Remington McAllister i kupujem piće.

Čovjek se nasmije. Bio je četrdesetih godina, ugodne vanjštine, dobro građen i odjeven. Na prvi se pogled, kao da ga je netko žigosao, moglo vidjeti da je nakupac stoke. Isto se tako vidjelo da je pošten ali oštrouman. Uživao je u jelu i piću; imao je desetak kilograma više nego što je trebalo.

Upustiše se u razgovor. McFee je pričao samo o budućem natjecanju. Uložio je novac na profesionalca. Sviđa mu se reče, a i vidio je njegovu borbu u Abbotsvilleu.

— Čekajte — uzvikne — niste li se vi rvali s njim?

— Rekao bih da jesam.

McFee se nasmije. Ta mu je borba bila odnijela poprilično svotu. — Tri-

sta mu gromova, nadam se da se nećete i ovdje boriti s njim — reče.

— Ne, neću — odgovori McAllister. — Zauzet je Clemom Brenellom.

— Da, i ja sam tako čuo. Ne mogu podnijeti tog Brenella. On je običan naduveni divljak. Beskrajno ću uživati dok ga bude mlatio Billy Gage, uvjeravam vas.

— Mi o vuku, a vuk na vrata — reče McAllister.

Mc Fee se okrene u ugleda na vratima visokog mladića zlaćane kose. Namrgodi se i promrmlja: — Znači, mirnom pijuckanju i čavrljanju je kraj. On je pravi svadljivac. Dovoljne su mu dvije čašice, a i već se hoće tući s cijelim gradom. — Žurno ispije piće. — Vidjet ćemo se još, McAllisteru. Hvala vam za viski.

Naglo se udalji.

McAllister se kriomice osmjehne. Gledao je Clema Brenella kako ulazi. Pratila su ga tri-četiri kauboja. Gosti se okrenu i zagledaju u pridošlice; nekoliko ih se udalji od šanka, noseći u ruci svoje piće. McAllister još nikada nije vidio tako otvoreno pokazivanje nezadovoljstva. Pipničar se naglo uozbilji. Jedna djevojka napusti gosta uz kojeg se prilijepila i pristupi jednom Brenellovu kauboju.

Clem Brenell se približi šanku i, premda nije ništa rekao, odmah dobije bocu i čaše. Napuni jednu čašu i iskapi je. Ponovno je napuni, spusti bocu na šank i pokaže na nju. Pridu njegovi ljudi i poslužu se pićem.

McAllister opazi da je u krčmi, najednom, tiho. To ga je prilično zabavljalo.

Brenell pogleda oko sebe i oči mu zapnu za McAllistera, naslonjenog na šank samo dva metra od njega. Odmah ga prepozna. — O, skitnico. Kod koga si se zaposlio?

— Nikoga — reče McAllister. — Zasada.

Brenellovi se ljudi sada zagledaju u njega. Bio je tu i onaj škiljavi. Očito se vidjelo da mu se ne sviđa McAllister.

Brenell je dugo promatrao McAllistera, a onda nastavi piti.

Prolazilo je vrijeme. Postepeno oživje razgovori.

Tada uđe u krčmu jedna žena.

Došla je iz stražnjih prostorija, i svi se odmah okrenuše prema njoj da napasu oči. McAllister ju je prvi put vidio u Santa Feu, zatim u El Pasu. Nakon toga ju je vidio u San Antoniju, Fort Griffinu i Wichiti. Zvala se Rosa Hernandez i potjecala je iz neke bijedne kolibe u Chihuahui. Bila je nekoć siromašna djevojčica, napola Indijanka, onakva kakvih ima na tisuće. Bosonoga je trčala po prašini, nosila cvijet u kosi i bila osuđena da ostari prije vremena. Međutim, uspjela se izvući iz siromštva; postala je prava ljepotica, poželjna u svakom društvu i neka vrsta zagonetke. Pričalo se da negdje u pozadini postoji muž, no ona mu nije dopuštala da iziđe iz te pozadine. Njoj nije bio potreban muškarac nego muškarci. I imala ih je. Međutim, posjedovala je takvu moć da nije izgubila poštovanje svih onih koji bi je upoznali. Jedan dio njene moći bješe novac. A ono što nije mogao postići novac, postizao je njezin čvrsti karakter. McAllister joj je vjerovao kao što bi poštenom muškarcu.

Nije ga odmah opazila.

Pozdravila je muškarce za drugim krajem šanka i osmjehnula se gostima za stolovima, koji joj odgovoriše obraćajući joj se imenom, prisno ali s poštovanjem, kao da su doživjeli posebnu milost što je smiju zvati po imenu.

Ona se približi Clemu Brenellu, koji korakne prema njoj i zagrli je jednom rukom.

McAllister nije znao da li će se ona protiviti ili neće, no i ne dopusti da dođe do toga. — Rosa — reče.

Ona se okrene i pogleda ga. Izvuče se iz Brenellova zagrljaja i priđe mu. — Reme! — usklikne. Na licu joj se odraze samo zadovoljstvo i iznenađenje. U tren oka se nađe u njegovu zagrljaju. Oboje se oduševljeno nasmijaše. McAllister je cmokne u obraz, a to su vidjeli svi u krčmi. Tada poče ona govoriti na španjolskome: — Dakle, prijatelju, to je divno. Nisam ni znala da si u gradu.

McAllister lako odgovori na istom jeziku: — Tek sam stigao. Smjestio sam se kod Rigbyjevih.

— O, kod Rigbyjevih. Ondje gdje živi lijepa Patricia. — Ona se obješenjački osmjehne. — Ima li mali McAllister neke namjere prema njoj?

— A kada nisam imao namjere prema nekoj zgodnoj djevojci?

— Da, to je istina. No, treba da nešto popijemo. Carlos, donesi piće na onaj stol.

Priđoše stolu i sjedoše, a Carlos donese bocu i dvije čaše.

McAllister ju je pažljivo motrio.

Bila je nekoliko godina starija od njega, ali joj te godine nisu nimalo smetale. Po svoj je prilici sada bila na vrhuncu svoje ljepote. Kosa joj bješe tamna, no naprijed malo crvenkasta,a oči izrazito smeđe, obrubljene trepavicama koje su zapanjivale svojom dužinom. Usta joj bjehu velika i bujnih usana, ali skladna oblika. Nos je bio, možda, prevelik za ženu. Kad se razmatrala pojedinost po pojedinost, moglo se zaključiti da joj lice i nije lijepo, no kad bi se sve sabralo, kad bi se sve gledalo kao cjelina, bilo je jasno da će očaravati muškarce sve dok ne ostari.

Razgovarali su. Nju je zanimalo što je bilo s njim otkad ga je posljednji put vidjela, a njega je zanimalo isto o njoj. Što se tiče pića, držala je korak s njim, praznila čašu za čašom, no vladala se kao da pije vodu. Povremeno bi se glasno nasmijali, a svi bi ih gosti smjesta pogledali.

Clem Brenell i njegovi ljudi su se naslanjali leđima na šank, ne skidajući pogled s njih. Brenell je uporno pio. Za jedan sat je već izgledao prilično divlje.

McAllister je uhvatio nekoliko riječi iz njegova razgovora s kaubojima i naslutio je da Clem Breneli, premda se udvara Pat Rigby, polaže nekakvo pravo i na Rosu.

Otvoreno upita Rosu o tome:

— Što ti je taj Brenell, Rosa?

Ona širom otvori svoje lijepe oči. — Meni? Pa, nije mi ništa, Reme.

— Ozbiljno to kažeš?

— Sasvim ozbiljno. Vjeruje da ima pravo na svaku žensku koju zaželi, ali nije moj tip.

— To sam i mislio.

Rosa kao da je naslutila da se priprema oluja. Položi mu ruku na podlakticu i reče:

— Kloni ga se. Opak je, a njegov je otac mocan čovjek u ovom kraju. Mnogi su stradali samo zato što su im se ispriječili na putu.

— Tvoje riječi zvuče gotovo izazovno.

— Ne, nemoj ih tako shvatiti. Odrastao si i više nisi budalast. Vjerujem da više ne nasjedaš na svaki izazov.

— Kauboji s »BB« su me zaustavili na otvorenom pašnjaku, odveli me do kuće i ondje su mi zaprijetili ovaj momak i njegov otac. Dobro znaš kako obožavam prijetnje. Čini mi se da mi on namjerava još jednom zaprijetiti.

Clem Brenell je upravo krenuo prema njima. Njegovi se ljudi raspršе iza njega, postave se s obiju strana. Bilo je to tako djetinjasto i očigledno da se McAllister protiv volje glasno nasmijao.

U Brenellovim očima bljesne bijes. Zaustavi se, podbočivši se rukama o bokove. Revolver mu je bio nisko o bedru, kao u legendarnih revolveraša; McAllisteru se nikada nije sviđao taj položaj. Jasno se vidjelo da momak svakim pokretom nastoji oponašati revolveraše, da pokušava maštu pretvoriti u zbilju. Međutim, to nije značilo da i ne zna vješto rukovati revolverom. Njegove su gnjevne oči jasno pokazivale da gori od želje da potegne revolver. Nije bio potreban nikakav pravi razlog, Bitno je bilo da želi obračun. Potpomognut trojicom ljudi. Takav mu je bio stil.

McAllister se poslije smijeha naceri izazovno. Netremice je gledao Brenella u oči. Ako taj klipan želi pomahnitati, mislio je, ovo će mu samo pomoći.

— Reme — izusti Rosa i čvršće mu stegne ruku.

Ne skidajući pogled s Brenella, on odvrati tiho:

— Platit ću štetu, zlato.

— Rekao sam ti da se ne zadržavaš ovdje, stranče — dobaci Brenell.

— Rekao si da odem s tvog pašnjaka, momče. Eto, više nisam na njemu.

— E, sada ti naređujem da se izgubiš iz grada. Nestani. Kreni prema vratima, popni se na svoje kljuse i odjaši. Smjesta.

— Idi — reče tiho Rosa. — Njih su četvorica.

— Naravno, idem — odvrati McAllister. — Još nikada se nisam suprotstavio nekoj dami. — Ustane. — Drago mi je što smo se vidjeli, Rosa. Žao mi je što nismo imali više vremena, ali takav je život.

Dodirne šešir, pozdravljajući je, i najednom opazi da je u prostoriji sasvim tiho. Okrene se i pođe prema vratima, ne osvrnuvši se. Čuo je iza sebe bat njihovih čizama.

Njih četvorica će to učiniti vani, pomisli. Trojica će me držati dok se razmaženi Brenell bude zabavljao. Bit će to vraški gadno.

Nezgoda bješe u tome što je trebalo da Brenell ostane čitav za borbu s Billyjem Gageom.

Izišavši, nasloni se na potporni stup.

Preko praga korakne Brenell, zastane za tren i pogleda ga, ispuhavajući dim. Tada se makne kako bi i ostali mogli izići. Baci cigaretu u prašinu.

—Ne sviđa mi se tvoje vladanje, skitnico — reče.

McAllister mu odmah odgovori: — A meni se ne sviđa tvoje lice, način na koji se odijevaš, ne sviđa mi se tvoj nisko smješteni revolver, ne sviđa mi se tvoja oholost i uvjerenje da je cio svijet tvoj, ne sviđa mi se što imaš iza sebe pomoćnike kada treba da se pokažeš na djelu. Zapravo, ne sviđa mi se na tebi baš ništa. Ti i tvoj stari ste obične prazne napuhane vreće. Splasnut ćeš, kažem ti.

Brenellove oči ratoborno zasjaju. — Misliš da te ne mogu pobijediti? — upita.

— Ma ne možeš ti pobijediti ni dijete.

Brenellova se ruka trzne prema revolveru.

McAllister nije to očekivao. Znao je da je momak nasilan i sklon tučnjavama, ali nije vjerovao da je i ubojica. Njegovo se držanje odmah promijeni. Najednom je bio posve smiren, hladnokrvan, um mu je radio kao stroj, procjenjivao, uzimao u obzir položaj svakog protivnika i smišljao slijedeći potez. Sve se to dogodilo u tren oka.

Brenell se kratko naceri. Nije skrivao bijes.

— Naučit ću ja tebe pameti — reče, jedva govoreći od gnjeva. — Naučit ću te ja pameti, i tu lekciju nećeš zaboraviti do kraja života.

McAllister se sjeti jedne očeve pouke: »Sinko, ako netko želi dobiti udarac, udovolji njegovoj želji prije nego što on udari tebe.«

Kao i obično, otac je bio u pravu.

McAllister udari Brenella. Udari ga svom snagom u trbuh, dva-tri centimetra iznad kopče opasača.

Brenell se skvrči kao nožić na preklapanje. Kad je jedan kauboj skočio prema naprijed, McAllister udari Brenella šakom u obraz i odbaci ga na tog kauboja. Obojica padnu kroz vrata u krčmu.

Ostala dvojica, za tren zbunjeni naglom akcijom, sada se umiješaju u borbu. Jedan zamahne nogom na McAllistera i pogodi ga vrškom čizme baš u ranu koju mu je zadao Harry Shultz.

McAllister je već vidio u mislima kako se rana otvara i ponovno krvari. Bio je to za njega trenutak istine. Znao je da je obična budala što se upustio u ovo. Zašto nije popustio i uzmaknuo kao što bi drugi?

Od tog udarca nogom je naletio na zid krčme, a ondje ga dočeka četvrti protivnik; jednom ga šakom udari u rebra a drugom ga mlatne po šiji.

McAllister se sruši na jedno koljeno, ošamućen i smeten.

Približi se onaj treći i pridruži četvrtome. Obojica ga počeše udarati šakama kao da su kovači pa zabijaju klin.

On ustane pognuvši glavu, zabije jednom protivniku u trbuh i sruši ga. Kauboj je zbog sudara s njegovom glavom ostao bez daha; a kad je pao na leđa i na njega tresnuo svom težinom McAllister, umalo se onesvijestio. Otkotrlja se u stranu i pokuša dići, ali McAllister se munjevito baci za njim i opet ga sruši u prašinu.

Onaj četvrti skoči s nogostupa na McAllisterova leđa. Bolje rečeno, takva mu je bila namjera. McAllister ga je čuo i izmaknuo se u posljednji čas. Kauboj padne potrbuške u prašinu, a

McAllister mu skoči koljenima na uska leđa, tako da je kriknuo.

McAllister se okrene.

Iz krčme izidoše Clem Brenell i Griff, Brenell se derao: — Ubit ću ga, ubit ću ga...

Griff izvuče revolver.

McAllister se ukoči.

Jedan se kauboj valjao po tlu i stenjao.

— Spremi taj revolver, budalo — reče McAllister Brenellu.

— Ubit ću te — odvrati Brenell. — Ustrijelit ću te kao bijesna psa. Pogodit ću te u utrobu i gledati kako se mučiš.

Doista je to namjeravao.

McAllisterov mozak počne opet procjenjivati situaciju, stavljajući Griffa s revolverom na jednu stranu, a onu dvojicu na tlu na drugu. Obojica su ozlijeđena, ali mogu pucati sa zemlje.

McAllister nije nimalo sumnjao u to da je u grdnom škripcu. Mogu ga spasiti samo dva precizna hica, ali čak ni oni ne jamče pobjedu.

Napeto je promatrao Brenella, koji napne kokot.

U istom času kad se začulo škljocanje, McAllister brzo odskoči ulijevo, tako da je sada vidio svu četvoricu.

Brenell opali prebrzo i promaši za pedalj

McAllister povuče svoj stari »remington«, koji je nosio visoko i naoko nespretno Povuče ga munjevito, a kokot napne još dok ga je podizao. Opali jednom, nasluti da je pogodio, okrene se malo udesno. ne dižući noge sa zemlje. i ponovo opali.

Brenell korakne natraške, ukočeno prođe kroz vrata krčme i potmulo tresne na leđa.

Griffa je metak odbacio do zida Padne na drven nogostup.

McAllister skrene revolver ulijevo. Jedan je kauboj na tlu izvukao revolver, ali sada. kad ga je držao u ruci, nije znao što će s njime.

— Onda? — zapita McAllister.

— Ovo nije moja borba — promrmlja kauboj

— Prije jedne minute je bila — podsjeti ga McAllister.

— Do vraga, ako namjeravate pucati, pucajte već jednom.

— Polako bacite svoje revolvere u prašinu — reče McAllister.

Obojica ga poslušaše.

Iz krčme dopre žamor. Po nogostupu je je trčao jedan čovjek, a nekoliko ga je građana pratilo po sredini ulice. Oba Brenellova kauboja ustanu i zagledaju se u McAllistera.

Kad se približio prvi građanin, McAllister reče: — Dovedite liječnika. — Čovjek je oklijevao. McAllister se izdere: — Trčite! Zar hoćete da iskrvare?

Građanin se okrene i otrči.

McAllister opazi da mu se vidljivo tresu ruke. Napuni revolver i spusti ga u korice.

Uto mu pristupi jedan čovjek i upita: — Što se dogodilo?

Osvrne se i ugleda šerifa Marta Krantza. — Započelo je tučnjavom — objasni. — Brenell i njegovi ljudi navališe na mene Nisu baš dobro prošli. Tada je Brenell izvukao revolver. Pogodio sam njega i Griffa.

— Sto mu gromova — promrsi kroz zube Mart, odmah naslutivši komplikacije. Krene a McAllister ga je slijedio Kad je kleknuo kraj Griffa, opkoliše ga ljudi. Naredi da mu donesu svjetiljku iz krčme Griff je bio živ i stenjao.

Mart Krantz se uspravi i reče: — Odnesite ga u krčmu. Polako i oprezno.

Tada uđe s McAllisterom u krčmu i ugleda poveću skupinu oko Clema Brenella. — Pustite me da prođem. Maknite se — reče odrješito.

Ljudi se malo povuku. Sada se vidjela Rosa. Klečala je kraj Brenella. Digne pogled

— Pogođen je u nogu — reče.

McAllister odahne.

Brenell je žmirio, stišćući usne od boli.

— Podignite ga i stavite na šank — reče šerif

Ljudi ga poslušaju, praćeni ranjenikovim stenjanjem.

McAllister opazi da je metak pogodio Brenella visoko u lijevo bedro. Rana je jako krvarila. Uzme Brenellov rubac, ovije ju oko noge i čvrsto stegne.

Krvarenje prestane gotovo u istom trenu.

Uskoro dođe liječnik Bio je mlad, i odmah se prihvatio posla.

Rosa odvede McAllistera do stolice i ponudi mu da sjedne. Jedva je dočekao priliku da se spusti na stolicu. Osjećao se užasno.

Priđe mu Krantz i reče: — Je li ti dobro?

— Naravno.

— Ne izgledaš baš tako kao da ti je dobro — napomene Rosa.

— Pogođen si? — upita Krantz.

— Nisam. No, čini mi se da mi se otvorila stara rana kad me jedan od njih udario nogom — odgovori McAllister.

Rosa ga natjera da skine prsluk i košulju. Kao što se i bojao, jedna strana rebara mu je bila sasvim krvava. Ugledavši taj ružni prizor, Rosa naglo uvuče zrak.

— Meni se ne čini da je ta rana stara — reče Krantz.

— Dan-dva — prizna McAllister.

— Trebalo bi te pošteno izmlatiti — prigovori Krantz.

— Već je vrijeme da odrasteš! — nabaci Rosa.

— Da, to je prilično pametan prijedlog — složi se McAllister.

Kad je završio s onom dvojicom ranjenika, liječnik priđe McAllisteru i pregleda ga. Namrgodi se promatrajući ranu i izjavi da je popucalo nekoliko šavova.

— Treba da budete oprezni, inače ćete doživjeti velike neprilike — reče. Pažljivo očisti ranu i ponovno je zatvori. — Htjo bih vas pregledati sutra. Pazite. Moglo bi se meso upaliti. Idite sada kući i odmarajte se Što se manje budete micali, to bolje.

Uzme svoju torbu i izađe.

— Znaš li što si upravo učinio? — upita Krantz. — Onesposobio si ovdašnjeg prvaka.

— Taj prokleti glupan me prisilio na to — odgovori McAllister.

— Objasni to onima koji su uložili novac na njega — reče Krantz. — Pola grada se kladilo na Brenella. Oni te neće baš obožavati.

Krčma se sada punila ljudima. Okupljali su se na drugoj strani i pogledavali McAllistera, mrmljajući među sobom. Krantz se vidljivo uznemirio.

Napokon krenuše polako prema stolu. Krantz se okrene prema njima. Netko vikne u stražnjem redu: — Taj lupež nije zavrijedio ni uže — Drugi građanin, međutim, pozove gomilu da ščepaju McAllistera i objese ga na najbliže drvo.

Krantz digne obje ruke i vikne im da se stišaju, no već su se previše razbjesnili, te mu odgovorište povicima.

Jedan visok čovjek mu pristupi, unese mu se u lice i reče: — Ti se u to ne miješa, Krantze. Tebe se to ne tiče.

Iz gomile se izdvoji još jedan čovjek, s revolverom u ruci. Mahao je njime, tako da se Krantz i McAllister odmah naježiše

— Spremi taj prokleti revolver — izdere se Mart.

Čovjek odgovori razdražljivo: — Spremit ću ga kad se ovome nađe omča oko vrata. Plaćen je da onesposobi Clema. Zar ti nije jasno da je to namještaljka? Clem je slutio da je on došao ovamo zbog nekog zadatka. Sada ga je i obavio.

— McAllister mi je prijatelj — reče Mart. — Nije došao ovamo ni zbog kakva zadatka.

— Zašto je, onda, došao?

— Ovo je slobodna zemlja.

— Ali se u njoj ne može bezobzirno pucati na ljude. Zaboga, šerife, sve je sasvim jasno. Clem je uhvatio tog podlaca dok je njuškao po pašnjaku »BB«. Otjerao ga je. On i otac su odmah zaključili da je McAllister revolveraš. Ma, sve je jasno.

McAllister ustane. — Prestanite mlatiti gluposti — reče.

— Smiri se, Reme —umiješa se žurno Mart Krantz. — Ja ću sve srediti.

Još jedan čovjek istupi iz gomile. — Nećeš ti ništa srediti, Krantz. Taj je momak naš Hank, imaš li uže?

Hank je imao uže, a i omča je već bila pripremljena. Začuju se zadovoljni povici. Gomila jurne prema stolu. Dvojica navale na McAllistera i ščepaju ga za ruke. McAllister ih uhvati za šiju i bubne im glavom o glavu. Kad su zateturali natraške, gomila se za

tren pokoleba, i u tom času McAllister i šerif izvuku revolvere.

— Ne približujte se, ljudi — reče Mart. — Mi ćemo sada izići odavde. Posluži li se netko oružjem, stradat će.

Njihova dva izvučena revolvera izmijeniše situaciju, ali ne smiriše bijes gomile. Oni koji su bili otraga, htjedoše naprijed, a oni na čelu htjedoše uzmaknuti pred uperenim revolverima.

McAllister uzme košulju i prsluk i reče: — Vidjet ćemo se kasnije, Rosa.

Lice joj je bilo blijedo.

Šerif se počne povlačiti prema vratima; McAllister ga je pratio; gomila ih je uporno slijedila.

Jedan čovjek dovikne: — Griješiš, Krantze. Ščepat ćemo tog nitkova, a ako nam se ti ispriječiš, i ti ćeš loše proći.

— Dobro sam te čuo, Williamse — odvrati Krantz. — To je izravna prijetnja predstavniku zakona.

Gomila mu odgovori razjarenim vikanjem. On i McAllister stignu do vrata i iziđu na nogostup. Gomila ih je slijedila. Krenuše niz ulicu prema šerifovu uredu, a građani su već trčali ispred njih. Obojica su znala da je dovoljan samo jedan hitac pa da počne krvoproliće. U tren oka bi se ulica mogla pretvoriti u pakao. McAllister se znojio iako je bio gô do pojasa.

Pod svjetlom uličnih svjetiljki doimala su se lica razbjesnjele gomile naročito dramatično. Sve je nalikovalo na nekakav fantastičan prizor iz Daumierove mašte... te sjenke u pokretu, ti prodorni povici, taj mali slobodni krug oko dvojice osamljenih ljudi, krug koji su sačuvali svojim revolverima i ugledom.

Napokon, poslije prave vječnosti, stigoše do ureda. Okrenut leđima prema vratima, šerif upozori gomilu: — Razidite se svojim kućama. Idite. Ovo vam može donijeti samo neprilike.

Odgovorili su mu kletvama i uvredama.

On i McAllister se natraške povuku u ured i zalupe vrata. Mart smjesta povuče zasun. No, odmah se poveća i hrabrost gomile. Povici postadoše glasniji, a u vrata počne udarati kamenje. Jedan kamen razbije prozorsko staklo. Mart počne zatvarati kapke na prozorima i istodobno reče: — Potraži sačmaru, Rem.

McAllister brzo nađe sačmaru na zidu. Čim je šerif zatvorio kapke, zapali svjetiljku.

Krantz se okrene prema njemu i reče: — Bogami, ovaj put si pošteno zabrljao. Znao sam ja da ćeš mi donijeti nevolje. — Kazao je to bez gorčine.

VI

Mart Krantz je bio zabrinut. Prošla je ponoć, a gomila se još nije razišla. Ljudi su neprestano pili, te su s alkoholom postajali sve hrabriji i ljući. Nisu se mogli pomiriti sa činjenicom da im prvak leži na šanku u krčmi, ranjen u nogu. Pogođeni su im bili džepovi i ponos. Nisu baš voljeli ranjenika; zapravo, bio im je mrzak zbog svoje oholosti, no kladili su se na njega, a sada je došao nekakav stranac i udesio ga. Htjeli su se dočepati strančeve kože, i čvrsto su odlučili da to i postignu.

Šerif se našao u vrlo neugodnom položaju. Vani su bili njegovi sugrađani, ljudi koji su ga svojim glasovima izabrali za šerifa. Istina, bio je po prirodi suviše nezavisan da bi dopustio da ta okolnost utječe na njegove postupke, ali mu se gadila pomisao da upotrijebi silu protiv vlastitih sugrađana. Međutim, mučilo ga je još nešto. Otac Clema Brenella je važna ličnost u ovom kraju i može svašta zakuhati. Pouzdano je znao da je McAllister bio prisiljen da puca, ali stari Brenell neće priznati tu činjenicu. Čim sazna što se desilo sinu, dojurit će u grad, naoružan do zuba.

Gomila se vani bila privremeno stišala, no sada oživi ponovno. Čulo se kako ih neki vođa poziva da poduzmu nešto. Okupili su se oko njega na drugoj strani ulice, držeći u rukama boce i glasno prihvaćali njegov poziv. Nekoliko ih je, suviše pijanih da bi još mogli stajati, ležalo na nogostupu i u prašini.

Krantz je napeto gledao kroz pukotinu u prozorskim kapcima. Vidio je govornika kako skače s kola, na kojima

je bio održao vatreni govor, i kreće preko ulice. Gomila je pošla za njim. Ratoborno su vikali, i očito je bilo da su vrlo uzbuđeni.

Krantz opazi da skupina na čelu nosi u rukama nešto veliko i teško. Pri mutnu svjetlu nije mogao jasno vidjeti o čemu je riječ, ali mu se činilo da je to nekakva dugačka drvena greda. Nasluti da namjeravaju razbiti vrata, te odmah posegne za sačmarom.

— Dobit ćemo goste — reče McAllisteru. — Kane razbiti vrata.

— Što ćeš tada učiniti? — zapita McAllister.

— Ova puška ne služi kao ukras — odvrati šerif.

— Dobro znaš da nećeš pucati na njih.

— Mogu ih plašiti do posljednjeg časa.

— A kada shvate da ne misliš ozbiljno, objesit će mene. A, ne, ne sviđa mi se ta igra. Radije otvori vrata; bar nećeš morati da kupuješ nova.

Šutljivi se šerif zbuni. — K vragu, ne mogu ti nanijeti takvo zlo.

— Nećeš mi nanijeti nikakvo zlo, Mart. Otvori vrata i prestani okolišati.

Vani se gomila sada derala iz sveg glasa. Mart je još nekoliko trenutaka promatrao McAllistera, a onda korakne prema vratima. Kad ih je otvorio, gomila se upravo pripremala da navali sa svojim drvenim ovnom za probijanje prepreka. Ugledavši šerifa, zastadoše. Iznenađeno povikaše.

Mart digne ruku. U drugoj je držao sačmaru.

Čim je zavladala tišina, reče: — Ljudi, ovo vam nije pametno.

Oni ga počnu razjareno vrijeđati.

— Predaj nam McAllistera, Krantze, i tornjaj se odavde.

Netko ispali hitac, a metak se zabije u zid ureda.

Krantz napne oba kokota na sačmari.

Opet nastane zbrka u gomili. Oni otraga se htjedoše približiti nogostupu, dok su se prednji redovi nastojali udaljiti od prijetećih cijevi sačmare.

Glasovi iznenada umuknu kad je iz ureda izišao McAllister.

Tada vikne jedan čovjek: — Eno ga. — Povici ožive.

McAllister pričeka da se graja stiša, a onda dovikne: — Da, istina je, ranio sam vašeg borca. Pa, što onda? Ionako ne vrijedi ništa.

Svi se odmah počnu svaditi s njime, prijeteći mu šakama i zagađujući zrak psovkama. Jedino ih je sačmara sprečavala da se bace na njega i rastrgaju ga. Sva su lica poprimila divlji izraz.

Šerif je vikao na njih i zahtijevao da ušute. Neka saslušaju McAllistera.

Netko vikne: — To će mu biti posljednje riječi prije nego što mu istegnemo vrat. — Ostali se složiše bijesnim povicima.

Čim su se tako stišali da su ga mogli čuti, McAllister nastavi: — Kao što rekoh, Brenell ne vrijedi ni pišljiva boba. Niste baš ništa izgubili. Ja sam ga izmlatio kao balavca. A što bi tek Billy Gage učinio od njega? Eto, trojica su mu pomagala, a ja sam ga ipak izmlatio. Gage bi ga pojeo živa.

Pokušavali su ga nadvikati, ali on je bio uporan.

— Kakva nam korist od toga? — dovikne netko — U redu, izmlatio si ga, no mi sada nemamo više nikoga tko bi se borio s Gageom.

— Ja ću se boriti protiv Gagea — izjavi glasno McAllister.

To ih ušutka za tren.

— Zar misliš da ćeš ti bolje proći nego Brenell? — vikne jedan čovjek.

— Ja sam u Abbotsvilleu pobijedio Gagea u rvanju, a danas sam ga prestigao u trčanju. Dobro, što je vama, ljudi? Zar toliko volite Clema Brenella? Divite mu se zbog nečega? Zar je dobar i ljubazan?

— Ma, on je obična ništarija — dovikne netko, i svi se nasmiju.

Mart Krantz uzdahne. Sada je situacija malo bolja, pomisli. Kad se ljudi smiju, uvijek postoji mogućnost da se utječe na njih.

— McAllister je vješt boksanju i rvanju — reče. — Vidio sam ga kako se bori. Osim toga, u trčanju mu nema premca. Ja ulažem svoj novac na njega, a to je pouzdan znak da je kao stvoren za nas. Eto, nudim svakome okladu pet prema jedan.

Mogućnost da se upuste u kladenje, odmah ih očara. Jedan se čovjek žurno izdvoji iz gomile kako bi prihvatio

šerifovu ponudu. Tada se netko sjeti da nisu prisutni oni koji čuvaju novac uložen u oklade: gradonačelnik i sudac. Izvucimo ih iz kreveta, vikne jedan, i nekoliko ljudi smjesta otrči. Raspoloženje gomile kao da se promijenilo čarobnim štapićem. Već su potpuno zaboravili gredu kojom su namjeravali razvaliti vrata. Sklapali su sada oklade među sobom. Nekoliko ih priđe McAllisteru; pitali su ga kakav je u bacanju kamena, a on reče da je osrednji, ali ima velike šanse u trčanju i borbi.

Sada se već govorilo o tome kako je dobro što se napokon pojavio pravi čovjek i dao mladom Brenellu ono što zaslužuje. Bilo je već krajnje vrijeme da netko spusti oca i sina na zemlju: u posljednje su se vrijeme previše uzoholili.

Nakon nekog se vremena McAllister i šerif vrate u ured.

— Bogami, ovo je bilo za dlaku — reče Mart. — Međutim, ti privremeno nisi sposoban za borbu s Gageom, i to dobro znaš.

— Danas sam trčao s njim i sasvim dobro prošao.

— To je bilo prije večerašnje tučnjave. Tvoja rana izgleda loše. Treba da se odmoriš. Pripremit ću ti ovdje ležaj.

— Nije potrebno, šerife — začuje se s vrata nečiji glas. Obojica se okrenu i ugledaju Rosu. — Dođi k meni, Reme. Potrebna ti je njega.

Šerif se odmah zbuni. Tu ženu žele svi muškarci u gradu i ne mogu joj se približiti, pomisli, a sada, eto, poziva muškarca k sebi.

— Mart će me smjestiti kod sebe, Rose — reče McAllister. — Ako odem k tebi, ljudi će govorkati o tome.

— O ženi iz krčme se, ionako, uvijek govorka. Ako budu pričali još malo više, neće mi baš nimalo smetati. Hajdemo. Ne smiješ me odbiti.

— Ona to ozbiljno govori — reče Mart. — Najpametnije ti je da je poslušaš.

McAllister se osmjehne. — Baš si dobra mala, Rosa.

Ona se nasmije. — Dakle, prvi put čujem te riječi.

— Idi, Rem — reče Mart — i čuvaj se starog Brenella. Tražit će tvoju glavu kad sazna što mu se dogodilo sinu, a saznat će ubrzo.

McAllister izađe s Rosom iz ureda i progura se kroz gomilu. Svi su gledali za njima i došaptavali se. Zavidjeli su sretniku.

Dvojica su ranjenika još bila u krčmi. Uz njih je bdjelo nekoliko prijatelja. Brenell je sada imao otvorene oči. Kad je McAllister prošao kraj njega, vikne ga.

McAllister se zaustavi.

— Ovo još nije kraj — reče Brenell. Potpisao si svoju smrtnu osudu onog časa kad si pucao na jednog Brenella. Čim moj stari dozna za ovo, doći će ovamo sa svim svojim ljudima.

McAllister se nasmiješi. — Jesi li se ikada pokušao obračunati s nekim bez tuđe pomoći, Brenelle? — zapita.

Clem Brenell mu odgovori pogledom punim mržnje. — Obećao sam ti da nećeš odmah umrijeti, već ćeš se dugo mučiti. To će se i obistiniti. Grčit ćeš se u prašini pred mojim nogama.

McAllister ode bez ijedne riječi. Rose ga povede kroz uzak hodnik prema stepenicama. Na vrhu stepeništa su postojala jedna vrata. Ona ih otvori i uvede ga u sobu. Zadivljeno je zastao. Ova je soba bila sušta suprotnost ostalim prostorijama u kući, oskudno namještenima i grubima, suprotnost muškom svijetu. Ovdje je bio ženski svijet, mekoća i raskoš. Čuo je već o takvim sobama, ali ih još nikada nije vidio. Zastao je kao ukopan, kao da ga je netko udario u lice. Noge su mu upale duboko i debeo sag. Cijela je soba zračila zlatnim i rumenim bojama, bojama koje je Rosa obožavala. Dva su naslonjača bila prekrivena rumenim baršunom, dok je njihovo drvo obilovalo pozlatom. Zastori na prozorima bjehu iste boje, a i prekrivač na široku krevetu. U kutu se nalazio toaletni stolić s bočicama, a iznad njega zrcalo s pozlaćenim okvirom. McAllister se pogleda u njemu; vidio je sebe, prašnjava i krvava, kraj lijepe žene. Bilo je to kao da gleda Ljepoticu i Zvijer.

— K vragu — reče — slušaj, Rosa, ne mogu ... to je previše ... znaš ...

Ona se osmjehne, oduševljena dojmom koji je soba ostavila na njega. — Ti si jedini muškarac koji je kročio ovamo — reče mu na španjolskom.

— Ipak, ne mogu...

— Odbijaš? Iskušaj krevet. Sjedni na njega.

Ona je posluša. Krevet je bio mek kao u bajci. Budući da je vrlo dugo spavao na tvrdoj zemlji, činio mu se neodoljivim.

— A sada skini košulju. Daj da ponovno pogledam tu ranu.

On je posluša. Krevet je bio mek nuo košulju jer mu se ranjena strana malo ukočila. Ni sa čime ne pokaže da mu svaki pokret zadaj bol. Zajedno pregledaše ranu. Još je malo krvarila otkad ju je previo liječnik, no sada je krvarenje prestalo.

Rosa donese zdjelu s razblaženom karbolnom kiselinom i počne nježno čistiti ranu. McAllister ju je promatrao donekle zapanjeno, jer gotovo nije mogao vjerovati da je to ona gruba žena koju je upoznao na granici. Osjećao je njezin blagi miris, prirodni miris tijela, poput svježe prerijske trave na proljetnom suncu. Kad se nagnula nad njega, bio mu je vrlo blizu njezin baršunasti obraz; činilo mu se da još nikada nije želio tako neku ženu. Pomakne usta za centimetar-dva i poljubi je u obraz.

Ona se odmakne i pogleda ga u oči. — Zar to želiš? — upita ga tiho.

— Želim ono što sam uvijek želio, mala — reče — Kad god bih ti se približio, znala si što želim.

— Znala sam.

On je uhvati objema rukama oko struka dok je stajala pred njim i zagleda joj se u lice. Još nikada nije dirnuo ženu poput nje. Činilo se nemogućim da ona, koja ga je već toliko puta odbila, sada pristaje... Ali, da li pristaje? Ne prenagli se, McAllisteru. Nije ona obična žena, koju možeš, jednostavno, baciti na krevet.

— Rosa — reče — nisam ja stvoren ni za jednu ženu. Za tjedan dana ću otići. Nisam još spreman za jaram.

Ona ga je ozbiljno promatrala. — To se razumije — reče. — Nas dvoje znamo što hoćemo. Oduvijek sam sama i idem svojim putem. No, čak i žena poput mene osjeti povremeno potrebu da je netko voli. Svaki put kad bih te vidjela...

On je privuče k sebi, a ona se sagne i sretnu im se usne. Njene su bile meke poput latica, pa je naslutio da mora biti nježan; ipak, usprkos nježnosti, najednom se rasplamsa u njima strast. On je okrene i položi kraj sebe na krevet.

— Ovo nije pravi trenutak — reče ona. — Ozlijeđen si, a očekuje te natjecanje.

Opazio je kako joj titra smiješak na usnama. Sagne se da je ponovno poljubi. Rosa ga obgrli rukama oko vrata i povuče prema sebi.

Čuo je žamor muških glasova, no činilo mu se da dopiru iz nekog drugog svijeta.

* * *

Carl Brenell ujaše u grad s petoricom ljudi. Vrlo brzo je bio saznao lošu vijest. Obavijestio ga je jedan čovjek koji je u galopu dojurio iz grada, nadajući se da će zbog svoje usluge uživati u budućnosti njegovu milost; međutim, Brenell mu je, čuvši što se dogodilo, zaboravio ime. Imao je drugih, važnijih briga. Gotovo nije mogao shvatiti da se netko usudio povući revolver na njegova sina. A pri pomisli da mu, možda, sin umire, drhtalo mu je srce od straha. Ni za tren mu, međutim, nije prošla kroz glavu pomisao da je sin opravdano ranjen, da je onaj koji je pucao bio u pravu.

Stigao je u grad u zoru, nemilosrdno tjerajući konja. Na ulicama je sada bilo malo ljudi. Uputi se prema jednome koji je stajao u blizini konjušnice i dovikne mu: — Hej ti! Gdje mi je sin?

— U Rosinoj krčmi, gospodine Brenelle.

Brenell žustro okrene konja i potjera ga dijagonalno preko ulice. Naglo ga zaustavi i spuzne sa sedla. Njegovi ljudi, također, sjašu. Upadnu za njim u krčmu, zveckajući mamuzama i mrgodeći se.

Na svoje iznenađenje. Brenell ugleda sina kako sjedi za stolom i pije. Zastane ne vjerujući svojim očima. Tada uoči da je sinova lijeva noga po-

dignuta na stolicu. Gurne skupi bijeli šešir na potiljak i reče:

— Zaboga, ja sam mislio da umireš.

Momak je bio natmuren. Pio je na prazan želudac, i to mu se vidjelo na licu.

— Život mi nije poklonio McAllister, možeš biti uvjeren u to — reče. — Pucao je na mene, tata. Iznenadio me, i ne slušaj ničija naklapanja.

— McAllister? Misliš, onaj prokleti skitnica?

—Da, on.

— A što je s Griffom?

Clem pokaže palcem preko ramena. Griff je nepomično ležao na šanku.

Stari Brenell mu pristupi i zagleda se u njega. Griff okrene glavu.

— Je li opasno, Griffe?

— Preživjet ću. No, za to nisam zahvalan onom prokletom ubojici.

Carl Brenell se vrati u sredinu prostorije. Malobrojni promatrači zaustaviše dah, sluteći da se približava eksplozija. Malo su se i bojali. Htjeli su vidjeti što će se desiti, ali nisu željeli zadobiti nekakvu ranu.

— Bogami — promrsi kroz zube Carl Brenell — netko će platiti zbog toga. Gdje je McAllister?

— Gore je, gospodine Brenelle — reče jedan čovječuljak.

Carl se žustro okrene prema njemu.

— Gore?

— S Rosom.

— Što?

Clem se nespretno okrene na stolici i vikne: — Udesi ga, tata. Udesi ga u moje ime. Obećao sam mu da će se mučiti.

Carl izvuče revolver iz korica.

— U redu, momci, hajdemo po njega.

I njegovi ljudi izvuku revolvere. Svi krenu prema vratima na stražnjoj strani prostorije.

Iznenada se zaustave.

Pred njima je stajao jedan čovjek. Osamljen čovjek sa sačmarom u rukama. Cijevi su bile uperene Carlu u prsa.

— Makni mi se s puta, Krantze — zareži Brenell.

Mart ga je netremice promatrao.

— Okreni se, Carle — reče. — Ne ideš ti nikamo. Jedino van.

— Uhvatit ću onoga koji je bez razloga pucao na mog sina.

— Drugi govore drukčije. Tvoj sin i ljudi koji su bili s njim, povukoše oružje na McAllistera, koji se samo branio. Čini se da je tvoj sin napokon naišao na tvrd orah.

Za tren kao da je Brenell od iznenađenja zanijemio. Najzad uspije viknuti: — Ja sam ti dodijelio ovo mjesto, Krantze, i ja ti ga mogu i oduzeti. Makni se ili ćeš snositi posljedice.

— Mjesto mi nisi dodijelio ti, nego glasači iz ovog okruga. Povuci se. Povedi sa sobom sina i svoje ljude. Ako se bude vrzmali ovuda, uhapsit ću ih zbog pokušaja napada. Opominjem te, ako se ne povučeš, tebe ću strpati u zatvor zbog toga jer me ometaš pri obavljanju dužnosti.

Jedan od kauboja s »BB« reče: — Vidiš da si sam, a nas je nekoliko, Krantze. Ne možeš nam ništa.

Mart se ledeno osmjehne.

— Pokušajte nešto — odvrati — pa ću vas sve izrešetati.

Za tren su šutjeli, gledajući ga i sluteći da govori istinu, jer su znali kakav je on.

Brenell se prvi pomakne. Spremi revolver u korice i slegne ramenima.

— U redu, to je samo pitanje vremena — reče. — Uhvatit ću McAllistera, a uhvatit ću i tebe, Krantze.

Šerif ne reče ništa niti spusti sačmaru. Ostali polako spreme oružje. Brenell se okrene u stranu i od tada se više nije obazirao na šerifa. Naredi svojim ljudima da nabave kola. Odvest će ranjenike na ranč.

Kad su stigla kola, iznijeli su oba ranjenika i stavili ih na njih. Brenell ni jednom ne pogleda šerifa, a Mart se ne pomakne sa svog mjesta dok god su bili unutra ljudi s »BB«. Tek kad su otišli, izađe na nogostup i zagleda se za njima; napuštali su grad, no slutio je da to nije kraj.

Možda sve ovo nije ni loše, mislio je. Jednog je dana moralo doći do obračuna. Brenell bi prije ili kasnije poduzeo nešto protiv Rigbyja, i tada bi vrcnula iskra. Možda se ovako uguši sve u zametku.

VII

Probudivši se, McAllister se osjećao dobro. Zapravo, nikada se nije osjećao bolje. Dabome, kad bi se pomaknuo, zaboljela bi ga rana, ali je tu bol lako podnosio. U glavi mu je bilo bistro, a kad je ispružio desnu ruku, vidio je da je posve mirna, postojana kao stijena. Sjedne i opazi da je sam u sobi. Bio je go, samo pokriven ponjavama.

Eh, da mi je kave, pomisli. Kave i golema odreska. Tada bih bio sposoban za sve.

Otvore se vrata i uđe Rosa, noseći pladanj.

Blistala je. Oči su joj se sjale a usta smiješila. Potpuno se izmijenila. Ljubav joj je koristila kao i meni, pomisli on.

— Zajedno ćemo popiti kavu, obući ćeš se i tada ćeš dobiti svoj odrezak — reče mu ona.

— Izvrsno — odvrati on i pokaže joj da sjedne kraj njega.

Poslušala ga je. Pili su kavu iz iste šalice. Kad je ispio pet šalica, malo su se ljubili, a onda se digao. Obukao se. Ranjena mu je strana bila ukočena, ali se, ipak osjećao dobro.

Znao je da su glavni problem Brenellovi, ali ne smije se zanemariti ni natjecanje. Sve je prilično zamršeno. Brenellovi će, po svoj prilici, nastojati da uvale u neprilike Jima Rigbyja Osim toga, nastojat će da se obračunaju sa mnom. Clem se želi osvetiti, a i Carl nema drukčije namjere. Kako se god gledalo na situaciju, bitno je da treba onemogućiti Brenellove. Zatim, tu je i Harry Shultz. On me već jednom napao, a pokušat će ponovno jer sluti, očito, da sam ga prepoznao u hotelu. Uostalom, on je pokvaren do srži i želi da na svaki način pobijedi njegov štićenik. To je još jedan razlog da me pokuša onesposobiti. Jedno s drugim, ovdje ima previše ljudi koji mi ne žele dobro. Da imam pameti u glavi, pravovremeno bih nestao odavde. No, moja je slabost da ne mogu odoljeti izazovu. Izazov je Pat Rigby, izazov je Rosa, a izazov su, dakako, i Brenellovi i Shultz.

Bio je još premlad i pun hrabrosti da bi pobjegao pred takvim teškoćama. Nepodnošljiva mu je bila pomisao na uzmak. Možda se jednog dana navikne na povlačenje, ali zasada još nije stekao takve navike.

Uzme revolver, spusti ga u korice i siđe niz stepenište. Ode u kuhinju i ondje zatekne Rosu, zarumenjelu od topline; upravo je pripremala najveći odrezak koji je ikada vidio. Žena se nikada ne doima ljupkije negoli kad priređuje jelo, pomisli on.

Sjedne za stol, a ona stavi pred njega odrezak. Bacio se na njega kao da tjedan dana nije vidio hranu. Ona mu se pridruži, uzimajući male zalogaje ali s apetitom. Drago mu je bilo što i ona uživa u jelu. Nije podnosio kad bi netko samo brljao po tanjuru.

Šutjeli su dok su jeli, sretni što su zajedno. Tada popiše još malo kave, a McAllister upali lulu i zadovoljno ispuhne dim.

Osmjehne se Rosi.

— Još nikada nisam bio u takvu iskušenju da se naselim negdje kao ovaj put — reče.

Ona mu uzvrati osmijehom. — To je velika pohvala.

— Nadam se da nisam, prenoćivši ovdje, naudio tvom ugledu u gradu — reče joj on. — Onaj Clem Brenell kao da smatra da ima nekakvo pravo na tebe.

— Ni jedan muškarac nema nikakva prava na mene.

Uđe Mart Krantz i prihvati šalicu kave. Ispriča McAllisteru da ga je htio posjetiti Brenell, ali ga je uspio prisiliti da se predomisli. Doduše, privremeno. On će se vratiti, i neće biti sam.

— Čini mi se da je najpametnije da se poslije natjecanja s Billyjem Gageom izgubim iz grada — promrmlja McAllister.

— Učinit ćeš to ako imaš mozga — doda Rosa.

— Gle, gle — reče Mart. — Upravo idu ovamo Billy i Harry Shultz. — Popije kavu i ustane. — Budi vrlo oprezan, Reme. Brenellovi neće dugo mirovati.

McAllister se naceri i odvrati: — Možda se i varaš Marte.

Šerif ode ,a trenutak kasnije uđe Billy Gage. Bio je, na McAllisterovo zado-

voljstvo, sam. McAllister ga upozna s Rosom, koja mu odmah ponudi kavu.

— Slušaj, Reme — reče Billy — čuo sam na ranču da si ranio Clema Brenella. Pat Rigby se strašno uzrujala i veli da te ne želi više nikada vidjeti.

Rosa prezirno puhne kroz nos i tiho promrmlja: — Kakva grozna prijetnja!

McAllister se samo nasmiješi.

— No, izvrstan je tvoj prijedlog da se natječeš sa mnom — nastavi Billy. — Bit će to najbolja borba koja se ikada održala u ovoj državi. Namjeravam ti se odužiti.

— Natjecanje se ne bi smjelo održati — umiješa se Rosa. — Zar ne znate da ...

McAllister nasluti da kani ispričati Gageu o njegovoj rani. Stoga je prekine odrješito: — Dobro, dobro, Rosa. Ne petljaj se u to.

Ona shvati njegovu poruku, ali je ostala uznemirena. Gage ih je zbunjeno pogledao.

— Što se desilo? — zapita on.

— Ništa — odgovori McAllister. — Sve je u redu. Sutra ću ti pošteno isprašiti tur i zaraditi više nego ikada u životu.

— Ne sviđa mi se to, Reme — reče Rosa.

— Meni se sviđa — odvrati odlučno McAllister. — Smiri se, Rosa.

— Smiri se, kažeš ti — prigovori ona, puhne i žustro ode na drugu stranu prostorije.

Gage je bio zbunjen. Slutio je da je on izazvao rječkanje između njih dvoje.

— Dakle — reče — ovaj ... trebalo bi da krenem. Hvala na kavi, gospođice Rosa. — Ona se okrene i hladno ga pogleda. — Vidjet ćemo se kasnije, Reme.

Mladić ode, zbunjen i crven u licu.

— Nisam htio da mu odaš da sam ozlijeđen, Rosa — reče McAllister. — Ne znam da li je, doista pošten. Nešto se dogodilo ... kad sam zadobio onu ranu. Možda je on sudjelovao u tome, a možda nije. Međutim, ako sazna da sam ozlijeđen, mogao bi za borbe udarati baš po rani.

Ona mu priđe i zagrli ga.

— Ja uopće ne želim da se boriš — reče. — To je prava ludost, s obzirom na tvoje stanje.

— Porazio sam ga u Abbotsvilleu i pobijedio jučer u trčanju. Osjećam se izvrsno, zlato.

— — Ipak ... ah, kakva korist od toga! Donio si već odluku, i sada si poput magarca, tvrdoglava magarca.

— Magarca! — uzvikne on. — To mi se sviđa. Slušaj, jesam li i noćas bio poput magarca?

Ona se nasmiješi, podigne na prste i poljubi ga. — Idi sada — reče mu tiho — imam posla.

Izgura ga van, a on još se smješkajući budalasto, krene u obilazak grada.

Ljudi su ga sada poznali. Bio je njihov predstavnik i mnogi su uložili na njega novac. Pozdravljali su ga sasvim drukčije nego sinoć. Ode u brijačnicu i obrije se. Osvježivši se, posjeti svog riđana, kojeg je Mart smjestio u javnu konjušnicu. Opazi da se konj dobro najeo i zaželio trčanja.

Izišavši iz staje, nastavi lunjati po gradu. Ugleda Billyja Gagea kako kreće na svoju uobičajenu svagdašnju trku a zadivljena ga gomila prati pogledima. Vježbanjem je rukovodio Harry Shultz.

Ako Billy Gage nije bio prisutan one noći kad ga je Shultz napao u hotelu, tko je onda drugi napadač? Ako nije sudjelovao Billy Gage, onda mora postojati još netko. Tko?

Uputi se prema šerifovu uredu i zatekne Marta nagnutog nad spise.

Šerif digne pogled i reče:

— Dobio sam odgovor od svog prijatelja iz New Yorka. Kaže da ne može pronaći nikoga tko se zove Harry Shultz i odgovara našem opisu, ali vjeruje da bi se moglo raditi o Harmanu Schroederu koji je nekoliko godina sudjelovao u prljavim poslovima oko priređivanja borbi. Žurno je napustio New York prije deset mjeseci. Što misliš o tome, Reme?

— Ima li nešto konkretno protiv njega?

— Osumnjičen je zbog dva-tri napada nožem.

— To bi mogao biti on, nije li tako?

— Mogao bi. Čudno je da ljudi rado mijenjaju ime, ali ne i inicijale.

— Uvjeren sam da on namjerava onesposobiti jednog natjecatelja, Marte.

— Tome se možeš suprotstaviti samo na jedan način: dobro otvori oči. Ako ikako možeš, nikada ne budi sam.

— Muči me nešto.

— Što?

— Koga će on onesposobiti?

Mart podigne obrve. — Pa, razumije se.. — Tada ušuti i shvati što misli McAllister. Sjeti se činjenica: McAllister je pobijedio Billyja Gagea u Abbotsvilleu i na treningu pokazao da je brži u trčanju. Shultz će se prikloniti onome koji donosi zaradu. Neće biti odan svom štićeniku. Mart ustane. — Mislim da bi trebalo da netko nagovijesti Gageu tu mogućnost. Samo, kako ćemo, do vraga, uvjeriti takva poštenjaka da mu je menadžer varalica?

— Zasada ne znamo još ništa pouzdano. Ipak, razgovarat ću s Gageom. Nevolja je u tome što ne mogu tvrditi da nije i Gage upetljan. Netko me one noći udario po potiljku u hotelskoj sobi, ali to nije učinio Shultz. On je bio ispred mene.

— Možda ćeš, ako razgovaraš s Gageom, saznati ponešto. On se doima vrlo iskrenim.

— Ili je iskren, ili je lukav kao zmija.

McAllister se vrati u krčmu. Rosa je upravo sređivala svoje knjigovodstvo. Sjedne blizu nje; zadovoljno ju je promatrao, ali mu se po glavi neprestano vrzmao Billy Gage. Nevolja biješe u tome što mu se sviđao mladić. Rado se borio s njim na natjecanju, ali mu se nije svidjela pomisao da bi ta borba mogla postati stvarna. Život je katkad prava muka, zaključi.

Objedovao je s Rosom u blagovaonici kraj njezine spavaće sobe. Ugodno su proveli jedan sat zajedno, razgovarajući i za kratko vrijeme zaboravivši vanjski svijet. Napokon McAllister ustane i reče: — Moram izići, zlato.

Ona ga poljubi. — Bilo nam je lijepo, Reme.

— Možeš li me podnijeti još nekoliko dana?

— Čini mi se da bih te mogla podnijeti i mnogo duže.

— Ne budi lakoma.

Čim je izišao na ulicu, sreo je Jima Rigbyja. Nije znao što da kaže svom starom prijatelju, pa se poče ispričavati zato što nije došao na spavanje, no Rigby se samo nasmija i reče da je već čuo da je prenoćio kod Rose. Da je na njegovu mjestu, ni divlji ga konji ne bi mogli izvući iz grada, doda.

McAllister odahne. Upita ga: — Što misliš o onom Shultzu, Jime?

— Iskreno rečeno — reče Rigby — ja mislim da se on nikome ne može svidjeti. Nije baš simpatičan. Pat ga ne može ni vidjeti.

— Je li ga netko posjetio?

— Nitko.

— Hvala ti, Jime.

— Hoćeš li pobijediti na natjecanju, Reme?

— Trudit ću se.

Rastadoše se. McAllister je još neko vrijeme lutao po gradu, dok mu nije jedan čovjek rekao da su se Gage i Shultz vratili na ranč. Tada je odmah otišao u konjušnicu, osedlao riđana i odjahao na Rigbyjev ranč.

Prva osoba koju je ugledao približivši se dvorištu, bila je Pat. Međutim, ona nije htjela razgovarati s njim, već se smjesta povukla u kuću. To ga ne uznemiri. previše. Mala će to već preboljeti, pomisli.

Shultza ni Gagea nije bilo nigdje na vidiku. Kola su se nalazila pred sjenikom. Možda bi bilo dobro da sretnem Gagea u preriji i ondje razgovaram s njim, zaključi. Ako bude prisutan i Shultz, brže ćemo istjerati sve načistac. U tome se skriva i određena opasnost, no bit ću spreman.

Zaobiđe kuću i pronađe svjež trag. Nasluti da Gage opet trči a Shultz ga prati na konju. Krene po tragu i ubrzo ih ugleda kako se vraćaju. Kad se uputio prema njima, zaustaviše se i počeše razgovarati. Sudeći prema kretnjama ruku, prilično uzrujano.

Približivši im se, McAllister skoči sa sedla.

Shultz također sjaše i krene prema njemu ukočenim koracima. Odmah prijeđe na stvar. — K vragu, što vam je, McAllisteru? Pa, mi vježbamo.

— Ovo je važnije od vježbanja — odvrati McAllister.

— Nešto nije u redu? — upita zabrinuto Billy Gage.

— Dabome, nešto nije u redu — odgovori mu McAllister. — I te kako nije u redu, pa to sada namjeravam srediti. Shultze, ne zavlačite ruku pod kaput, inače ću vam oduzeti tu vašu smiješnu pucaljku i razbiti vam njome glavu.

Gage se razljuti. — Što to znači, do vraga, McAllisteru? — vikne. — Harry ne nosi revolver.

Umjesto odgovora, McAllister brzo korakne prema Shultzu, uhvati ga za kaput prije nego što je mogao ustuknuti i izvuče mu iza pojasa od hlača malen džepni kolt. — Zadržat ću ovo — reče.

— Zaboga Harry — izusti Gage — nisam znao da imaš revolver.

— Opasno je u preriji — odvrati Shultz. — Ima Indijanaca i razbojnika. Nemate prava da mi oduzmete oružje, McAllisteru.

— Niste smjeli spustiti ruku na revolver.

— Misliš da te Harry htio ustrijeliti? — reče Gage. — Ma, to je smiješno. Zašto bi on to učinio?

— Objasnit ću ti, Billy — odgovori mu McAllister. — Poslije naše borbe u Abbotsvilleu, netko me napao u hotelu i ranio nožem. Taj netko bio je Shultz.

Gage zaprepašteno i zapanjeno pogleda svog menadžera, a onda se okrene prema McAllisteru, otvoreno pokazujući da mu ne vjeruje. — To nije moguće.

— To je prokleta laž — uzvikne Shulz.

— Nije to još ni sve — nastavi mcAllister. — Pošto me Shultz ubo nožem, netko me udario po glavi i onesvijestio.

Zavlada duga šutnja, za vrijeme koje je Shultz gledao McAllistera kao vuk u stupici.

Gage postepeno shvati značenje McAllisterove optužbe. — Zaboga, ti misliš da sam te ja udario.

— A tko bi drugi?

— Ne slušaj ga, Billy — reče Shultz. — Zar ne vidiš što pokušava? Želi nas razdvojiti.

— Želim još nešto — ustraje McAllister. — Htio bih te opomenuti, Billy. Zar ti nije jasno što znači sve ovo? Pobijedio sam te u Abbotsvilleu, pobijedio sam te i jučer u trčanju. Shultz mora uložiti novac na mene i nekako te spriječiti da pobijediš. Onesposobit će te, Billy.

— Zaboga, ti ne znaš što govoriš, McAllisteru — uzvikne Gage. — Poludio si. — Pogleda menedžera. — Reci nešto, Harry. Sve su to laži, zar ne? Ti ne bi uložio novac na McAllistera, nije li tako? Ti znaš da ja mogu pobijediti. uzdaješ se u mene.

—Kakva ima smisla da pokušavam pobiti takve izmišljotine? — reče Shultz. — McAllister ne može dokazati baš ništa. Stoga nestanite odavde i pustite Billyja i mene da nastavimo trening. Pobijedit ćemo vas sutra, a ja ću novac uložiti na Billyja.

McAllister se okrene i uzjaše. Baci džepni kolt na zemlju. — Nije ni trebalo da vam oduzmem revolver, Harry. Vi ne biste pucali u izvor svoje zarade, nije li tako? — Okrenuvši se prema Gageu, doda: — Čuvaj se, Billy. On će te onemogućiti ako bude mogao. Ako to ne učini on, učinit će onaj koji me udario u hotelu. Dabome, ako to nisi bio ti.

Odjaše ravno prema gradu.

Rosa je bila zaposlena, pa se on popne u sobu. Neko je vrijeme stajao kraj prozora i promatrao ljude na ulici. Grad se već punio. Sa svih su strana stizali gledaoci. Sutrašnje je natjecanje pobudilo izvanredno zanimanje. Time se povećava opasnost za mene ili Billyja Gagea, pomisli on. Kad bih bar, pouzdano znao da je Billy ovakav ili onakav! Drag mi je, ali još sumnjam u njega. S druge strane, ako je nevin, kako da mu pomognem.

Okrene se od prozora, skine čizme i legne na Rosin krevet. Već poslije nekoliko trenutaka čvrsto je spavao.

* * *

Kad se probudio, ugledao je pred sobom Rosu. Stajala je i smiješila mu se. Prvi put pomisli da se odrekne svog lutanja i smiri pored nje. Takva

se žena ne susreće svaki dan.— Završila si posao? — zapita je.

— Uglavnom. Svuci se i legni u krevet kao civiliziran čovjek.

— E, ja nisam civiliziran — nasmije se on.

— Dabome — odvrati ona. — Inače te ne bih ni zapazila. Oboje smo divljaci. — Otkopča haljinu i svuče je. Ubrzo je stajala gola pred njim.

— Dakle, ti si savršena, ljubavi — reče joj on, ozbiljno je promatrajući.

Ona mu isplazi jezik i legne.

McAllister ustane, žurno se svuče i ispruži pored nje.

— Trebalo bi da misliš na sutrašnji dan i spavaš ona mu reče napola se smijući.

— Prijeko mi je potrebna vježba — odgovori joj on svečano. Ona se privije uz njega.

VIII

Kad se probudio, upravo je svitalo. Rosa je čvrsto spavala kraj njega. Djelovala je poput nevina djeteta. Kad je prebacio noge preko ruba kreveta i digao se, nije se ni pomaknula.

Nekoliko se časaka gledao u zrcalu. Lice mu je sličilo indijanskome. Možda je otac govorio istinu, te mu je majka zaista bila Čejenka.

Pogled mu zapne za ranu na rebrima. Uistinu nije izgledala nimalo lijepo. Mogla bi mu zadati još svakakve nevolje.

Polako se obuče, obuje čejenske mokasine i na prstima iziđe iz sobe.

Kroz usku uličicu stigne do ruba grada, gdje je tekao potočić. Tu je vladala potpuna tišina. Sjedne promatrajući bistru vodu. Bilo mu je jasno da nije stvoren za život u gradu. Mora se vratiti u samoću. Sa žaljenjem je mislio na Rosu.

Ostao je kraj potočića cio sat. Kad se vratio u krčmu, Rosa je upravo doručkovala s trojicom svojih namještenika. Osjećao se preporođenim, pomirenim sa sobom i cijelim svijetom. Čim je sjeo, dobio je golem odrezak. Marljivo ga se prihvatio. Smatrao je da se ni u čemu ne može pobijediti ako je želudac prazan. Jelo zalije s pet-šest šalica kave, i tada je bio čio i spreman za bilo kakve napore.

— Mi smo uložili svoj novac na vas, Reme. Pobijedit ćete — reče jedan od Rosinih namještenika.

— Mogu vam samo kazati da sam i ja uložio novac na sebe. — McAllister se osmjehne.

Rosa je jutros šutjela. Kad su se zajedno popeli u njenu sobu, okrene se prema njemu i reče: — Znam da te, što god rekla, ne mogu odvratitit od tog natjecanja. No, nikako se ne mogu pomiriti s mišlju da ćeš se boriti. Vidjela sam noćas tvoju ranu.

Znao je da je u pravu. Istina, pobijedio je Billyja Gagea u Abbotsvilleu i prestigao ga u trci kroz preriju, ali to se zbilo prije nego što mu je rana počela zagorčavati život. Čak i da je neozlijeđen, Gage bi mu bio vrlo težak protivnik.

— Moram to učiniti — reče — Znam da sam prokleta budala, no takav sam od rođenja.

— Ne bih te ni htjla drukčijeg. Volim te upravo ovakva.

On je zagrli.

Na gornji se kat popne Mart Krantz. Ispriča da grad već bruji. Svi su nestrpljivi.

— Billy Gage i Harry Shultz se još nisu pojavili. Možda se Billy uplašio, ha? — reče. Bila je to zgodna pomisao, no McAllister je znao da nije istinita.

— Znaš li, uopće, što ćeš raditi na tom natjecanju, Rem?

— Uglavnom ću trčati i boriti se.

Mart uzdahne. — Dakle, postoji utrka na osam kilometara. Zatim, skakanje s mjesta.

— Trčanje me baš nimalo ne plaši. Kakvo je to skakanje s mjesta?

— Skačeš bez zaleta. Treba da postigneš što veću visinu.

— Zvuči grozno.

— Hoćeš reći da nisi vježbao?

— Neka ide k vragu i vježbanje. Što me još očekuje?

— Boksanje, rvanje i bacanje kamena. Dobit ćeš kamen velik kao glava i treba da ga baciš što dalje.

McAllisteru se nisu sviđali ti podaci; mislio je na svoju ranu.

—Reme, najmilije bi mi bilo da ne sudjeluješ u tome.

— I meni bi bilo najmilije — odvrati McAllister. Priđe prozoru i pogleda dolje. Činilo mu se kao da su se u gradu okupili svi iz bliže i dalje okolice. Mnogi će uložiti novac na njega. Gomila ga opazi i počne mu klicati. Mahne im, smiješeći se samouvjereno iako je gubio pouzdanje u sebe.

Mart je govorio: — Zabrinut sam zbog toga jer nema Billyja Gagea. Ako sada krene nešto po zlu...

Ako se Billy ne pojavi, pomisli McAllister, bar ću se izvući čitav.

IX

Harry Shultz nije tjerao konje. Rustio ih je da kaskaju kako im se svida.

Billy se već malo zabrinuo. — Harry, nećemo stići.

— Stići ćemo — odgovori menedžer.

Međutim, Billy nastavi uznemireno: — Još nikada nisam zakasnio na natjecanje. — Izvadi golem srebrni džepni sat i pogleda na njega.

Uto Shultz učini nešto neočekivano. Zaustavi kola i izvuče iz džepa cigaru.

— Što radiš? — uzvikne Billy.

— Odmaram se — reče Shultz i zapali cigaru.

— Uzmi te uzde, Harry...

— Neka čekaju i znoje se — reče mirno Shultz. — Ti i ja ćemo porazgovarati.

— Porazgovarati! Nemamo vremena za razgovor.

— Ovo je najvažniji razgovor u tvom životu — reče mu Shultz. — Raspravit ćemo o tvojoj budućnosti.

— Ali ne sada, Harry.

— Sada.

— Ah, u redu. Govori, a onda potjeraj te konje.

Shultz se nagne prema natrag. Dobro se vrlo smireno i podmuklo. Billy prvi put posumnja da on nije onako dobar kao što je uvijek mislio. U tim očima što su ga netremice promatrale nije bilo prijateljstva, premda su se velika usta smiješila. — Billy — reče Shultz — jesam li ti ikada dao pogrešan savjet?

— Ne, nisi. Tebi dugujem sve, Harry.

— Drago mi je što si to rekao, Billy. Pomislio sam da si već zaboravio.

—Zaboravio? Kako bih zaboravio?

— Dobro. Ne mogu ti opisati kako sam sretan što to čujem. Vjerujem da ćeš se složiti sa mnom da je sve što sam činio i planirao bilo za tvoje dobro. I te kako mi je stalo do tvoje dobrobiti i uspjeha. Moglo bi se reći da mi je to jedini cilj u životu. Posvetio sam se tome da od tebe stvorim nepobjediva borca. Valjda ne misliš da ćemo se do kraja života potucati po ovim zabitnim gradićima? Ta, otvoren nam je cijeli svijet. Mogli bismo otići u San Francisco, u velike gradove čak i u Evropu. Tvoja se slava širi. Budemo li pametni, obojica ćemo se obogatiti. Kad se udruže tvoja vještina i snaga i moj um, za nas nema prepreka.

— Da, Harry, sve je to istina. Ja to ne poričem, ali sada nije pravi trenutak da o tome razgovaramo.

— Baš je sada pravi trenutak — ustraje Shultz. — Upravo smo stigli do raskršća. U ovom času treba da donesemo odluku. Ne možemo uvijek pobjeđivati, Billy.

Billy se malo zbuni. — Misliš da bi me McAllister mogao pobijediti?

Shultz ga pogleda prezirno. — Pa, pobijedio te u Abbotsvilleu, nije li tako?

Svatko može ponekad izgubiti.

— Ne smije onda kada ja uložim novac na njega. Više neću prihvatiti onakav rizik kao u Abbotsvilleu. McAllister je prejak za tebe. Pobijedit će te.

— Neće, Harry. Kunem se. Pročitao sam sada njegov način borbe. Možda me prestigne u trčanju, no u borbi ću ja pobijediti. Dovoljno je da pobijedim u trima natjecanjima.

— Ne, ne mogu dopustiti sebi takav rizik. uložit ću novac na McAllistera.

Billy se zaprepasti. — Na njega? Harry, zar nisam ja tvoj borac?

— Jesi. Stoga ti kažem da ćeš izgubiti.

— Neću. — Billy zašuti; postepeno je uviđao istinu. Harry želi da on izgubi borbu. **— Ni jedna borba u mom životu nije bila namještena.**

— A koliko si borbi imao? Ha? I kako si živio prije nego što si sreo mene? Ha? Reci mi to, mali.

Billy odvrati odlučno: — Neću to učiniti. Pobijedit ću McAllistera.

Shultz nestrpljivo puhne. Zavuče ruku pod kaput i izvuče džepni kolt. — Vidiš li ga? Upotrijebit ću ga protiv tebe, ako ne izgubiš. Sada ti je jasno. Razmisli.

Billy uzme uzde i ošine konje. Jurnuli su tako naglo da je Shultz žurno spremio revolver i uhvatio se objema rukama za sjedalo. Billy vikne: — Idi do vraga, Shultz. Ti si obična ništarija i uvijek si bio. Nije mi jasno kako to nisam vidio već ranije. Zaskočio si McAllistera u hotelu u Abbotsvilleu, a on misli da sam ti ja pomagao Ti si protuha, i od danas neću više imati s tobom posla. Možeš uzeti novac što si ga uložio na McAllistera i uložiti ga na mene.

Ponovno fijukne bičem, dok se prestrašeni Shultz čvrsto držao. Lagana su kola poskakivala po neravnu putu. Nisu progovorili ni riječi dok se nisu zaustavili u oblaku prašine u dvorištu konjušnice. Billy Gage skoči s kola i htjede srdito reći nešto Shultzu, ali ga menedžer pretekne. Glas mu je bio tih i napet, drhtav od suzdržana bijesa.

— Ubit ću te, mali, ako me nasamariš — reče.

Billy ga je gledao za tren, a onda se okrene na peti i uputi prema ulici.

Nestrpljivo se dogega konjušar. — Taj će se momak boriti s McAllisterom?

— Tako je.

— Hoće li pobijediti?

— Uložite novac na njega, prijatelju. Ne možete izgubiti.

Shultz dobaci uzde konjušaru i polako ode za Billyjem. Ulice su bile prepune ljudi. Još nikada nije vidio takvu gužvu u stočarskom gradiću Sve su to tikvani, mislio je prezirno, seljačine.

Počne se raspitivati gdje je Brenell. Napokon sazna da je u hotelu, te se popne u njegovu sobu Zatekne ga kako razgovara s nekim čovjekom.

Brenell se iznenadi kad je ušao u sobu Digavši se, upita: — Kojeg vraga radite ovdje?

— Tko je ovo? — zapita Shultz pogledavši Brenellova sugovornika.

— Moj predradnik.

— Htio bih razgovarati s vama u četiri oka.

— Zašto?

— I to ću vam reći u četiri oka.

Brenell je oklijevao, a onda se odluči i reče: — Dobro, vidjet ćemo se kasnije, Cale. — Predradnik napusti sobu, i čim su se vrata zatvorila za njim, Brenell reče: — Pitam te ponovno, kojeg vraga radiš ovdje?

— Ovaj put se zovem Harry Shultz, Brenelle, i menedžer sam profesionalnog borca Billyja Gagea.

— Promijenio si način življenja, ha? Kako si mi ušao u trag?

— Slučajno sam čuo tvoje ime u Abbotsvilleu. Sve je opet kao nekad, Carle. Ti i ja zajedno. Čuo sam da si velika ličnost ovdje.

— Nema smisla da započinješ staru igru — reče Brenell. — Sada sam previsoko da bi me mogao srušiti. Osim toga, imaj na umu da ja znam isto toliko o tebi koliko ti znaš o meni.

— Da, ali bi ti mogao izgubiti nešto.

— U pravu si. Pričekaj. — Brenell se duboko zamisli, gledajući kroz prozor gomilu na ulici. Napokon se okrene polako i reče: — Možda je i dobro što si došao.

— Kako to?

— Gotovo smo na rubu rata zbog pašnjaka. Sićušni mi rančeri sprečavaju da dođem do vode. Ja imam dobre pašnjake, na obroncima, ali nemam dovoljno vode. Sada su pozvali jednog revolveraša kako bi mi se oduprli. Ne šale se. Eto, jučer mi je taj klipan ranio sina.

— Kako se zove? — Shultz će zainteresirano.

— McAllister.

— Hoćeš reći... — Shultz pokaže iznenađenje.

— Da, onaj koji će se boriti protiv tvog momka.

— Je li revolveraš?

— Najbolji. Sin starog Chada McAlistera.

Shultz nanjuši smrt kao iskusan pas tragač. Bavio se njome vrlo dugo prije nego što je uz Billyja Gagea upoznao lagodan život. U to doba, dok se

družio sa smrću, upoznao se s Carlom Brenelom u Missouriju. Bili su u sjevernjačkoj vojsci, i obojica su vodila rat na isti način. Krv je za njih bila nešto svagdašnje. Samo, Brenell se kasnije izmijenio. On je uduvijek imao smisla i za nešto plemenitije u životu.

— Zašto ga ne ubiješ? — zapita Shultz. Njegove riječi grubo prekinu tišinu.

— Znam neke koji su pokušali i nisu uspjeli.

— Bogami, ti ga se bojiš.

— Danas plaćam takvu vrstu posla.

Shulz razmisli. Jasno je naslutio ponudu. — Koliko plaćaš?

Brenell ga pogleda. Dobro su se poznali i razumjeli. — Stotinu.

— Ne nasmijavaj me. Za tebe je to sada sitniš.

Počeše se cjenkati. Zaustaviše se na svoti od tri stotine dolara.

— Kakav je ovdašnji šerif? — zapita Shultz.

—Vješt i je i dobro puca.

Shultz se osmjehne. — Obavit ću posao poslije natjecanja. Pola svote ćeš mi dati sada a pola kasnije.

Brenell izbroji novac.

Shultz žurno iziđe iz sobe. Zadovoljno se smješkao silazeći niz stepenice. Doduše, nije bio sasvim miran. McAllister je već stekao ugled, a to znači da ga služi sreća; mogao bi biti nezgodan protivnik.

Koraknuvši na ulicu, ugura se u gomilu i počne probijati prema borilištu. Što onda ako Gage pobijedi? proće mu za tren kroz glavu. Nije se mogao osloboditi te strepnje.

Stigne do borilišta na rubu grada. Uokolo su neki gledaoci stajali, neki sjedili na tlu a neki se popeli na kola da bolje vide Odmah ugleda McAllistera; stajao je na drugoj strani i razgovarao s nekom izuzetno lijepom ženom. Doimao se smireno.

Shultz nastavi kružiti pogledom po okupljenim ljudima i napokon pronađe svog čovjeka Moosea Pogled im se za tren sretne, ali ničim nisu odali da se poznaju. Krupni Moose je stajao pet-šest metara zdesna, naoko bezazlen. Shultz odluči u tom času da ga, kad obavi ovdje svoj posao, odvede u Californiju i stvori od njega dobra rvača. Šteta što ne posjeduje onakvu brzinu i svestranost kakvu ima Billy Gage.

Pogleda opet prema McAllisteru i donekle se zaprepasti vidjevši da mu je prišao Billy Gage. Odmah nasluti da mu Billy priča što se dogodilo na putu ovamo. Neka, od toga neće biti nikakva zla, pomisli. McAllister neće dugo živjeti pošto pobijedi Gagea.

* * *

Billy Gage je govorio: — Dakle, sada znam da si govorio istinu, Rem. Zaista te Shultz napao u hotelu. No, kunem se da ne znam tko je bio s njim.

McAllister digne glavu i pogleda ga. — Hoćeš li lažirati, Billy?

— Ne, neću. Pobijedit ću te. A nakon toga ću prekinuti s ovakvim životom. Namjeravam oženiti Pat Rigby i baviti se stočarstvom.

McAllister zazviždi. — Oho, to si vrški brzo obavio.

— Ah, ona još ne zna — odvrati Billy.

McAllister se nasmije a Rosa se nasmiješi. Zatim se McAllister uozbilji i reče: — Htio bih da mi obećaš nešto, Billy. Ako pobijediš, treba da ti i ja ostanemo zajedno dokle god Shultz ne napusti grad. Vjerujem da će te ubiti kao što je zaprijetio. A nije sam. Pomaže mu netko koga mi ne poznajemo.

Billy ga pljesnu po ramenu i reče: — U redu, dogovorili smo se.

Uputi se prema drugoj strani borilišta, gdje mu pođe u susret Shultz, blago se smiješeći zbog gledalaca.

— Učini onako kao što sam ti kazao ili ću te ubiti, dečko — promrmlja Shultz. Nemoj misliti da se šalim.

Billy ga je gledao u oči. — Znam da se ne šališ. Pa ipak, idi do vraga.

Shultz se nastavi ceriti kao manijak. Oblio ga je znoj U mislima je već vidio svoj novac kako nestaje u tuđim rukama. Da su bili sami, bio bi povukao revolver i odmah ustrijelio svog štićenika.

— Čuvaj me se — promrsi kroz zube. — Umrijet ćeš teško i mučno.

Billy mu okrene leđa i počne svlačiti gornju odjeću.

* * *

Mart Krantz je polako šetao uz rub gomile, kimajući nekima, razgovarajući s drugima, i neprestano provjeravajući kakvo je raspoloženje. Ljudi su zasada bili dobre volje i još prilično trijezni, ali stanje bi se kasnije, kad jedni izgube novac a drugi dobiju, moglo izmijeniti.

Opazi Carla Brenella i trojicu njegovih ljudi, što je značilo da je većina družine još na ranču. To mu se nije sviđalo. Ovo je baš pogodan trenutak za stvaranje neprilika na pašnjacima. Osobito ga je uznemirila činjenica da je Carlov predradnik, Cal Clancy, izjahao iz grada prije pola sata.

Progura se kroz gomilu i približi borilištu, ograđenu konopcima. U sredini su se nalazila dva stupa, razmaknuta oko pet metara, koje je spajao tanak prut. Tu je trebalo da se održi prva vrsta natjecanja: skakanje s mjesta. Bilo je to, uglavnom, zagrijavanje za ono što slijedi.

Iz gomile se izdvoje sudac i gradonačelnik, u svojim najboljim odijelima. Načelnik se kočoperio kao i obično. Podigne ruke zahtijevajući tišinu, a onda održi govor, dug i predug, kojim pozdravi natjecatelje i već nestrpljive gledaoce. Zatim preuzme riječ stari sudac i počne objašnjavati pravila. Ako natjecatelj ne uspije preskočiti određenu visinu, reče on, ima pravo na još dva skoka. Ne uspije li ni tada, poražen je.

McAllister i Billy Gage pristupe jedan drugome i rukuju se. Blijedo su se smješkali. McAllister je bio dva-tri centimetra viši i imao malo duže ruke, dok je Billy bio zbijeniji, izrazitih mišića. Vidjelo se da će biti ravnopravni protivnici. Među gledaocima su se još sklapale oklade.

McAllister mahne Billyju da prvi skoči. Plavokosi mladić se približi skakalištu, zaustavi i priljubi stopala jedno uz drugo. Gomila se stiša dok se koncentrirao. Iznenada jurne uvis i preskoči poprečni prut za desetak centimetara. Gledaoci uskliknu.

Tada se pripremi za skok McAllister. Dodirne prut prolazeći iznad njega, a publika zaustavi dah misleći da će se prut srušiti; međutim, prut ostane na svom mjestu. Publika opet pozdravi taj uspjeh, ali oni koji su se kladili na McAllistera već se malo namršte.

Sudac podigne prut za dva centimetra. Billy uspije već u prvom skoku. I McAllister preskoči prut, no za dlaku. Jako se znojio. Neki se odmah počnu kladiti protiv njega.

Sudac opet podigne prut. Billy ga preskoči lako kao i prije, ali McAllister ga ovaj put sruši. Pokuša ponovo, i ne uspije. Sudac mu objasni da mu je dopušten još jedan pokušaj, i ako ne preskoči, taj dio natjecanja će pripasti Billyju Gageu.

McAllister se još jednom pripremi za skok. Lice mu je bilo nepomično. Iznenada se poguri i odbaci uvis.

Vladala je grobna tišina.

McAllister zakači objema nogama prut i slomi ga. Gledaoci prasnu u smijeh. Neki su psovali, neki klicali. Billy Gage je skakutao uokolo, međući iznad glave objema rukama i smijući se.

Odnesoše stupove i donesoše velik kamen. U međuvremenu su se užurbano sklapale oklade.

Billy priđe McAllisteru i reče: — Ovaj put ti budi prvi, Reme.

— A, ne, ti bacaj prvi — odvrati McAllister. — Htio bih vidjeti kako se to radi. Znaš, nisam još nikada bacao kamen.

Billy ga pogleda iznenađeno. Podigne jednom rukom kamen i nasloni ga na rame. McAllister je pažljivo pratio svaki pokret, nastojeći da nauči što više. Billy se nagne udesno i počne kružiti u krugu koji je bio nacrtan u prašini. Tada se naglo trgne i ispruži desnu ruku. Kamen odleti kao da je izbačen iz katapulta. McAllister bješe zadivljen.

Odmah dotrči jedan čovjek i zabije u zemlju kolčić ondje gdje je pao kamen. Potom digne kamen objema rukama i donese ga McAllisteru. — Nadmašite ga — reče osmjehnuvši se.

McAllister nije baš vjerovao da ga može nadmašiti. Rana ga je vraški boljela poslije skakanja i nije se osjećao naročito.

Uzme kamen onako kao što ga je uzeo Billy i pokuša što uspješnije oponašati Billyjeve kretnje. Baci kamen,

koji padne tridesetak centimetara dalje nego što ga je bacio Billy Gledaoci opet polude, a oni koji su se kladili protiv McAllistera zabrinu se. Rosa je radosno poskakivala i pljeskala. Pat Rigby se, međutim, izbeči na McAllistera.

Bacivši drugi put kamen, Billy premaši McAllistera za tridesetak centimetara. A onda McAllister nadmaši njega za čitav metar. Publika je pomahnitala; ljudi su bacali šešire u zrak, a ispaljeno je i nekoliko hitaca. Tada Billy nadmaši svog protivnika za samo nekoliko centimetara. McAllister se malo zabrine; slutio je da je postigao najviše što može. Nije se prevario. Kad je ovaj put bacio kamen, više nije bio uspješan kao ranije. Pokuša još tri puta, ali svaki put je rezultat bio sve lošjii. Priđe mu Billy i pljesne ga po leđima, zadovoljan sobom. Pat Rigby je plesala na vršcima prstiju i veselo vikala. Rosa je izgledala tako kao da će zaplakati. McAllister još nije bio naročito zabrinut; očekivale su ih još tri vrste natjecanja.

Užurbano im pristupi gradonačelnik. — Onda, kako se osjećate, momci? Želite li boks prije li poslije podneva?

McAllister i Billy se pogledaju. Billy slegne ramenima.

— Sada — reče McAllister.

Pomoćno osoblje brzo napravi od užadi ring. Rosa je bila u prvom redu i uznemireno promatrala McAllistera. Pat Rigby je stajala s druge strane ringa i radosno se osmjehivala Billyju Gageu.

— Znate pravila, momci — reče sudac. — Nema ih mnogo. Pobjeđujete nokautom . ili nokdaunom do deset. Drugim riječima, protivnik je pobijeđen kad se onesvijesti ili se ne može dići do deset. Ne smijete se udarati nogama, daviti, gristi ni držati. Neću dopustiti nikakve gluposti. Želim lijepu i čistu borbu.

Protivnici pruže jedan drugome ruku i zatim se malo povuku. Vidjelo se da je Billy živahan i nestrpljiv. McAllister je, naprotiv, osjećao neobičan umor; jasno mu je bilo da mora borbu završiti brzo, inače je osuđen na poraz.

Billy dvaput zamahne lijevom rukom, poigravajući se, a onda pogodi tom šakom McAllistera u lice. McAllister lako odskoči unatrag i zatim ga udari ljevicom po rebrima. Billy se pokuša povući, ali nije bio dovoljno brz, te ga McAllister istom šakom pogodi u lice i uzdrma ga. Ne dopustivši mu da se oporavi od tog iznenadnog napada, zada mu još tri udarca u trbuh i iznad srca. Plavokosi mladić uspije uzvratiti udarac lijevom rukom, i McAllister se povuče.

Gomila je sada bila izvan sebe od uzbuđenja i vikala iz sveg glasa. Pomahnitala je poput pasa kad nanjuše krv.

Billy postane oprezniji. Protivnikova brzina i žustrina su ga malo ukrotile. Dvije-tri minute su se naizmjence branili i napadali, ali su to bili bezopasni udarci. Uto se Billyju učini da mu se pruža prilika da prođe kroz protivnikovu obranu i posve mu se približi. McAllister se spretno izmakne u stranu i udari ga po bubrezima dok je još bio u zaletu. Billy padne na koljeno, a publika zaurla.

— Digni se, Billy — vikali su. — Digni se i ubij ga.

— Dokrajči ga, Reme — vikali su drugi.

McAllister pričeka da se plavokosi mladić uspravi, a onda krene u napad. Billy uspije izbjeći njegovu desnicu, sagnuvši se, i zada mu nekoliko udaraca po rebrima i u trbuh. Nakon toga se nađoše u zagrljaju, a sudac je vikao da se rastave. Čim su se odmaknuli, Billy lagano udari McAllistera po sljepoočnici. McAllister odgurne desnicom njegovu šaku u stranu i zamahne ljevicom prema trbuhu. Plavokosi mladić ostane bez daha, zatetura natraške i za tren spusti ruke. McAllister je znao da ne smije propustiti takvu priliku. Nasrne i zada dva udarca, no Billy se brzo pokrije i odgovori protunapadom. Pri tome udari McAllistera desnicom po rani. McAllister odmah osjeti strašnu bol i za tren pomisli da će se onesvijestiti. Počne se povlačiti, parirajući udarce i skakućući, koristeći se nogama kako bi se spasio. Billy ga je uporno progonio, naslutivši da

se ratna sreća iznenada promijenila, i obasipao ga udarcima po licu i tijelu.

McAllister se nasloni na njega. Sudac se derao da prekinu to grljenje. Kad su se razdvojili, Billy počne, živahno skakućući, kružiti oko McAllistera i natjera ga u kut. McAllister se izvuče u sredinu ringa i opet jurne u napad. Znao je da neće više dugo izdržati i da mora završiti borbu.

Billy se približi, prividno napadne lijevom rukom i snažno zamahne desnicom prema McAllisterovoj bradi. Da ga je pogodio, bio bi to kraj borbe. No, McAllister pomakne glavu nekoliko centimetara ulijevo i izbjegne udarac, a istodobno zatekne Billyja nezaštićenog i snažno ga udari desnicom pod rebra. Billy zastenje i nasloni se na njega, ali mu McAllister ovaj put ne dopusti klinč. Uzmakne i udari ga triput uzastopce: u trbuh, iznad srca i u glavu.

Plavokosi mladić zatetura natraške i spusti ruke, najednom potpuno obeshrabren i ošamućen. McAllister korakne prema njemu i nacilja u bradu. Pogodi, a Billy padne na leđa. Sudac počne brojiti. Gledaoci su skakali i urlali.

Billy se podigne na ruke i koljena: kad je sudac izbrojio do šest, već je bio na nogama. Izgledao je loše, ali je bio spreman za borbu.

McAllister samouvjereno navali, prividno zamahne desnicom i potom ispruži ljevicu. Bio je suviše samouvjeren. Billy se spretno pokrije rukama i zatim ga kratko udari ljevicom u tijelo; sruši ga.

Sudac počne brojiti. McAllister se nije žurio, već se odmarao na tlu. Gledaoci su vikali neka se digne i nastavi borbu.

Ustao je pri osam i pravio se da je ozlijeđen, ali nije mogao prevariti Billyja. Plavokosi mladić nastavi napad, no nije srljao. Pokuša natjerati protivnika u kut i ne uspije. I McAllister je bio oprezan, pa njihovo vladanje ne zadovolji gomilu, koja je iz sveg glasa tražila krv. Kako bi smirio publiku, McAllister zatrese Billyjevu glavu dvama kratkim udarcima desnicom i povuče se kad je protivnik uzvratio istom mjerom. Opet su kružili jedan oko drugogo. Gledaoci su izgubili strpljenje i tražili borbu.

— Prestani plesati, Billy. Smlavi ga.

— Dokrajči ga, Reme.

Borci se nisu obazirali na povike. McAllister napokon uspije natjerati Billyja u kut. Međutim, Billy mu se žestoko odupre i natjera ga da ustukne. Vidjelo se da se postepeno oporavlja od onog teškog pada.

Da, ovo trčkaranje koristi samo njemu, pomisli McAllister. Postepeno mu se vraća snaga.

Navali. Billy ga dočeka snažnim udarcima. Jedan ga pogodi po rani. Nije imao vremena da misli na groznu bol, jer je ovladao njime žar bitke. Približi se, razbije protivnikov gard i zada dva jaka udarca u tijelo. Uzdrma Billyja, koji pokuša zaštititi lice. McAllister je samo prividno zamahnuo prema njegovoj bradi, a onda mu zada snažan udarac u trbuh. Plavokosi se mladić skvrči. Tek što je otkrio glavu, McAllister ga udari. Billy posrne i pokuša ga zagrliti kako bi došao do daha, ali McAllister uzmakne, udarajući ga uzastopce. Prisiljavao ga je da bude uspravan, a kad se potpuno otkrio, jako ga udari u bradu.

Billy raširi ruke, napravi nekoliko nesigurnih koraka u krugu i padne licem u prašinu.

McAllister se povuče.

Billy polako klekne. Začudo je od željeza, pomisli McAllister, kad može izdržati takve udarce.

Plavokosi mladić potraži pogledom protivnika, a onda uzdahne i prevrne se na leđa.

Sudac počne brojiti.

Gomila se derala i zahtijevala od Billyja da se digne.

Pat Rigby je stisnula šake i glasno psovala McAllistera. Na Shultzovu ružnom licu se odrazila prikrivena radost. Znao je da Billy neće poslije ovakvih udaraca biti posve spreman za dalje natjecanje.

Sudac nabroji do šest, a publika je bila već izvan sebe od srdžbe i razočaranja.

Kad je sudac stigao do osam, Billy silom pokuša ustati, ali ne uspije. Još je ležao na leđima kad je sudac nabrojio do deset i viknuo: — Gotovo je. —

Netko donese vedro vode i polije poraženoga. Billy sjedne, doimljući se zbunjeno, a Pat Rigby mu pritrči i klekne kraj njega. Taj potez poprati gomila podrugljivim klicanjem.

McAllister se okrene i ugleda pred sobom Rosu. Držala je njegovu košulju i bila vrlo zabrinuta.

— Sav si krvav — reče mu ona.

Rana se otvorila i iz nje je izvirao mlaz krvi. McAllister uzme ručnik koji mu je pružila Rosa i pritisne ga na ranu. Dok je išao kroz gomilu, ljudi su ga tapšali po leđima i proklinjali, ovisno o tome na koga su uložili novac.

Čim je ušao u Rosinu sobu, ona ga prisili da legne i počne mu prati ranu. Uspije zaustaviti krvarenje. — Eh, vi muškarci — promrmlja ona nezadovoljno. — Kako obožavate nasilje!

On zatraži viskija i dobije ga. To ga malo razveseli, pa zatraži piva. Činilo mu se da bi mogao popiti sve pivo koje je u gradu.

Rosa se naginjala nad njega i prigovarala.

— Zaboga — reče on — vladaš se kao da smo vjenčani.

— Da jesmo — odvrati ona — ti se ne bi borio.

On je povuče k sebi na krevet.

— Nemoj — uzvikne ona — nemoj sada.

— Ništa me ne može bolje smiriti.

— Ti si običan divljak i životinja.

McAllister se osmjehne vrlo nježno i poljubi je Njeno protivljenje kao da se malo ublažilo.

— Ne bismo smjeli, Reme — reče mu.

X

Jedan sat kasnije našao se pred njim velik odrezak i vrč piva. Jeo je šutke, uživajući. Potom je odspavao jedan sat. Probudila ga je Rosa i obavijestila da ima gosta.

U sobu uđe Billy Gage. Na licu su mu se vidjeli tragovi borbe no bio je neobično veseo. Smiješio se od uha do uha. — Zdravo, Rem. Kako se osjećaš?

— Izvrsno — odgovori McAllister. — Spreman sam za nastavak kad god zaželiš.

— A ranar

— Bezazlena je. Nego, što je s tobom? Izgledaš kao da si dobio bogatstvo a ne udarce po glavi.

— To je zbog Pat. Znaš, ja sam šutljiv. No, pošto si me ti izmlatio i ona mi počela čistiti rane, najednom mi se razvezao jezik. Zaprosio sam je, i ona je pristala.

— Znači, natovario si sebi jaram. A što kaže njezin otac?

— Nema ništa protiv. Veli da bi mu dobro došao još jedan muškarac na ranču. Upoznat ću tajne stočarstva. Bit ću najbolji stočar kojeg si ikada vidio.

— Dakle, želim ti svu sreću na svijetu, Billy — reče Mc Allister ustavši, a istodobno pomisli da zauvijek gubi još jednu lijepu ženu. Rukovali su se.

— Onda, da počnemo? — zapita Billy.

— Naravno.

Zajedno izađoše na ulicu, povevši sa sobom Rosu, i uputiše se prema borilištu. Gomila počne klicati čim ih je ugledala, a nekoliko ljudi potrči u susret. Pat Rigby se izdvoji iz publike i ponosno uhvati Billyja za ruku; tada i Rosa uhvati McAllisterovu ruku. Pat poljubi Billyja želeći mu sreću, pa i Rosa poljubi McAllistera. Gledaoci su bili time oduševljeni.

Sudac zatraži od gledalaca da napuste ring. Zatim se obrati borcima i objasni im da neće trpjeti davljenje, udaranje nogama, zamahivanje šakama ni napade glavom.

Oba se borca pripreme. Malo se pogure i počnu oprezno napadati. Polako su se kretali u krugu. Nekoliko se puta uhvate za ruku i puste. Tada McAllister ščepa Billyja za desnicu, povuče ga i prebaci preko desnog ramena. Billy padne, prebaci se i hitro skoči na noge, pokazujući da je svjež i čio usprkos prijepodnevnoj borbi. McAllister ga je u sebi proklinjao, jer ga je rana na rebrima paklenski pekla.

Tada se uhvate za ruke i napnu mišice. McAllister osjeti da je slabiji i pokuša se povući. Protivnik ga uhvati oko vrata i prebaci preko lijevog kuka. McAllister tresne na leđa. Dizao se vrlo polako, dok je gomila vikala.

Billy jurne na njega ispružl ruke kao da ga kani uhvatiti za noge, a onda ga udari dvaput podlakticom u lice i bridom dlana pod bradu. Uzmakne. McAllistera vraški uzdrma onaj udarac bridom dlana, osjeti ga do nožnih prstiju, te napravi nekoliko koraka u krugu kako bi se oporavio. Ovaj put on navali. Zamahne rukom i iznenada promijeni taktiku; ščepa protivnika za gležnjeve i sruši ga na leđa, baci mu se koljenima na trbuh i povuče se. Digavši se, Billy je izgledao kao da je malo uzdrman. Ipak, navali hitro i uspije baciti McAllistera preko ramena. Doduše, McAllister padne spretno, digne se u tren oka i odmah navali. Gomila je urlala.

McAllister pokuša uhvatiti Billyjev lijevi zglavak, ali mu plavokosi mladić odgurne ruku i već ga u slijedećem trenutku ščepa objema rukama za zglavak, okrene se i opet ga baci. Mc Allister poleti kroz zrak i bubne na zemlju blizu publike. Gledaoci su mu vikali u lice da se digne, no nije se žurio. Počne se, gipko kao mačka, približavati protivniku. Billy ga dočeka iznenadanim skokom, nađe se u vodoravnom položaju i pokuša ga stopalima udariti u bradu. McAllister poskoči u stranu, te ga Billy promaši za pedalj. Nespretno tresne na leđa i digne se ošamućen. McAllister mu ne dade vremena da se oporavi, već munjevito posegne za njegovim nogama. Ipak, nije bio dovoljno brz. Billy ga preskoči, a publika povicima izrazi divljenje zbog takve spretnosti. Pomislili su da je McAllister ispao budala, no ubrzo su vidjeli da je Billy nasamaren. McAllister se našao iza njega, uhvatio ga rukama oko vrata i gurnuo mu koljeno u leđa, te ga savijao prema natrag.

Billy odmah popusti, znajući da će mu puknuti hrptenica ako se bude odupirao. Padne na leđa, a McAllister mu odmah koljenima prikuje ramena za tlo. Sudac počne brojiti. Billy podigne noge i uspije njima obuhvatiti protivnika oko vrata; snažno ga povuče prema naprijed i prebaci preko sebe. McAllister se prebaci i skoči na noge. Billy ga opet dočeka osim svojim očaravajućim skokom pri kojemu bi mu se tijelo našlo u vodoravnom položaju metar i pol iznad zemlje, uspije ga ovaj put obuhvatiti nogama oko struka i sruši ga. Padnu na tlo jedan kraj drugoga. Billy je još stezao protivnika nogama. McAllisteru se činilo da mu se raspadaju bubrezi i pucaju rebra. Imao je dojam da će mu se rana svaki čas rasprsnuti. Savije se prema natrag, škrgućući zubima, i pokuša rukama razmaknuti Billyjeve snažne noge, No znao je da je to nemoguće. S druge strane, više nije mogao podnositi bol. Udari Billyja rubom dlana po licu, a stisak nogu se samo pojača.

— Predaj se — promrsi korz zube Billy — ili si gotov.

— Idi k vragu — reče mu McAllister i pritisne mu podlakticom dušnik. Noge tek poslije nekoliko časaka počnu popuštati. Uspije se izvući, ustane i navali na protivnika čim se on digao. Udari ga podlakticom po grlu. Billy zakrklja i sruši se. Međutim, brzo se digne, iako je sada loše izgledao.

Ovaj put prevari McAllistera. Zavara ga svojim iscrpljenim izgledom, i uspije ga ponovno skočivši, udariti jednom nogom u bradu.

McAllister se sruši kao da ga je netko udario maljem. Previjao se na tlu i stenjao dok je sudac brojio. Billy mu priđe i zagleda se u njega. Sudac je već skoro završio odbrojavanje kad su McAllisterove ruke munjevito ščepale Billyja za gležnjeve i srušile ga. Billy tresne na zemlju i ostane bez daha, a u istom se času nađe na njemu protivnik i prikuje ga uz tlo.

Gomila zaprepašteno uzdahne.

Billy se nastojao osloboditi, bacakajući se nalijevo i nadesno, no McAllister ga je čvrsto držao. Sudac je jednolično brojio. Billy upre sve mišiće ne bi li se podigao i za tren se učini da će se uspjeti osloboditi, no McAllister iznenada skvrči noge, baci se prema naprijed i klekne mu na ramena, te ga ponovno priljubi uz tlo.

Sudac počne iznova brojiti.

Gledaoci su bučno navijali i bodrili Billyja da ustane.

Međutim, Billy nije ustao. Sudac nabroji do deset, i za tren zavlada među gledaocima muk. Oba se borca polako dignu. Onaj dio publike koji je

navijao za McAllistera počne klicati, dok je drugi dio već raspravljao o uzrocima poraza. Sudac podigne McAllisterovu ruku, a onda se borci izrukuju. Krenuvši prema Billyju, Pat Rigby dobaci McAllisteru:

— Ti si divljak i grubijan.

Rosa mu donese ručnik da se obriše. Posjednički se smješkajući, reče mu: '— Ona je u pravu. Zaista si divljak i grubijan.

— Zaista? — odvrati blago McAllister. — Hajdemo odavde. Dobro mi došlo piće.

— Ne smiješ piti. Očekuje te još utrka.

— Treba mi pivo, mala. — On obuče košulju i, uhvativši je za ruku, probije se s njom kroz gomilu. Čim su ušli u krčmu, naruči pivo i dobije ga. Iskapi ga nadušak, obriše nadlanicom usta i zatraži još jedno. I njega je već gotovo popio kadli se naglo otvoriše vrata i upade Jim Rigby, praćen Billyjem i Pat. Čim im je ugledao lica, McAllister nasluti da se dogodilo nešto neugodno.

Prišavši šanku, Rigby reče pipničaru: — Viski. Ostavi bocu. Bogami, pošteno ću se napiti.

— Ne, nećeš — pobuni se Pat. — Nećeš u ovakvu trenutku.

— Što se desilo? — zapita McAllister.

— Upravo je dojahao Charlie Renno.

— Tko je on?

— Susjed. Jutros su dojahali na moj ranč Brenellovi ljudi i spalili nam sve.

— To je strašno — umiješa se Rosa. Ali, Brenell je u gradu.

— Samo me želi zavarati. Ranč su mi spalili onaj njegov prokleti predradnik i kauboji. Spalili su mi kuću, sjenik, sve. Rem, nikada se neću oporaviti od toga. Gotov sam.

— Ne pričaj govnarije, Jime — reče McAllister. — Nisi gotov.

— Ostala mi je samo stoka. Nemam novaca da opet podignem zgrade. Ovaj će događaj uplašiti sve sitne rančere u ovom kraju. Pobjeći će odavde, i ostat ću sâm.

— Nisi sâm — reče McAllister. — Tu smo ja i Billy. Nije li tako, Billy?

— Naravno — odgovori Billy. — Mi smo uz tebe, Jim.

— Ne brbljaj gluposti — progunda Rigby. — Ovdje te ne očekuje nikakva budućnost. Vrati se s Pat na Istok. Eto, rat je počeo. Uskoro će i ljudi ginuti. Ja ne želim krvoproliće.

— Popij malo viskija — dobaci mu McAllister. — Piće će najlakše probuditi u tebi borbenost. Stoga ga uvijek i pijem.

— Ne, ja se neću boriti — odvrati Rigby. — Dosta mi je svega. Povući ću se. Treba da mislim na Pat.

— Upravo zbog nje ćemo se i boriti — reče McAllister.

— Dabome — doda Billy.

Jim Rigby pogleda jednog, pa drugoga, pa promrmlja:

— Bogami, vi se ne šalite.

— Ni zbog čega se ne isplati prolijevati krv — reče Pat pogledavši Billyja, i McAllister nasluti da ona strepi jedino za plavokosog mladića.

Rosa se složi s tim. — Da, muškarcima je uvijek na pameti borba. Čemu borba oko komadića zemlje? Ima zemlje i drugdje.

— Ali, nema Jimove zemlje — reče McAlister.

— Ako želite onemogućiti Brenella, pozovite šerifa — predloži Pat.

— Mart je sposoban šerif — izjavi McAllister — ali neće ništa dokazati Brenellu. Treba da sami obavimo svoj posao.

— Taj se posao tebe baš nimalo ne tiče — prigovori mu Rosa.

McAllister povuče uvis hlače. — Billy, završimo to natjecanje. Održimo trku, a onda krenimo na Jimov ranč.

— Ja više nemam ranča — reče Rigby.

McAllister se naceri. — Onda ćemo prespavati kod Brenella. Hajdemo, Billy. — Izgura mladića na ulicu. Pratile su ih Rosa i Pat, a na začelju Jim Rigby.

Na sredini ulice ih dočeka Mart Krantz. — Jime — reče uznemireno — čuo sam što se dogodilo. Nadam se da ne namjeravaš učiniti nikakvu glupost.

— Ne, ne namjeravam — odgovori Rigby. — Ja perem ruke.

— Drago mi je što to čujem.

— Gluposti pripremamo Billy i ja — umiješa se McAllister. — Nadam se da nas ne kaniš spriječiti, Marte.

— Otrči tu svoju trku, Reme — odvrati Mart. — A onda ću te, ako budem morao, strpati u zatvor da bih održao mir.

— Morat ćeš — reče McAllister.

Produžiše prema rubu grada, a gomila ih je pratila u stopu.

Dok su svlačili gornju odjeću, McAllister reče Billyju: — Možda te pokušaju onesposobiti za vrijeme utrke. Budi uz mene. Tek stotinu metara prije cilja ćemo početi sprint. Slažeš se?

— Slažem — odgovori Billy.

Zagrli ga Pat i poljubi, ne mareći za poglede okupljenih ljudi. Gledaoci počnu veselo klicati. I Rosa je morala poljubiti McAllistera, kako bi šanse bile podjednake. — Kako se osjećaš? — zapita ga.

—Vrlo dobro — odgovori on, iako je to bila laž. Nimalo nije čeznuo za tom utrkom. Rvanje ga je iscrpilo, te bi najradije bio legao i zaspao. Osim toga, kroz cijelo mu je tijelo strujala bol iz rane na rebrima.

— Ne izgledaš dobro — reče mu Rosa. — Izgledaš strašno.

— Namjerno se pretvaram — odgovori on — samo da zavaram Billyja.

— Pripremite se — reče sudac.

McAllister pogleda Billyja i zaključi da je vrlo živahan usprkos svim udarcima koje je dobio. To mu nije bilo drago. Nije htio da Billy pobijedi. Čvrsto je vjerovao da će se tada Shultz osvetiti mladiću.

Sduac stavi prst u uho i opali u zrak. McAllister i Billy složno krenu, praćeni zaglušnom galamom. McAllister tek sada shvati da ne zna kuda treba da trče. Nadao se da Billy zna stazu.

Ostaviše iza sebe gledaoce i uđoše u preriju, grabeći ujednačenim koracima. McAllisteru je u početku bilo teško, pojačala mu se bol, ali mu je korak ubrzo postao lakši. Trčao je usporedo s Billyjem.

Nakon petnaest minuta se nađoše na blagom usponu. Približavali su se hrpi stijena i kržljavom drveću.

— Moramo li im se približiti? — zapita McAllister.

— Moramo ih zaobići prije nego što promijenimo smjer — odgovori Billy.

— Onda ih zaobiđi na što većoj udaljenosti — reče mu McAllister. — Ovdje bi nas lako zaustavio netko. Iz grada nas ne vide.

Billy ga pogleda. — On ne bi pokušao...

— Netko je pokušao baš na takvu mjestu u blizini Abbotsvillea.

Billy malo skrene, pa su u veliku krugu zaobišli stijenje. Upute se na jugoistok. Spuštali su se prema krivudavom potoku. Iako je tu bila nizbrdica, nisu ubrzali korak. Stigavši do potoka, rashlade vodom vruće lice i tijelo, a onda ga pregaze i krenu dalje. Sada su se orijentirali prema malenom brežuljku što se dizao u preriji; upute se prema njemu.

— Opet isto — reče McAllister. — I tu bismo mogli imati neprilika.

— Ti posvuda vidiš neprilike.

— Ponajčešće i naletim na njih — progunđa McAllister.

Zaobišli su brežuljak i krenuli na sjever. McAllister je postepeno gubio snagu. Teže je disao. To mu se još nikada nije dogodilo. Više nije lako održavao korak s protivnikom. Pogledavši Billyja, opazi da je on svjež kao i na početku.

Moram ga pobijediti, pomisli, inače bi mogao stradati još prije sutona.

Međutim, nije to bio jedini razlog zbog kojeg se uznemirio. Jednostavno, mrska mu bješe pomisao da će doživjeti poraz. Pokuša probuditi u sebi prkos, ali ne baš uspješno. Opet su stigli do krivudavog potoka, i ovaj put ga je jedva pregazio. Izgubio je korak. Billy se odvoji od njega i začuđeno ga pogleda preko ramena.

McAllister produži korak i donekle sustigne Billyja, ali ne sasvim. Prešavši kilometar i po, opet naiđoše na potok. McAllister unaprijed zastenje. Billy lako pregazi vodu, dok se on jedva jedvice izvukao na drugu obalu. Otvorenim je ustima hvatao zrak. Billy se odvojio dvadesetak metara.

Sada su trčali niz blagu nizbrdicu. Billy ne promijeni korak, no McAllister iskoristi priliku da ubrza tempo i približi se plavokosom mladiću na dva-

-tri metra. Sada je lakše trčao i uvlačio više zraka u izmučena pluća.

Billy se opet osvrne i blijedo mu se osmjehne. — Nećeš me pobijediti, Reme.

McAllister ne odgovori: štedio je dah.

Za petnaest minuta ugledaju grad. Billy malo ubrza korak. McAllister opsuje, hvatajući zrak kao riba na suhom i nastojeći da ne zaostane. Najednom počeše oči zbijati s njim šalu. Na njih mu se navukla krvavocrvena koprena. Treptao je i pokušavao rastjerati tu koprenu.

Trči, vikao mu je mozak, trči, čovječe, inače ćeš skriviti mladićevu smrt.

Noge kao da su mu bile od olova; jedva ih je dizao.

Billy je, čini se, opet ubrzao korak.

Čekaj, dečko, čekaj! Ti trčiš u smrt.

Grad se povećavao. Mutno je razabirao kuće i gomilu koja ih je čekala.

Započni sprint, pomisli. Kreni, lopove stari!

Grozničavo je uvlačio zrak u pluća, zahtijevajući od nogu i srca više nego što su mu mogli pružiti. Ili, možda, njegovi zahtjevi nisu bili pretjerani? Trčao je brže. Dešavalo se čudo. Prešao je u sprint, sve brže i brže topćući nogama. Billy se približavao. — Trči, Billy — čuo je sebe kako viče.

Billy se osvrne, opazi da je protivnik ubrzao korak i počne sprintati.

McAllister se smijao u sebi. Noge su mu jurile same od sebe, i osjećao je čudesnu snagu.

Zaostajao je još samo nekoliko metara iza Billyja. Pogled mu se razbistrio; više nije osjećao bol, a srce i pluća su ga pokorno slušali. Kao da mu je nekakav čarobni štapić dao novu snagu. Sada je već bio u istoj ravnini s plavokosim mladićem. Billy je trčao svom snagom, ali ga je McAllister polako pristizao.

McAllister je vidio lica okupljenih ljudi, vidio ih je kako skaču i bacaju šešire u zrak. Već se znatno odvojio od Billyja, snažno grabeći. Više ga ništa nije moglo zaustaviti.

Prijeđe još pedesetak metara, a gomila je već mahnitala od uzbuđenja.

Najednom kao da mu se rasprsnuše srce i pluća. Rana ga paklenski zaboli. Noge mu se pretvore u maslac, počnu se topiti i nestajati ispod njega. Vidio je Billyja kako brzim koracima juri kraj njega poput vihora.

Sudari se sa zemljom. Nemoćno se pokuša dići, a onda odustane. Usta su mu bila puna prašine. Nad glavom mu se zavrti nebo, i više nije ništa znao.

XI

U sobi je gorjelo blago svjetlo. Otvorivši oči, on podigne glavu. Ležao je u krevetu. Ugleda blizu vrata Rosu. — Koji je to đavo, mala? — zakriješti.

Ona mu gurne glavu opet na jastuk. — Lezi mirno — reče mu.

— Što se dogodilo?

— Onesvijestio si se.

— Onesvijestio! Nisam se onesvijestio nikada u životu — progunđa McAllister. Padanje u nesvijest je smatrao ženskom osobinom.

— E, ovaj put si se onesvijestio, i nemoj misliti da te žalim Remingtone McAllisteru. Ti si obična budala; baviš se djetinjarijama iako imaš onakvu ranu.

On se sjeti Billyja Gagea. — Billy... gdje je Billy?

— Dolje je. Čeka da vidi da li ćeš preživjeti ili ne.

— Dovedi ga. Dovedi ga ovamo.

Ona se htjede pobuniti, ali se predomisli. Pogleda ga napola očajno a napola srdito, i izide iz sobe. Kad se poslije nekoliko minuta vratila s Billyjem Gageom, McAllister je već sjedio na rubu kreveta, omotavši oko sebe ponjavu jer je bio go, i punio revolver. Rosa mu oštro naredi da ponovno legne, ali joj on reče odlučno: — Znaš li što će se dogoditi? Ovaj momak će stradati.

— Stradati? — ponovi zbunjeno Rosa.

— Treba da se smiriš, Reme — reče Billy.

— Da se smirim, je li? Dobro znaš da će Shultz izvršiti svoje obećanje.

— U stanju sam da se brinem o sebi.

— O, da! Kao dijete u pelenama. Nije ovo New York.

Billy izvuče iza pojasa kolt. — Imam ovo i znam kako se upotrebljava.

McAllister ga zadovoljno pogleda. — To je već bolje. — Osvrne se. — K vragu, gdje je moja odjeća?

— Nećeš nikamo ići — reče odmah Rosa.

— Vladaš se kao da smo se vjenčali — progunđa McAlister.

— Ne bih se udala za tebe da si jedini muškarac na svijetu.

— Donesi mi piće.

— Smiješ li u ovakvu stanju? — izusti Billy.

McAllister ustane, otetura do ormarića i nađe bocu viskija. Pošto je povukao nekoliko velikih gutljaja, potraži odjeću.

— Kako se osjećaš? — zapita Billy.

—Užasno — odvrati jetko McAllister, oblačeći se. — A što si mislio, kako se osjećam?

— Ja perem ruke — reče Rosa. — Ti nemaš više pameti nego... nego...

— Znam, znam — odvrati McAllister. Pogleda Billyja. — Zapravo bi trebalo da te mrzim iz dna duše. Vraški si me porazio. Što misliš, hoće li me gomila objesiti ako izađem na ulicu?

— Dobro bi učinili — reče mu Rosa.

On je zagrli i poljubi u obraz. U prvi čas mu se odupirala, a onda popusti i zagrli ga.

— Trebalo bi da ostaneš ovdje i odmaraš se — reče mu.

— Svakako. Odmarat ću se kad se ovo završi. Gdje su Jim i Pat?

— Pa je u hotelu, a Jim je odjahao kući da vidi da li mu je što još preostalo na ranču. Dobro, što ti namjeravaš?

— Započet ću rat.

— Ne uvlači Jima u to. On želi ostati po strani. Neka barem on preživi.

— Ma koliko on želio biti po strani, ja mu to neću dopustiti. Svatko treba da se bori za svoje. Ako bude izbjegavao borbu, ščepat ću ga za vrat i uvući u bitku.

— Pat je bila u pravu. Ti si divljak.

McAllister zakopča opasač i uzme pušku, naslonjenu na zid. Nekoliko je časaka šutio i promatrao Rosu. — Reci nešto lijepo prije nego što odem, zlato.

U prvi se tren činilo kao da će ga ona udariti, no najednom se smekšala, prišla mu i, uhvativši mu lice objema rukama, poljubila ga u usta. — Vrati se živ.

— Ne brini — odgovori on. — Možeš već sada moliti za protivnike.

—Zašto to činiš, Reme?

—Ne mogu podnijeti naduvene ništarije. — McAllister je potapše po stražnjici, krene prema vratima i izađe ne osvrnuvši se. Billy ga je slijedio.

Vani, na nogostupu, McAllister zastane i pogleda ulijevo i udesno. — Možeš se još i sada povući, Billy — reče. — Ne stidi se.

— Znaš da nemam takve namjere — pobuni se Billy.

Uputiše se prema konjušnici. Dok su prelazili preko ulice, McAllister reče: — Otvori oči. Od sada tražimo Shultza.

U staji nije bilo konjušara.

— Poslužit ćemo se sami — promrmlja McAllister. — Tu je jedan zgodan dorat koji bi ti odlično odgovarao. — Okrene se prema susjednom sjeniku i opazi da unutra treperi svjetlo. Obojica uđu u sjenik, i McAllister posegne za petrolejkom na zidu.

Uto se zdesna javi glas: — Ne miči se, McAllisteru.

McAllister odmah nasluti da je to Shultz. Billy se ukoči, a na licu mu se odrazi iznenadan strah.

— Već si pogriješio, Shultz — reče McAllister.

— Kako to?

— Trebalo je da pucaš bez pričanja.

— Želim vas obojicu — odvrati Shultz. Stajao je u dubokoj sjeni. — Htio sam da Billy sazna tko će ga ubiti. I zbog čega. Još nikada me nitko nije tako nasamario.

McAllister začuje šušanj iza sebe, ali se nije usudio pomaknuti, bojeći se Shultzova uperenog revolvera. Čuo je teško disanje, i u slijedećem ga trenu obuhvate dvije čelične ruke; jedna ga obgrli oko vrata. Shultz se nasmije i reče: — Drži ga čvrsto, Moose. Sve mora proći tiho. Poslužit ćemo se nožem.

— Zaboga, Harry — prošapće Billy.

— Ne boj se, i ti ćeš doći na red. — Shultz izroni iz sjene, oduzme Billyju revolver i baci ga u stranu. Nasmije se i spremi svoj revolver. Istodobno

izvuče ispod kaputa dugačak nož i korakne prema McAllisteru.

McAllister je već zaključio da je onaj čovjek iza njega pravi div. Znao je da mu se ne može oduprijeti pukom snagom.

— Ne diraj McAllistera, Harry — reče Billy. — On nije upleten mi u što.

— E, to mi jasno pokazuje koliko znaš, Billy — progunđa Harry. — McAllister je i te kako upleten. Obojica ćete umrijeti.

McAllister se pitao zašto Billy ne napadne Shultza. Sada mu se pružala prilika. Dakako, bilo je to riskantno, ali budući da su se obojica našla na rubu smrti, svaki se rizik isplatio. Cijelo se vrijeme odupirao snažnim rukama koje su ga vukle prema natrag. Sada, međutim, malo popusti kao da ga napušta snaga, što i nije bilo daleko od istine. Uistinu se pitao da li je još dovoljno jak za ono što namjerava učiniti. Saznat će za nekoliko časaka.

Shultz se već tako približio da je gotovo mogao dohvatiti McAllistera, dok je Billy nepomično stajao sa strane i zaprepašteno zurio u nož.

McAllister još malo popusti snažnim rukama.

— Dopusti mi da zadavim tog nitkova — začuje se glas dva-tri centimetra od njegova uha.

Shultz se naceri i odgovori: — U redu, Moose. Ne bi bilo pošteno da se samo ja zabavljam.

Stisak se polako počne pojačavati. McAllister se pravio da se otimlje. Moose premjesti ruku, ali on se ne pokuša osloboditi u tom času. Osjeti prste na dušniku. Zakrklja. Moose zadovoljno zagunđa i počne mu jače stezati vrat; to više nije bila šala. McAllister nasluti da će se, ako ne poduzme nešto, onesvijestiti.

Brzo podigne ruke, ščepa protivnika za zglavke i trzne se prema naprijed. Skvrči se. Morao je napeti sve mišiće kako bi podigao Mooseovo gorostasno tijelo. Čuo je njegov bijesni i zapanjeni krik. Ugleda za tren zgranutost i na Shultzovu licu dok je gorostas letio zrakom. Moose naleti na Shultza kao topovsko tane, te se obojica otkotrljaju stvorivši klupko. McAllister izvuče svoj revolver iz korica i pričeka da posao dovrši Billy, koji je najednom oživio.

Gorostas je tresnuo glavom o zid i privremeno mu nije bilo ni na kraj pameti da se digne. Shultz je prošao malo bolje. Nesigurno je ustao, još držeći u ruci nož, no Billy ga odmah udari u lice stisnutom šakom. Shultz se sruši kao pokošen.

— Potraži uže, Billy — reče McAllister.

Plavokosi mladić u tren oka sveže ruke i noge obojici protivnika. McAllister donese petrolejku i pomnjivije pogleda gorostasa. Dakle, taj ga je čovjek onesvijestio u hotelu. Imao je široko grubo lice. Upravo je došao k sebi i piljio u McAllistera svinjskim očicama, divlje kao uhvaćena zvijer. I Shultz se osvijestio.

— Začepi im usta — reče McAllister. — Što duže budu ovdje, to bolje.

Znao je da bi trebalo da ih ubije obojicu, ali mu se to gadilo. Ako ih ne ubije, trebalo bi da ih preda Martu Krantžu. No, za to nije imao vremena. Htio se što prije pobrinuti o Brenellu.

Ubrzo su on i Billy izjahali iz grada. Nije mogao zaboraviti onu dvojicu u sjeniku. Čim se oslobode, ponovno će im pripremiti zasjedu. Pitao se zašto ga Shultz želi ubiti. Tu je nešto čudno, zaključi.

Jahali su na sjeveroistok i nisu razgovarali. Nakon dva sata McAllister uspori konja i reče: — Sada moramo biti oprezni. Možda su u blizini Brenellovih ljudi.

No, nije ih bilo. Iz tame im dovikne Rigbyjev glas. Stajao je s puškom u rukama.

— Sve su spalili — reče gnjevno i ogorčeno. — Nije mi ostalo baš ništa. Čak su srušili ogradu obora i zapalili je.

McAllister i Billy sjašu i otpuste kolane. — Mogli bismo prespavati ovdje, Billy — reče McAllister. — Gdje su tvoje stvari, Jime?

— Ondje — odgovori Rigby i pokaže prema svom privezanom konju.

Pošto su rasedlali konje, uzeli svoje gunjeve i sjeli na zemlju, McAllister napuni lulu i zapali je. — Što namjeravaš sada, Jime? — upita.

— Kao što rekoh, povući ću se. Što ćemo ovdje Pat i ja?

— Billy i ja mislimo drukčije.

— Slušaj, Reme, situacija je takva da bi se sada pucalo. Ni zbog kakve se zemlje ne isplati ubiti čovjeka.

— To ovisi o čovjeku, nije li tako? Kad bi netko uklonio onog napuhanog žapca Brenella, možda bi svijet bio malo ljepši. Slušaj, kilometrima uokolo nema ni jednog brežuljka. U životu nisam vidio tako ravan kraj. Kad bi se htio sakriti, kamo bi otišao?

Rigby ga je natmureno motrio. — Što snuješ?

— Samo odgovori na pitanje.

— Pa postoje »Dvije milje«.

— Što je to?

— Vododerina, gotovo klanac, petnaestak kilometara odavde. Što namjeravaš, Reme? Imam pravo da saznam.

— Samo pokušavam smisliti kako da ti se vrati zemlja bez pucnjave.

— To se ne može učiniti. Brenell je zauzeo pašnjak. Njegova su goveda posvuda.

— Odspavat ću, a onda ću krenuti u grad. Zatim ću napustiti ovaj kraj.

— Idi u grad i ostani ondje. Dat ću Billyju u meni tjedan dana, Jime. To je sve što tražimo od tebe.

Rigby sumnjičavo pubne. — Žao mi je, ali to se tebe ne tiče, Reme.

— Tiče se mene — umiješa se Billy. — Ponudio si mi da se udružim s tobom. Na kocki je moja i Patina budućnost.

— U redu, ako baš želite ispasti budale. No, ne postupate pravilno. Trebalo bi pozvati Marta Krantza.

— Zašto ga ti nisi pozvao?

— Ne postoje nikakvi dokazi da mi je Brenell spalio ranč.

— E, to ti je odgovor — reče McAllister. — Spavajmo sada. Ujutro će, možda sve biti drukčije.

* * *

Probudiše se u zoru i pojedoše nekoliko zaliha hrane koju je donio Rigby.

U toku noći se Rigby malo predomislio. — Oprostite, momci — reče on. — Moje su riječi zvučale nezahvalno. Bio sam potpuno zbunjen. Znate, na svaki bih način htio izbjeći borbu.

— Mi ćemo se sada uputiti prema toj vododerini »Dvije milje«, Jime — reče McAllister. — Kako bi bilo da nam ti nabaviš u gradu zalihu hrane? Recimo, za tjedan dana. Dok budeš u gradu, provjeri da li je Brenell ondje. Ako budeš ikako mogao, saznaj što namjerava.

— Dobro, učinit ću to — odgovori kolebljivo Rigby, osedla konja i krene prema gradu.

Našavši se ponovno u sedlu, Billy nije bio nimalo sretan. U životu je rijetko jahao, pa ga je od jučerašnjeg jahanja boljela stražnjica, a i noge. McAllister mu reče da će se osjećati bolje kad provede još dan-dva u sedlu. Nije mu bilo jasno kako netko ne zna sjediti na konju kao što treba. Nije se mogao sjetiti kad je prvi put uzjahao, no činilo mu se da je oduvijek znao jahati, da je znao jahati i prije nego što je prohodao.

Oko podneva stigoše do klanca, posutog stijenjem i drvećem; na dnu se svjetlucala voda. Sjahaše i sputaše konje.

— Kako dugo ćemo ostati ovdje? — zapita Billy.

— Dok Jim ne donese zalihe — odgovori mu McAllister.

— A što ćemo zatim?

— Ščepat ćemo Brenella. Bit će potpuno u našoj vlasti.

— Kako?

— Još ne znam pouzdano — reče McAllister, osmjehnuvši se. — No, smislit ću nešto.

Spavali su i ljenčarili cijeli dan. McAllister je postavio nekoliko zamki i uhvatio zeca kojeg su ispekli na vatri. Gladnom Billyju nije jelo još nikada tako prijalo. Žeđ su gasili na potočiću.

Sutradan ujutro se McAllister, uzevši pušku, izvukao iz klanca i razgledao okolicu. Odmor mu je koristio, te se znatno oporavio.

U podne je stigao Jim Rigby. Doveo je tovarnog konja, na kojem su bile zalihe. Objasnivši da se mora brzo vratiti jer je Pat zabrinuta, zapita: — Što namjeravaš učiniti, Reme?

— Još ne znam — odgovori McAllister. — No, ulogorit ćemo se ovdje.

— Dobro Želim vam sreću. — Rigby odjaše na jug.

McAllister odvede tovarnog konja u klanac, te on i Billy pregledaju teret. Rigby se iskazao. Kupio im je hrpu hrane i kave, te mnogo municije. Zalihe su bile takve da su mogli početi pravi mali rat. McAllister je bio zadovoljan. Kad su se pošteno najeli, pripremi se za spavanje i preporuči Billyju da također legne, jer će noćas bdjeti.

— Znaš li sada što ćemo učiniti? — upita Billy.

— Jim mi je kazao da je Brenell još u gradu. Pokazuje Martu Krantzu da nema nikakve veze s onime što se zbiva na pašnjacima. Mi ćemo ga natjerati da se pokaje što nije ostao na ranču.

— Kako?

— Još ne znam. Smislit ću nešto.

Billy se morao zadovoljiti time.

Probudili su se u sumrak. Popili su kavu kako bi se potpuno razbudili, a onda su ugasili vatru i osedlali konje. Izveli su ih po uskoj stazi iz klanca, uzjahali u otvorenoj preriji i krenuli na jugoistok. Billy je osjećao sve veće strahopoštovanje prema McAllisteru, divio se njegovim sposobnostima.

Na nebu se pojaviše zvijezde i hladan mjesec. Noć je bila kao stvorena za napad. Tu i tamo su se vidjela goveda.

Oko ponoći McAllister uspori konja. — Više nismo daleko — reče.

Nakon desetak minuta se zaustavi i sjaše. Preda uzde Billyju i malo se udalji u noć. Vrativši se, objavi: — Blizu smo cilja.

Privežu čvrsto konje, znajući da bi gubitak konja na neprijateljskom području mogao biti koban.

— Hajdemo — promrmlja McAllister i pođe na jug.

Billy opazi da je pušku ostavio u navlaci na sedlu. Opipa kolt za pojasom i upita se da li će pucati na nekoga prije nego što se razdani. Nikada nije pucao na čovjeka i gadila mu se ta pomisao.

Hodali su petnaestak minuta prije nego što se McAllister zaustavio. — Vidiš li kuću?

— Gdje?

McAllister uperi ruku, i Billyju se postepeno učini da razabire obrise zgrade.

— Na lijevoj su strani staja i obor — reče McAllister — a na desnoj koliba za kauboje.

— Što namjeravaš?

— U kući je mladi Clem Brenell. Zarobit ćemo ga. Ako bude sve ispalo kako treba, spalit ćemo zgrade.

Billyju zastane dah. Znao je da je McAllister vraški momak, ali nije očekivao nešto takvo. — Ne možemo to učiniti, Reme. Nemamo nikakvih šansi. U kolibi za kauboje je, svakako, desetak momaka.

McAllister ga pogleda donekle začuđeno. — K vragu, oni nemaju nikakvih šansi. Pogrešno zaključuješ. Želiš se povući?

— Ne, ostat ću s tobom — reče žurno Billy.

— Dobro. Krenimo.

Tiho su se spuštali niz blagu uzbrdicu. Iza kuće naiđoše na svinjac i kokošinjac.

— Najprije ćemo uhvatiti Clema — reče McAllister.

— Koliko je ljudi u kući?

— Ne znam. Taj rizik moramo prihvatiti. Ja ću se pobrinuti za Clema. Ti se postavi ispred kuće i gledaj dvorište. Pokaže li se ondje bilo tko, pucaj. Prisili ih da se povuku.

Billy osjeti da malo drška i poprilično se znoji. Neprestano je gutao slinu. Kad je odlučio da oženi Pat Rigby i počne se baviti stočarstvom, nije mislio na ovakve pustolovine.

Lako su ušli u kuću, jer stražnja vrata nisu bila zaključana. Prođoše kroz kuhinju i nađoše se u podnožju stepeništa. S lijeve strane bila su neka vrata; McAllister ih otvori i uđe u dnevnu sobu. Šapne Billyju da ostane tu i kroz prozor promatra dvorište. Billy izvuče revolver i zagleda se u kolibu za kauboje, koja se jasno vidjela na mjesečini. Nimalo mu nije bila ugodna pomisao da unutra spavaju ljudi koji bi ga mogli ustrijeliti.

McAllister uzme sa stola svjetiljku i izađe na hodnik. Ondje je upalio. Držeći je u lijevoj ruci a u desnoj revolver, krene uz stepenice.

Na vrhu stepeništa su bila vrata. Tiho ih otvori i ugleda na krevetu čovjeka koji je spavao. Bio je to Clem Brenell.

McAllister se tiho povuče iz sobe i zatvori za sobom vrata. Uđe dublje u kuću i nađe još jedna vrata. Otvorivši ih, ugledao je praznu spavaću sobu; nasluti da ona pripada odsutnom Carlu Brenellu. Dalje u hodniku pronađe još jedna vrata, i, otvorivši ih, spazi još jednog čovjeka u krevetu. Uđe i podigne svjetiljku. Čovjek je bio pedeset i godina i nije se brijao sigurno već tjedan dana. McAllister ga lupne po nosu revolverskom cijevi i probudi ga. Čovjek se smrtno uplaši. U tren oka se posve razbudi.

— Tko ste vi? — zapita McAllister.

— Ch-Charlie B-Bright.

— Što radite ovdje?

— Kuham.

— Dignite se, kuharu. Ja sam McAllister.

— Mc-Allister! — Kuhar se izvuče iz kreveta; imao je na sebi prljave i otrcane dugačke gaće. Cvokotao je i tresao se.

McAllister ga je donekle žalio. — Charlie, ako budeš dobar, neće ti se ništa dogoditi — reče mu. Spusti petrolejku i izvadi iz džepa konopac. — Okreni se — naredi i brzo mu sveže ruke na leđima. — Vikneš li, više nikada nećeš vikati, je li ti jasno? A sada, podi u Clemovu sobu.

Kuhar ga posluša.

Kad su ušli, Clem sjedne na krevetu i pospano se zagleda u njih. Opazi s desne strane McAllistera i zavuče ruku pod jastuk.

— Dirneš li revolver, ode ti ta luda glava s ramena, Cleme — reče mu McAllister.

Clem Brenell se ukoči i pokaže desnu ruku. — Što hoćeš? — zapita. Bio je, ipak, tako pametan da se bojao.

— Tebe. Ustani i obuci se.

— Ranjen sam — odgovori Clem. — Ne mogu stajati.

— Savjetujem ti da se digneš.

Clem razmisli o tome i zaključi da bol koju će osjetiti kad ustane manje zla nego da pogine. Prebaci noge preko ruba kreveta.

— Požuri. Ne mogu provesti ovdje cijelu noć — reče mu McAllister.

— Što namjeravaš učiniti sa mnom?

— Ubiti te ako učiniš nekakvu glupost. Budeš li me slušao, vratiti ću te tatici zdrava i čitava.

Clem se počne oblačiti. Kad je završio, McAllister mu naredi: — Sidi u prizemlje.

— Taj napor će me ubiti.

— Prihvatit ću rizik. — McAllister zapovijedi kuharu da ide na čelu. Kad su sišli u prizemlje, tiho pozove Billyja i reče mu: — Natovari ovog klipana na leđa i iznesi ga iz kuće.

Billy nije bio oduševljen, ali se pokori.

Poslije pet minuta McAllister naredi kuharu da nosi Clema. Kad su napokon stigli do konjâ, obrati se Billyju: — Vratiti ću se u kuću. Pripazi na ovu dvojicu i pucaj ako te samo mrko pogledaju. Budi spreman za pokret, jer će mi se, kad dođem ovamo, po svoj prilici žuriti. Pokušat ću da dovedem konja za Clema.

— Ja ne mogu jahati — pobuni se Clem.

— Iznenadit ćeš se kad ustanoviš što sve možeš, ako ti revolver naredi — reče mu McAllister. Pristupi svom riđanu, odveže ga i uzjaše. Vrativši se do stražnje strane kuće, skoči na zemlju i priveže ga. Uzme sa sedla laso, zaobiđe kuću i približi se oboru. Unutra je bilo tridesetak konja. Čim se provukao kroz ogradu, uznemiriše se. Znao je da će ih ubrzo začuti netko i izići iz kolibe da vidi što se zbiva. Stoga nije birao, već je bacio omču na najbližeg konja, koji se smiri čim ga je dodirnulo uže. Ne gubeći vrijeme, McAllister otvori vrata obora i izvede konja. Bio je prilično napet, jer se nalazio vrlo blizu kolibe za kauboje; bilo je to najopasniji trenutak.

Upravo je poveo konja prema kući kad je začuo iza sebe povik: — Tko je to?

— Charlie — progunđa on.

— Charlie? Koji Charlie?

McAllister skoči na konja, koji se počne propinjati. Bijesno ga onsuje, a onaj kauboj digne viku. Udari nogama konja po rebrima i čvrsto ga uhva-

ti za grivu. Konj mu, međutim, pokuša ugnječiti nogu uz ogradu obora.

Prasne revolver, i iznad glave mu fijukne tane.

McAllistera obuzme gotovo panika. Vikne na konja i opet ga udari nogama. Konj poskoči, okrene se i počne se ritati. Još jednom opali revolver. Čuli su se povici. A onda, iznenada, konj zaključi da se ne može osloboditi jahača i jurne. Otraga su trčali kauboji. Prasne još jedan revolver. McAllister skrene konja i nađe se iza kuće. Znojio se. Shvati da mora spašavati svoju kožu i da ne može zapaliti zgrade. Šteta, mislio je. Premjesti se na svog riđana i uputi uzbrdo. Iza njega su Brenellovi kauboji uzalud pucali.

Stigavši do Billyja, reče mu žurno: — Podigni Clema na ovog konja i sveži ga.

Clem se bunio i psovao, ali su mu brzo svezali noge konju ispod trbuha.

— A sada kreni prema klancu »Dvije milje« — reče McAllister. — Možeš li ga naći?

— Ne vjerujem — odvrati Billy.

McAllister uzdahne. Pokaže rukom. — Kreni u ovom smjeru. Ja ću te dostići.

— A što je sa mnom? — upita bojažljivo kuhar Charlie.

— Ti se vrati prema kući — reče mu McAllister — Vidjet ćeš takvu vatru na kakvoj nisi još nikada kuhao.

Charlie zastenje i krene. Billy i zarobljenik odjašu na sjeverozapad, a McAllister skoči na svog riđana i uputi se na jug. Namjeravao je učiniti nešto prilično budalasto. Brenell je spalio Rigbyjev ranč, pa je pravda zahtijevala da i njegov ranč bude spaljen. Zaobiđe kuću i ugleda kauboje, okupljene u dvorištu pred spavaonicom. Razgovarali su. Mogao je zamisliti njihovu prepirku: jedni žele krenuti u potjeru za konjokradicom, dok drugi, oprezniji, tvrde da je potraga neću besmislena. Ude u dvorište s juga, a oni se okrenu i zagledaju u njega; nije im bilo ni na kraj pameti da se vratio konjokradica. Otac mu je uvijek govorio da je najpametnije učiniti ono što se najmanje očekuje, i sada je provodio u djelo njegov savjet. U galopu je jahao prema njima. Većina je, dabome, vjerovala da će se zaustaviti prije nego što stigne do njih. Međutim, on prodorno vikne i jurne baš u njih. Zaprepašteno su skočili u stranu. Jedan nije bio dovoljno brz, te ga riđan odbaci prsima. Odletio je kao pero. McAllister projuri kroz dvorište, naglo se zaustavi pred verandom i nestane sa sedla prije nego što su se kauboji pribrali i povukli revolvere. Kad je pao prvi hitac, bio je već u kući i vadio iz džepa šibice.

Zgrabio je petrolejku i bacio je u dnevnu sobu. Razbila se, a petrolej je štrcnuo na sve strane. McAllister baci šibicu, i odmah ožive plameni jezici; zahvate zastor.

Zaključi da je to dovoljno. Vlastita koža mu je bila milija negoli izvrsno pripremljena vatra. Potrči u kuhinju. Činilo mu se da čuje trčanje duž bočnog zida. Prolazeći kraj stola, opazi na mjesečini neki metalni bljesak. Svjetiljka! Uzme je i razbije o zid. I tu baci šibicu. Vatra lizne prema zidu. McAllister baci stol u plamen i izjuri kroz vrata.

Neki čovjek vikne i opali. Metak mu prozuji tako blizu glave da se instinktivno pognuo. Trčeći, izvuče iz korica revolver. Nasumce opali prema protivniku. Stavi dva prsta u usta i zazviždi. Nastavi trčati, iz dna duše nadajući se da će riđan dotrčati na njegov poziv. Još nikada ga nije iznevjerio, no imat će veliku sreću ako ga sada ne iznevjeri. Krenuvši uzbrdo, ponovno zazviždi. No, ne zaustavi se ni za tren. Za petama mu je bilo previše protivnika i prijetilo mu je previše revolvera.

Ipak, popevši se na vrh uzvisine, zaustavi se i osvrne. Plamen je zahvatio cijelu kuću: drvo je u ovo doba godine suho kao guba, pomisli. Čuo je povike, ali i još nešto: topot nekoliko konja. Bio je znak da su neki kauboji uzjahali i krenuli za njim. Da li njegov riđan trči u ovom smjeru ili ne? Još jednom zazviždi i baci se na zemlju. Ako mu se ne približava njegov konj, možda ostali projure kraj njega ne opazivši ga u mraku.

U podnožju se brežuljka sada vidio jedan konj; činilo mu se da je to njegov riđan, ali nije bio siguran na takvoj udaljenosti. Konj je bio bez jaha-

ča i trčao ravno prema njemu. Iza njega su se vidjeli progonitelji. Bila su najmanje trojica; neumorno su podbadali mamuzama konje i šibali ih. Kad se onaj konj na čelu približio, McAllister se digne. Prepoznao je svog riđana. Uhvati se za njegovu grivu i u trku se podigne u sedlo. I prije nego što je smjestio noge u stremen, riđan ubrza korak. Progonitelji su pucali za njim, ali su se suviše tresli na konjima da bi mogli gađati; nije se bojao da će ga pogoditi.

Jahao je ravno na sjever, nadajući se da riđan neće nagaziti na jamu prerijskih pasa. Postepeno je odmicao progoniteljima, jer je imao boljeg konja. Pošto su prešli još dva-tri kilometra, oni odustadoše. McAllister produži još jedan kilometar u istom smjeru, a onda skrene na istok i počne tražiti Billyja.

Nije lako našao Billyja. Svaki čas se izlagao opasnosti i dozivao ga, jer nije htio da ga protivnici zateknu na pašnjaku kad svane. Pronašao ga je kad se već približavala zora.

Billy je već bio vrlo zabrinut. Lice mu se ozarilo kad ga je ugledao. — Dakle, jedva čekam da se vratim u logor — reče — siđem s tog prokletog konja i ispružim se potrbuške.

— A, jahanje još neće prestati. Štoviše, dugo ćeš još biti na konju. Stoga stisni zube.

Billy zastenje.

— Ti si prokleti grubijan, McAlisteru — umiješa se Clem. — Noga me vrški boli. Nisam smio uzjahati

— Nisi ti smio štošta učiniti — odvrati mu McAllister.

— Rana će se zatrovati. To bi me moglo stajati glave.

— Moramo se kretati brzo, Billy — reče McAllister. — Ja ću jahati na čelu, a ti budi otraga i tjeraj njegova konja.

— Ali, zaista ga boli noga, Reme — promrmlja Billy.

McAllister prezirno puhne i potjera riđana.

Zaustavili su se tek u svitanje. Stigli su do ruba klanca.

McAllister sklizne sa sedla. — Odvedi konje u klanac — reče — Pokupi sve zalihe, smjesti ih na tovarnog konja i izvedi sve konje s druge strane. Podi dva kilometra na sjever, i ondje ću ti se ja pridružiti.

— Što namjeravaš?

— Ako nas netko slijedi, zaustavit ću ga.

Billy sjaše i povede konje nizbrdo.

McAllister odmah odreže nekoliko grančica i počne njima brisati tragove.

Za dva sata se pridruži Billyju dva kilometra sjeverno od klanca i popne na svog riđana.

— Kamo ćemo sada? — upita Billy.

— Prema potoku.

— Zašto?

— Vidjet ćeš.

— Otac će te ubiti zbog ovoga — dobaci Clem.

— To si već rekao.

Produžiše.

XII

Carl Brenell bješe zbunjen. Nije znao da li je više zapanjen ili bijesan. Nije znao da li je više bijesan ili zabrinut. Još nikada mu se nije dogodilo nešto takvo. Sjedio je u svojoj hotelskoj sobi, a oko njega se okupilo nekoliko njegovih kauboja. Bili su tu Cal Bryant i Griff. Upravo su dojahali s njegova ranča, odnosno ostatka ranča, i donijeli mu novosti. Nije znao da su dugo raspravljali o tome da li da mu saopće vijest ili da pobjegnu i zovog kraja. Vidjevši Brenellov bijes, u prvi su se čas pokajali što nisu pobjegli. Smirivši se malo, Brenell reče: — Kako znate da moj sin nije izgorio?

— Nije — odgovori Cal. — Griff i ja smo se popeli u njegovu sobu. Tada je vatra još nije zahvatila. Gorjele su samo dnevna soba i kuhinja. Nesumnjivo je da su ga odveli.

— Tko ga je odveo?

— Kuhar kaže da je došao McAllister.

Brenell skoči kao oparen. — McAllister! Znao sam to. Znao sam to čim sam ga ugledao. Slutio sam da će donijeti neprilike. On je Rigbyjev revolveraš. — Obuhvati glavu rukama i zamisli se. — Cale, povedi sa sobom jednog momka i dovedi mi Rigbyja. Ti, Grif-

te, potraži onog Harryja Shultza i kaži mu da želim s njim razgovarati.

Za desetak se minuta Cal Brynat vrati s Jimom Rigbyjem.

Rigby se doimao zabrinuto. Čim je ušao u sobu, izjasnio se: — Brenelle, nema smisla da bilo što pokušavaš. Ja se želim povući. Nimalo nisam sklon borbi, i, što god se dogodilo, mene se ne tiče.

Brenell žustro ustane, priđe mu i grubo ga gurne na stolicu. — Ne tiče te se, je li? — drekne. — Tvoj prokleti revolveraš mi je spalio kuću, a tebe se to ne tiče?

Rigby zaprepašteno zine. — Spalio ti kuću? Ne, to nije moguće.

— Nije to sve. Spalio mi je kuću i oteo sina. Čuješ li me? Odveo mi je sina. Bogami, sada je zakon na mojoj strani. Kaži mi gdje je taj McAllister. Kaži mi kamo je odveo mog sina.

Rigby bespomoćno zatrese glavom.

— Ne znam — reče.

Brenell privuče stolicu tako da su im se dodirnula koljena. Piljio mu je u lice. — Znaš ti — reče — i odat ćeš mi.

— Ne znam. Kunem se da ne znam.

— Kamo si jučer odjahao s onim zalihama? — zapita iznenada Brenell. — Vidiš, ja znam sve što se događa u ovom kraju. Ovaj kraj je moj. Znam da si odjahao s tovarnim konjem, a vratio si se bez njega. Gdje si bio?

— Odjahao sam u klanac »Dvije milje«. Međutim, on više nije ondje.

— Da, odjahao je na sjever — potvrdi Cal. — Možda se uputio baš prema tom klancu.

— Slušaj, Brenelle — reče Rigby — ne želim imati bilo kakve veze s tim. Kunem se da nisam pozvao McAllistera. Ne želim nikakve neprilike. Moram misliti na svoju kćer.

— Ostani u gradu, Rigby — reče Brenell — inače ćeš doživjeti grdne neprilike. Razumiješ me? Idi sada.

Rigby ode. Nekoliko trenutaka kasnije uđe Harry Shultz.

Brenell odmah pošalje ostale van. — Misi ga ubio — reče, uperivši prst u njega.

— Učinit ću to kad bude pogodan trenutak — odvrati Harry Shultz.

— Moj novac kaže da je pogodan trenutak bio jučer — vikne Brenell. — Znaš li da mi je taj kujin sin spalio ranč i odveo Clema? Znaš li to?

Shultz se iznenađeno namrgodi. — Ma, nemoj.

— Ne stoj tu kao da si se okamenio. Pronađi McAllistera i ukloni ga.

Shultz izvadi iz džepa cigaru, odgrize vršak i pljune ga na pod. — Nije riječ samo o McAllisteru. S njim se udružio onaj Billy Gage.

— Tvoj štićenik?

— Više nije moj štićenik?

— Hoću da pronađeš McAllistera i ubijaš ga — reče Brenell. — Razumiješ li me?

Shultz nije znao kako će to izvršiti. McAllister je negdje u preriji, a on se loše snalazi u ovom kraju. Ne preostaje mu ništa drugo nego da ga pričeka u gradu. Kad-tad mora doći. — Ne brini, ubit ću ga — promrmlja. — Ovaj put se radi i o osobnoj osveti.

Izađe iz sobe.

Brenell stavi na glavu šešir i uzme bič i odjaše sa svojim ljudima iz grada. Iako je znao što ga očekuje, zaprepastio se ugledavši ostatke svoje kuće. Uvijek se ponosio njome, a i stajala ga je mnogo novca.

Cal ga obavijesti da je unajmio jednog Indijanca iz plemena Oredž da traži tragove. Taj Indijanac, koji se zove Tommy Gee i navodno je vrlo spretan, odveo je sa sobom u potragu nekoliko kauboja.

Ubrzo dojaše sa sjevera jedan kauboj i ispriča da je Indijanac prilično lako pronašao trag McAllistera i još jednog čovjeka do klanca »Dvije milje«, ali ga ondje izgubio.

Brenell odmah naredi svojim ljudima da uzjašu i uputi se prema klancu. Nemilosrdno je tjerao konja. Kad su stigli do klanca, Indijanac je upravo uzaludu tražio tragove na sjevernoj strani.

— Tommy — reče mu Brenell — nađi tragove ili ću ti oderati kožu.

Indijanac nastavi tragati. Brenell je sjedio na konju, promatrao ga i psovao. Razljuti se vidjevši da i njegovi ljudi dokono sjede, te im naredi da tragaju. Ta naredba uznemiri Indijanca, jer je

znao da neće naći više nikakav trag ako budu svi tapkali uokolo. Do večeri nisu našli ništa. Brenell je kiptio od bijesa.

Tada se Indijanac odvoji pola kilometra od ostalih i iznenada opali u zrak. Pronašao je trag. Brenell podbode konja prema njemu.

Indijanac je bio uzbuđen. — Tri konja — reče. — Na sjever.

Zaboga, kamo mi taj čovjek vodi sina? Pomisli prestrašeno Brenell. Već je zamišljao Clema mrtvog. Obuzme ga panika, a potom se panika pretvori u bijes. Derao se na Indijanca da ne stoji skrštenih ruku, već da krene. Tommy se polako uputi na sjever, slijedeći trag.

Stigoše do potoka.

— Sve uzalud — reče Indijanac — Nema traga.

— Kamo je otišao? — zapita Brenell.

Indijanac raširi ruke. Pregazi potok i počne tražiti trag na drugoj strani. Progonjeni su, po svoj prilici, neko vrijeme jahali kroz vodu. Taj McAllister je prilično lukav. Teško će se pronaći mjesto gdje je izišao iz vode.

Prolazi dragocjeno vrijeme, mislio je Brenell. Što više vremena prođe, to je već je moj sin smrti. Ili ga, možda, McAllister drži kao taoca? Zaboga, ako je tome tako, a Shultz ga ubije...

Nije mogao dovršiti misao. Ako McAllister pogine, onda će onaj Billy nge likvidirati Clema.

— Pronađi tragove, Tommy — vikne prestrašeno. — Brzo, kažem ti, ili ću ...

Indijanac ga je razumio. Nastavi urbano tragati. Pošalje kauboje uzdno i nizvodno, no smračilo se prije go što su pronašli mjesto gdje su progonjeni izašli iz potoka. Brenell odluči da se ulogore kraj vode. Nisu ponijeli sobom hranu, pa su legli gladni. Većina je gundala, ali se Brenell nije obazirao na njih. Bitno mu je bilo da što prije pronađe sina.

Čim je svanulo, natjerao je ljude da nastave traganje. I u podne su još tragali. Tada je iz grada dojurio jedan jahač. Vidjelo se da nije nimalo štedio konja.

— Kakvu vijest donosiš? — vikne mu Brenell.

— U gradu je McAllister — odgovori jahač.

XIII

Gledajući kroz prozor svoje hotelske sobe, Harry Shultz nije mogao vjerovati svojim očima. Dovikne preko ramena: — Dođi ovamo, Moose, i pogledaj.

Gorostas tromo prođe kroz sobu i zagleda se van. — Nije moguće — promrmlja

Na ulici je stajao McAllister i razgovarao sa šerifom Martom Krantzom.

U isto su vrijeme gledala kroz prozor krčme dva Brenellova kauboja. Ni oni nisu vjerovali svojim očima.

— Moraš priznati, momak je hrabar — reče jedan.

— Obavijesti gazdu — promrmlja drugi. — Ja ću pripaziti na njega.

— Nemoj se ni za živu glavu sukobiti s njim.

— Zar misliš da sam lud?

Kauboj izađe, žurno se popne na svog konja i odjaše niz ulicu.

McAllister nehajno pogleda za njim i osmjehne se. — Ubrzo će stići Brenell — reče Martu.

Šerif se namršti. — Otvoreno ti velim, ne sviđa mi se ovo, Reme. Kaži mi gdje je Clem i prepusti sve meni. Znaš da se možeš pouzdati u mene.

— Znam. No, potpuno sam zaboravio gdje sam sakrio Clema. Možda se sjetim. Ako se sjetim, obavijestit ću te, Marte.

Šerif obeshrabreno zagunđa i vrati se u svoj ured. Danas mu se vratio pomoćnik: Ole Carlson, koji je ubirao porez u okrugu, i bilo mu je drago što ga vidi. Znao je da mu je potrebna pomoć. Zagleda se kroz prozor za McAllisterom, koji je išao prema krčmi. Vrijeme je da se počnem raspitivati, pomisli. Dobro bi bilo da ustanovim gdje McAllister drži Clema prije nego što to pođe za rukom Brenellu. Pripaše oprsač s revolverom i izađe na ulicu. Posjeti najprije Jima i Pat Rigby,

Još nikada nije vidio da se netko može tako brzo i duboko promijeniti kao što se promijenio Rigby. Kao da je potpuno izgubio samopouzdanje. Jasno se vidjelo da je vrlo uplašen. Na svako je pitanje trešao glavom. Ne, on ne zna ništa. Ne tiče ga se ništa. Nema nikakve veze sa Clemovom otmicom. Mart mu je vjerovao. Da li mu se obratio Brenell? — upita ga. Odgovori mu strah u Rigbyjevim očima. Polako je izlazila na vidjelo istina. Brenell je otkrio da su McAllister i Gage skrivali Clema u klancu »Dvije milje«. Odjahao je onamo, ali ih nije uspio pronaći. Sada ih traži u preriji.

Mart je vidio da je Rigby slomljen. Počne ispitivati Pat. Ona je odgovarala prilično otvoreno. Mrsko joj je što se Billy Gage upetljao u to, izjavila je. Pojma nema gdje bi mogao biti Clem, ali što prije se završi ova gužva, to bolje. Zar ne bi Mart mogao poduzeti nešto? Zar ne bi mogao uhapsiti Carla Brenella zbog toga jer im je spalio kuću? On je krivac.

Mart se složi s njom i potvrdi da smatra Carla krivcem. No, objasni joj da ne može poduzeti ništa. Ispitivao je Carla i nije stekao nikakvo uporište. Nema nikakvih svjedoka. Prema tome, nemoćan je.

— Poduzmite bilo što, Marte — reče Pat — kako biste spriječili pucnjavu. Zar ne možete uhapsiti Rema i Billyja? Poduzmite bilo što.

— Ne, draga moja, ne mogu to učiniti — odvrati joj Mart. — Nemam nikakvih razloga. Mogu jedino stajati sa strane i gledati, nadajući se da ću spriječiti borbu ako započne. Imajte na umu da će Carl mirovati sve dok Rem drži u svojim rukama Clema. — Tiho se nasmije. — Prepustite igru Remu. On će se već snaći.

Djevojka srdito puhne, a ljupko joj se lice zacrveni od srdžbe. — Ma, on još nije sasvim odrastao. Osim toga, vodi mog Billyja na pogrešan put.

Mart polako izađe na ulicu, pitajući se što će sada. Ode u Rosinu krčmu; ondje zatekne McAllistera kako za šankom pije pivo i, ne zaustavivši se, produži u Rosinu radnu sobu.

Pozdravi se s Rosom, koja je sjedila za pisaćim stolom, i spusti se na stolicu. Promatrao ju je, znajući da je ona, po svoj prilici najljepša žena koju je ikada vidio. — Rosa, poznato vam je da je Rem sakrio negdje Clema Brenella. — Ona kimne. Pitao se koliko joj je stalo do McAllistera, koliko bi žrtvovala zbog njega. Da li osjeća prema njemu samo prolaznu tjelesnu strast?

— Šerife — reče ona — slutim da želite izvući iz mene neke podatke.

— To mi je posao.

— Trebalo bi da znate da nema smisla ispitivati ženu koja nije ravnodušna prema određenom muškarcu.

— Ako ga iskreno volite, pomoći ćete mi.

Ona nakrivi glavu gledajući ga i osmjehne mu se. — Vjerujem da dobro poznajete McAllistera i da znate da on ne bi baš ništa ispričao običnoj ženi.

Mart se nasmiješi. — Ja mislim da bi varao svaki muškarac ispričao sve, Rosa. Slušajte, moram saznati gdje je skriven mladi Brenell. Za Clemovo dobro. Otmica je težak zločin. Mogao bi dospjeti u zatvor.

Ona se nevino osmjehne. — Situacija je slična kao kad je Brenell spalio Rigbyjev ranč. Ne postoje nikakvi dokazi. Vi znate da McAllister ima u svojim rukama Clema, ja to znam, a i on to priznaje. No, nemamo pravih dokaza.

Šerif ustane. — Ne bih htio uhapsiti Rema, ali morat ću. — Izađe. Dobro je znao da ne može pronaći baš nikakav razlog zbog kojeg bi mogao pritvoriti McAllistera.

Stigavši u svoj ured, iznenadi se zatekavši ondje Jima Rigbyja. Činilo se da je vrlo nervozan; skočio je na noge čim je ušao Mart.

— Imam dojam da mi želiš kazati nešto, Jime — reče šerif.

— Znam gdje je Clem Brenell, Marte — odgovori Rigby.

— Znaš? Onda mi kaži.

— Nalazi se u klancu »Dvije milje«.

Mart umorno sjedne za stol. Reče: — Znamo da je bio u tom klancu, ali sada više nije. Zašto mi oduzimaš vrijeme, Jime? Je li te McAllister nagovorio na to?

Rigby se nestrpljivo nagne naprijed. — Zar ne razumiješ? McAllister je od-

veo Clema iz klanca i sakrio tragove. Odjahao je s njim do potoka, onda je zamelo potpuno trag i vratio se u klanac. Pričekao je da nestanu Brenellovi ljudi.

— Odakle znaš?

— Čuo sam razgovor McAllistera i Rose.

— Zašto to pričaš meni?

— Želim da se to završi. Ne bih htio da pogine Billy Gage. Pat i on se namjeravaju vjenčati.

— Gdje je Gage?

— U klancu. Čuva Clema.

— Je li to nekakav pokušaj da me izvučeš iz grada?

— Nije, Marte, kunem se.

Mart je imao dojam da je na vrlo nesgurnom tlu i da će s ubrzo pokajati što se rodio McAllister ga je doveo u gadan škripac. — Ime — reče — ako ne govoriš istinu, pronaći ću nekakav razlog da te strpam u zatvor. A sada, idi i pokušaj urazumiti McAllistera.

Rigby ode, blijed i zabrinut.

Martu se nije nimalo svidjela situacija. Uskoro će dojahati u grad Brenell sa svojim ljudima. Ako McAllister ne bude odigrao svoje karte na najbolji način, doći će do pucnjave i ginut će ljudi.

U ured uđe Ole Carlson. Bio je visok, trom i uporan, ali ne onako bistar kao što je mogao biti.

Mart se bavio mišlju da ga ostavi u gradu i osobno ode u klanac po Clema. No, nije mu se svidjela ta pomisao. S druge strane, da li je Ole sposoban da izađe na kraj s Billyjem Gageom? Mora prihvatiti taj rizik.

— Ole — reče — Rigby veli da je Billy Gage s Clemom Brenellom u klancu »Dvije mrlje«. Otiđi po njega.

Ole se malo zbuni. — Gdje u klancu?

— Do vraga, odakle ja mogu znati? — uzvikne Mart. — Zar ja moram misliti o svemu?

Carlson se iznenađeno trgne. Mart se nije još nikada razbjesnio pred njim. Ne rekavši ni riječ, uzme sa zida pušku i izađe na ulicu.

Mart ostane u uredu. Sjedio je onda je do kraja dana, razmišljajući i čekajući da se vrati Brenell. Znao je da se ništa neće riješiti dok on ne ujaše u grad. Međutim, može li se ta situacija, uopće, riješiti? Tko god pobijedio, bit će odmah uhapšen. Znači, nevolje će početi iznova. Možda sam već prestar za ovaj posao, zaključi.

Smračilo se. Nije upalio svjetiljku, već je sjedio u tami i zabrinuto mozgao. Nakon nekog vremena zapali lulu i izađe na nogostup. Međutim, pušenje mu nije prijalo. Pola je sata stajao vani, nehajno promatrao prolaznike i slušao udaranje čekića s ruba grada, gdje su se pripremali obor. za stoku koja će uskoro nahrupiti s juga.

Iz misli ga trgne iznenadan revolverski pucanj. Ljudi na ulici zastadoše i pogledaše se. On isprazni lulu i spremi je u džep. Začu se još nekoliko hitaca. Pucao je još jedan revolver. Znači, to je borba.

On povuče iz korica svoj teški kolt i potrči. Još dok je prelazio preko ulice, kroz glavu su mu prolazila upozorenja; hici su doprli iz uličice pored krčme, a znao je da su pokrajne uličice uvijek opasne za predstavnike zakona.

Ljudi su mu dovikivali, ali se nije obazirao na njih. Pucanje u svom gradu je smatro osobnom uvredom. Ako su pucali oni koji ga poznaju, onda ga neposredno vrijeđaju; a ako su pucali oni koji ga ne poznaju, onda treba da ih što prije upozna sa svojim pravilima.

Stigne do ulaza u uličicu. Unutra je bilo mračno. Pucnjava je prestala, ali se osjećao smrad baruta. Pri blijedu svjetlu što je prodiralo kroz jedan prozor krčme, razazna nekog čovjeka. Učini mu se da drži u ruci revolver.

— Vi ste pucali? — dovikne. Napeo je kokot i bio spreman. Iz iskustva je znao da je jednom nogom u grobu. Ako se onaj čovjek pokuša oduprijeti, bit će teško.

— Da, ja sam pucao — odvrati čovjek.

Glas je bio poznat Martu, ali se nije mogao sjetiti kome pripada. — Bacite revolver. Neka ga čujem kad padne.

Čovjek mahne, i začuje se kako je nešto palo na tlo.

— Gdje je drugi? — zapita Mart.

— Mislim da je mrtav — odgovori čovjek.

Mart krene kroz usku uličicu, ne skidajući pogled s njega. Instinkt ga je upozoravao na opasnost. Naglo se zaustavi i dovikne: — Krenite prema meni. Polako. Jedan pogrešan pokret i pucam.

Čovjek polako pođe prema njemu.

Uto udari nešto šerifa po zglavku one ruke u kojoj je držao revolver. Kriknuo je i odmah osjetio da mu je zglavak slomljen. Pa ipak, okrenuo se prema visokoj sjenci s desne strane, spreman da se bori. Protivnik ga najednom ščepa tako snažno da je bio bespomoćan poput dojenčeta. Prestraši se. Zamahne lijevom šakom, dok mu je desna nemoćno visjela.

Osjećao je snažne prste na vratu. Pokuša se izvući, ali uzalud. Protivnik tresne njime o zid krčme i izbije mu zrak iz pluća. Udari ga šakom po glavi i sruši na koljena. Pljuštali su udarci po njemu. Pao je potrbuške na zemlju.

— Prekini! — čuo je glas onog prvog čovjeka. — Nećemo ga ubiti.

Nakon toga se onesvijestio.

XIV

McAllister je čuo hice i vidio Marta kako trči preko ulice.

Posegne za revolverom, koji je visio preko naslona stolice. Izvuče ga iz korica i izjuri iz hotelske sobe.

Kad je stigao do bočnih vrata krčme, pucnjava je već prestala. Odškrinuo ih je i slušao Marta kako razgovara s onim čovjekom.

Čovjek je prošao kraj McAllistera i produžio uličicom. Tada se začuo udarac i bolan krik. Uslijedilo je još nekoliko udaraca. McAllister je izjurio kroz vrata, skrenuo udesno i potrčao. Nije se usudio pucati, bojeći se da će pogoditi Marta. Iz tame pred njim lizne plamen iz revolverske cijevi, a metak mu prozuji kraj uha. Sudari se s jednim čovjekom i revolver mu ispadne iz ruke. Čovjek ga odbaci do zida. Grozničavo počne tražiti revolver na tlu; istodobno su se žurno udaljivali kroz uličicu koraci. Netko je stenjao u blizini.

— Reme, je li sve u redu? — javi se Rosa.

— Donesi svjetiljku — dovikne on.

Nađe svoj revolver i šerifovo tijelo gotovo u istom trenu.

— Marte — reče. Odgovori mu samo stenjanje. Čuo je ljude kako ulaze u uličicu, te im vikne: — Ne približujte se. — Zaustavili su se. Bojao se da se među njima nalazi i napadač. Sagne se i podigne šerifa. Na vratima se pojavi Rosa s petrolejkom.

Kad je unio Marta u Rosinu radnu sobu i položio ga na divan, opazi pri svjetlu petrolejke da je strašno premlaćen. Desni mu je zglavak visio mlohavo kao da je slomljen. Usta i nos bjehu krvavi, a i košulja.

— Tko je to, zaboga, učinio? — izusti zaprepašteno Rosa.

— Ne znam — promrmlja McAllister — no pronaći ću ga.

Svlačeći Marta, grozničavo je razmišljao. Jasno mu je bilo da je Mart onesposobljen kako bi Brenell imao slobodne ruke. A što želi Brenell? U ovom času mu je najveća želja da ščepa njega, McAllistera.

— Pošalji nekoga po liječnika, Rosa — reče. Promatrao je izudarano tijelo. Donese vode i počne prati rane.

Mart zastenje i otvori oči. Pokuša progovoriti, ali usne su mu samo podrhtavale i nije se čula ni jedna jedina riječ.

— Smiri se, — reče McAllister, — Doći će liječnik.

Šerif napokon uspije izustiti: — Tko je to učinio? — Pokuša pomaknuti desnu ruku, i od boli zastenje.

— Ne znam — promrmlja McAllister. — Ne brini, pronaći ću ga.

— Bila su dvojica — prošapće Mart. — Jedan je visok. Pravi gorostas...

Stigne liječnik. Vidio je u svom životu svakakve posljedice tučnjave, ali još nikada nije vidio tako izmrcvarenog čovjeka. Za tren je, nijem i zaprepašten, piljio u Krantza.

— Tko li je to učinio? — ponovi on Rosine riječi.

Nitko ne odgovori. McAllister krene prema vratima, a liječnik se prihvati posla.

Rosa pođe za njim i upita ga što namjerava?

— Pronaći onoga koji je udesio Marta

— Treba da misliš na Brenella, Reme.

— Mislim na njega.

— Je li on to učinio?

— Ima prste u tome, uvjeren sam.

Ona mu blago položi ruku na rame. — Reme, vrati mu Clema. Zaboravi sve. Već je dovoljno ljudi stradalo. Neka se sve što prije završi,

McAllister joj nježno dodirne prstima lice. — Upravo to želi Brenell! Ne, ne, Brenell mora platiti za sve što je učinio. Otjerat ću ga iz ovog kraja.

— On je bogat. Moćan.

— Za sta? — izusti prezirno McAllister i žurno siđe niz stepenice. Ušavši u krčmu, naruči viski, ispije ga i izađe na ulicu. Znao je da ne postupa baš osobito pametno. Onaj koji je premlatio Marta, mogao bi ga napasti. Iz zasjede. No, gotovo je želio da se to dogodi, želio je obračun.

»Visok je,« kazao je Mart. »Pravi gorostas.«

Moose, prođe mu kroz glavu. Znači, upleten je Harry Shultz.

Naglo zastane, razmišljajući Harry je zaprijetio da će ubiti Billyja i njega. Sada je onesposobio Marta. Teren je čisti. Njega nije briga da li će pri svemu tome stradati i Clem. Sloga Clem nije više nikakva zaštita.

Treba da se nagodim s Brenellom, zaključi. Treba da ga skinem s leđa i potražim Shultza i tog Moosea.

Produži niz ulicu. Sa strane su stajale grupice ljudi i razgovarale. Prepoznali su ga i počeli ga ispitivati: Kako je šerifu? Da li će preživjeti? Tko ga je napao? Odgovorio im je kratko i brzo se udaljio. Skrenuo je u prvu uličicu i zaobilazno se vratio do stražnje strane Rosine kuće. Pokuca na prozor. — Billy, netko je divljački premlatio Marta Krantza — reče kad se otvorio prozor.

Billy uzvikne iznenađeno, a McAllister mu ispriča sve o svojim sumnjama i namjerama.

— Nisi na pravom putu, Reme — reče Billy. — Brenell će ti obećati svašta kako bi dobio svog sina. Međutim, neće održati riječ.

— A što drugo možemo učiniti?

— Dokle god imamo Clema, u prednosti smo.

— Da, to je istina.

— Ako pustimo Clema, što nam preostaje?

McAllister je znao da je Billy u pravu. Počne glasno razmišljati. Što onda ako ode k Brenellu i nagodi se s njim dok još imaju u rukama Clema? Rezultat ovisi o tome da li Brenell naređuje Shultzu ili ne, a o tome ne postoje nikakvi dokazi. Shultz im je otvoreno kazao da ih kani ubiti. Možda se sada skriva negdje u sjeni, spreman da puca. Možda nema nikakve veze s Brenellom.

McAllister se znojio. — Kako je naš zarobljenik?

— Neprestano mi govori što će njegov otac učiniti s nama — reče Billy.

— Pusti me unutra.

Billy zatvori prozor i poslije nekoliko trenutaka otvori vrata. McAllister uđe u mračno skladište krčme, gdje su držali svog zarobljenika. Upali petrolejku. Clem je ležao na podu, svezanih ruku i nogu, a i usta su mu bila začepljena. Opazivši to, McAllister zapita: — Zar je vikao?

Billy se osmjehne — Nije. Jednostavno, dosadio mi je svojim prijetnjama.

Ugledavši McAllistera, Clem počne trzati sponama dok su mu se oči iskrile od mržnje.

— To neće više dugo trajati — reče McAllister. — Miruj ovdje, Billy. Sada kad je uklonio Marta, Shultz će ubrzo poduzeti nešto.

— Ne bi bilo pošteno da se suočiš sam sa Shultzom — odvrati Billy.

— Netko mora ostati uz Clema — podsjeti ga McAllister.

Napusti prostoriju, prođe kroz uzan hodnik i popne se uz stepenište. Koraknuvši u Rosinu sobu, opazi da je unutra sasvim tiho. Mart je nepomično ležao na krevetu. Priđe mu i zagleda se u njega. Šerif pokuša progovoriti. Mucao je ucne. Od napora mu izbije znoj na čelu i nabrekne žila na sljepoočici.

— Smiri se, Marte — reče McAllister. — Oporavit ćeš se.

Usne su još podrhtavale.

McAllister se sagne. Čuo je tih šapat:

— Rosa...

Potapše ga po ramenu. — Odmaraj se, Marie.

Sheriff izusti malo glasnije: — Rosa.

U glasu mu se nasluti duboka tjeskoba.

McAllister najednom postane oprezan. Imao je dojam kao da mu neka ledena ruka gladi krpteničku. Nešto se dogodilo Rosi, pomisli.

Začuje tiho škripanje i digne pogled. Otvore se pokrajna vrata, vrata prostorije kraj spavaće sobe, i uđe Harry Shultz. U ruci nije držao revolver i držao se vrlo opušteno. Štoviše, smješkao se.

McAllister instinktivno spusti desnu ruku prema držku svog revolvera.

— To ne bi imalo smisla, McAllisteru — reče Shultz. — Ne bi ti nimalo pomoglo.

McAllister nije znao što da kaže. Odmah mu je postalo jasno da u toj situaciji ne pomažu riječi.

Uspravi se.

— Kaži što želiš — reče.

Shultz se još smješkao. — Djevojka je u mojim rukama. Bolje rečeno, Moose je s njom u susjednoj sobi. Nemoćan si, McAllisteru.

McAllister proguta slinu. Vijest mu se nije baš nimalo svidjela.

— Možda lažeš — reče ,iako je znao da Shultz govori istinu.

— Moose — dovikne preko ramena Shultz — neka se javi djevojka.

Nastane kratka stanka, a onda se Rosa javi i te kako glasno. Njezin se kratki vrisak brzo prekine.

McAllister instinktivno korakne prema vratima.

Shultz ga zaustavi kretnjom ruke. — Pokušaš li bilo što, mala će loše proći. Moose joj je prislonio nož na grlo.

McAllister ovlada sobom.

— Želiš se nagoditi? — zapita.

Shultz se još šire nasmiješi, tako da se cerio. — To su već pametnije riječi.

— Govori.

— Prvo — reče Shultz — želim Clema Brenella.

McAllister kimne.

— Što je drugo? — upita.

— Razgovarat ćemo o tome kada Clem bude kod tatice a ti dobiješ djevojku.

— Kako mogu znati da ćeš mi predati djevojku?

Shultz se nasmije kratko i cerekavo. — Ne možeš znati.

McAllister ga je promatrao i razmišljao. Nije postojao nikakav izlaz. No, htio je dobiti što više vremena, vremena za razmišljanje i pronalaženje nekakva spasa. Ako ode po Clema, dobit će malo vremena. Najednom se osjećao bespomoćno i beznadno. Vjerovao je da je vrški lukav, a sada ga je ta lukavost lupila po glavi.

— Idem po Clema — reče.

— Dovedi i Billyja — promrmlja Shultz. — Dosta želim vidjeti tog dečka.

— Billy je izvan grada.

Shultz nakrivi glavu kao da osluškuje nekakav dalek zvuk.

— S Clemom?

— Ne, nije s Clemom — slaže McAllister.

— A gdje je Clem?

— To nije bitno — odgovori McAllister. — Dovoljno je da ga dovedem.

Shultz se iznenada razbjesni. — Tko kaže da je dovoljno? Jesam li to ja rekao? Nije dovoljno. Želim saznati gdje je.

Krene kroz sobu, a u ruci mu se pojavi nož.

McAllister napne mišiće i umalo navali na njega. Da li bi Moose drnuo djevojku ako bi on ščepao Shultza? Bojazan da bi mogla stradati Rosa, prisili McAllistera da miruje.

Shultz mu vrškom noža dodirne košulju. Lijevom mu rukom izvuče revolver iz korica i baci ga na krevet.

— Znaš što — promrsi kroz žute zube — Zajedno ćemo otići po Clema.

McAllister nije mogao smisliti nikakav dobar odgovor. Jasno mu je bilo da ga je Shultz natjerao u škripac.

— U redu — reče.

Možda Billy uspije učiniti nešto spasonosno. Možda zaskoče tada Moosea i izbave Rosu. Nikako se nije mogao pomiriti s mišlju da će ga poraziti Brenell i Shultz. Ogorčeno je psovao sam sebe. Međutim, jedno mu je sada bilo jasno: Shultz radi za Brenella.

— Kako je daleko Clem? — zapita Shultz.

— Nije daleko.

— Jahat ćemo?

— Necenio.

Shultz ga je gledao nekoliko časaka, zatim posegne lijevom rukom pod kaput i izvadi revolver. Bio je malen, ali je mogao ubiti čovjeka. McAllister ga je poštovao.

— Ostani ovdje i ne miči se — naredi Shultz. Povuče se natraške do vrata iza sebe i obrati preko ramena Mooseu.

McAllister pokuša vidjeti Rosu, ali nije mogao.

Tada Shultz zalupi vrata i mahne mu da krene. McAllister izađe iz sobe, a Shultz ga je slijedio. Siđu niz stražnje stepenište, prođu kroz hodnik i stignu do vrata skladišta.

McAllister se osvrne prema Shultzu, koji ga je motrio kao kobac. Digne ruku i pokuca Nije otkucao uobičajeni znak za Billyja. Vjerovao je da će ga tako, barem donekle, upozoriti.

Prošlo je nekoliko trenutaka prije nego što je Billy povukao zasun i odškrinuo vrata.

Shultz odmah uperi u njega revolver. — Baci kolt na pod.

Billy je oklijevao.

— U njegovim je rukama djevojka — reče McAllister.

Billy se trgne. — Koja djevojka?

— Rosa.

Billy oprezno izvuče revolver i baci ga na pod.

Shultz im naredi obojici da uđu i krene za njima. Ugleda Clema, koji se očajnički pokušavao osloboditi. Pri tome je mumljao.

— Odvežite ga — zapovijedi Shultz.

Billy obeshrabreno pogleda McAllistera, a onda izvadi iz džepa nožić, klekne i prereže Clemu spone.

Čim su mu ruke bile slobodne, Clem izvuče krpu iz usta i digne se. Tresao se i dolmao tako kao da će pomahnitati. Trljajući zglavke i šepajući uokolo, reče: — Zaboga, mogao sam umrijeti. Mogao sam umrijeti. Ovi prokletnici...

Shultz se prezirno naceri. — Bježi sada k tatici i prenesi mu moje pozdrave.

Clem se namršti.

— A, neće se to završiti tako brzo — reče. — Do sada su se zabavljala ova dvojica, a sada ću ja.

Činilo se kao da ne zna koga da udari najprije.

Shultz se nasmije.

— U redu, nemam ništa protiv — reče. — Prepuštam ti obojicu.

Clem se podmuklo naceri. Zamahne šakom, netremice bulječi u Billyja, i nespretno navali na njega.

McAllister mu podmetne nogu.

Clem počne padati, bespomoćno mašući rukama. McAllister ga snažno gurne na Shultza, koji naleti leđima na zid. Obojica se sruše na pod.

Shultz vikne bijesno i prestrašeno. Pokuša odgurnuti Clema u stranu i uperiti revolver, ali se McAllister sagne i snažnim zamahom ruke odbaci revolver u stranu.

Shultz neočekivano brzo skoči na noge, držeći nož u ruci. Jurne na McAllistera, koji spretno dočeka napad, udarivši podlakticom o podlakticu.

McAllister se uspije približiti i udariti ga glavom u lice.

Shultz zatetura natraške i bubne o zid, a istodobno nasrnu na njega Billy i McAllister.

Oštrica sijevne prema Billyju, i plavokosi se mladić sruši kriknuvši.

McAllister pogodi Shultza šakom u lice.

Zalupe se vrata. Dok je Shultz padao na pod, McAllister se okrene.

Clem! prođe mu kroz glavu.

Potrči prema vratima i otvori ih širom. Clem je upravo nestao iz hodnika.

Neka pobjegne, pomisli. Zasad je važna jedino Rosa.

Vrati se u skladište i pogleda obojicu na podu. Billyju se zacrvenjelo rame, dok je Shultz ležao nepomično kao da se srušila na njega kuća.

McAllister shvati da ne smije oklijevati. Mora spasiti Rosu prije nego što Clem ispriča ocu što je čuo.

— Ustani — reče Billyju

— Ozlijeđen sam — odgovori Billy.

— Sada nemaš vremena za to, momče. Digni se i sveži tog kujina sina.

Billy je izgledao tako kao da će povratiti sve što je pojeo, ali se nekako digne i pokupi konopce kojima je bio svezao Clema.

McAllister uzme Shultzov revolver i potrči prema stepenicama. Preskakivao je po dvije, nastojeći da bude što tiši. Pred vratima Rosine sobe zastane kako bi došao do daha.

Odškrine vrata, ugleda Marta na krevetu i pogleda vrata susjedne prostorije. Promatrajući ih, približi se krevetu, zamijeni Shultzov revolver za svoj i nagne se nad krevet. Pogled mu se sretne sa šerifovim.

— Igra je započela, Marte — prošapće.

Da li mu se samo učinilo da se šerif osmjehnuo?

Vrati se do ulaznih vrata, otvori ih i zalupi, te vikne: — Ako se bilo što dogodi djevojci, Shultze, ubit ću te.

Promumlja Shultzov odgovor. Prođe kroz sobu i otvori pokrajna vrata.

Rosa je sjedila na stolici, okrenuta licem prema njemu. Ruke su joj bile svezane otraga a lice bijelo poput krede.

Moose je opušteno stajao kraj prozora. Osvrne se kad su se otvorila vrata i ugleda crn otvor revolverske cijevi.

Nije oklijevao. U desnoj je ruci držao kolt, i trne ga uvis.

McAllister opali.

Moose ga je cijelu sekundu gledao raširenih očiju, a onda zatetura natrag. Naleti na prozorsku dasku, koja mu je bila u razini koljena, i padne kroz staklo; pri tome razbije prozorske okvire. Nestane u kiši stakla.

McAllister baci revolver i skoči prema Rosi. Hitro joj odveže ruke.

Klonulo se prepustila njegovu naručju. — Reme, Reme, Reme — šaptala je.

On je odnese u drugu sobu. Položi je na divan. A onda kao da ju je zaboravio. Priđe Martu i pogleda ga. — Imenuj me pomoćnikom, Marte — reče.

Šerifove se usne pomaknu. Imenujem te svojim pomoćnikom — izusti.

McAllister uzme zvijezdu s njegova prsluka i prikvači je sebi na prsa. Osmjehne se kratko. Vrativši se k Rosi, poljubi je u čelo i reče: — Čekaj me, dušo.

Napusti sobu i kroz krčmu izađe na ulicu. Uputi se prema Mooseu, koji je ležao u prašini. Na njegovo iznenađenje, gorostas je još bio živ. Reče okupljenim ljudima, koji su odmah doletjeli kao muhe na krv: — Ovaj je čovjek uhapšen. Odnesite ga u šerifov ured.

— Teško je ozlijeđen — reče jedan znatiželjnik.

— Usprkos tome, uhapšen je.

McAllister produži prema hotelu u kojem je odsjeo Brenell, uđe u predvorje i nađe se oči u oči s Brenellom. Iza njega su stajala tri naoružana kauboja i Clem, koji je izgledao kao prava sablast.

— Je li mezimac ispričao tatici svoju pričicu? — reče McAllister bez okolišanja. — Je li mu ispričao o djevojci kojoj prijete nožem?

Brenell se osvrne i pogleda svoje. — Hapsim te, McAllisteru. Preuzimam vlast u svoje ruke. Oteo si mi sina, a ja ću te uništiti.

— Kao što si uništio Jima Rigbyja. Pregazit ćeš me sa svojim plaćenicima, je li, Brenelle? Gadiš mi se, ti i ljudi poput tebe. Razmisli malo, druškane. Sada sam ja predstavnik zakona u ovom gradu.

— Otkad?

— Već dvije minute.

— To je lakrdija.

— Misliš? Kaži mi što ćeš poduzeti.

Brenell se osvrne i pogleda svoje ljude.

Clem reče: — Ubij ga, tata.

U McAllisterovoj se ruci pojavi stari revolver.

— Hajde — promrsi kroz zube — izvucite oružje i prolijte krv. Ti ćeš prvi poginuti, Brenelle.

Brenell promijeni taktiku.

— Ne budimo brzopleti, McAllisteru. Porazgovarajmo o svemu kao razumni ljudi.

— Ne mogu biti razuman prema onome koji pali tuđe kuće. Uhapšen si, Brenelle.

— Ne možeš dokazati ništa, McAllisteru, i dobro znaš to. Uostalom, zar nisi ti spalio moju kuću?

McAllister se bezazleno osmjehne. — Ne znam o čemu govoriš. Ako je tome tako, onda su podmireni računi. Znaš što? Ako platiš Jimu Rigyju pravo na korištenje vode, možda zaboravim da sam te mrzio čim sam te ugledao.

Brenell se kolebao

— Nemoj to učiniti, tata — umiješa se Clem. — Nama ne može nitko naređivati. Mi imamo najveći ranč. Nitko nas ne može zaustaviti.

— Dobro me slušaj dečko — promrmlja McAllister. — Pogođen si već u nogu, no slijedeći će te metak pogoditi u tu tvoju ludaru

Stariji je Brenell problijedio. Znao je da ta prijetnja nije prazno brbljanje.

McAllister doda: — Shultz i Moose su uhvaćeni. Shultz je progovorio.

Carla Brenella kao da je potpuno napustila ratobornost. Uzdahne i umorno prijeđe rukom preko čela. Reče muklo: — Pobijedio si, McAllisteru.

— Ili ćeš živjeti mirno, Brenelle, ili ćeš napustiti ovaj kraj — odvrati McAllister

Brenell kimne.

McAllister se povuče i ode po nogostupu na sjever. Uđe u Rosinu krčmu i popije viski za šankom, a onda se popne na gornji kat.

Ušavši u spavaću sobu, ugleda na divanu Billyja i Pat, koja je plakala nad njim i nazivala ga junakom.

Rosa je stajala i naginjala se nad Martom.

McAllister joj priđe i obrgli je jednom rukom. Pogleda Marta. — Sve je gotovo, stari. Brenell će od sada biti dobar. Naravno, moraš ga malo pritegnuti.

Rosa se uspravi i poljubi ga. — Uistinu je sve gotovo? — upita.

— Vjerujem da jest — odgovori on.

— Znači, sada ćeš osedlati konja i odjahati u zalazak sunca — reče ona. U glasu joj se čuo sjetan prizvuk.

— Neću. Iako sam bolestan. Treba da se oporavljam neko vrijeme. Znaš što to znači, zar ne?

Ona se osmjehne, a na obrazima joj se pojave ljupke jamice.

— Prilično mi je jasno što to znači za tebe.

—Prvi put se varaš — odvrati McAllister. — To znači da mi je potrebno dvadesetak odrezaka i desetak litara piva.

Ona ga čušne. Vrlo nježno.

KRAJ

DOSAD IZAŠLI ROMANI NOVE SERIJE »LASO«

70. F. Short: SKINITE HULJU IZ SEDLA
71. A. C. Morgan: REVOLVERAŠI SU ČEKALI
72. L. L'Amour: BRAĆA SACKET
73. H. Werner: ZLOĆIN OTAĆA
74. L. Walles: U OLOVNOJ OLUJI
75. C. Martin: IZASLANICI PAKLA
76. R. McLeod: TEŽAK PUT DO MEKSIKA
77. R. Hogan: OVAJ GRAD PRIPADA JESSUPOVIMA
78. S. C. Lawrence: TEKSAŠANIN
79. Paul Evan Lehman: PAKAO U NOVOM MEKSIKU
80. H. S. Sharon: DRUŽINA SMRTI
81. L. Ernenwein: SNJEŽNI JAHAČI
82. L. L'Amour: UTAH BLAINE
83. F. Short: ZASTUPNIK IZ TEKSASA
84. Hal Warner: LEŠINARI TONTO BASINA
85. John Gilmoor: PAKLENA PJESMA PUSTINJE
86. William O'Connor: DVOBOJ S PRIJATELJEM
87. Al Cody: NA STRANI INDIJANACA
88. Jim Sheridan: NAMAMI VUKOVE U ZAMKU
89. H. S. Sharon: SMRTI U SUSRET
90. H. S. Sharon: DAVOLJI RANČ
91. Clay Hunter: USAMLJENIK S RIO BRAVA
92. Robert Ullman: MOHIKANINA DRUŽBA
93. H. S. Sharon: LOV NA DOLAR
94. Robert Ullman: ŠANSA ZA ĆENA
95. Shepard Rifkin: PUT KINGA FISHERA
96. L. L'Amour: DOLINA MIRA
97. H. Haton: KONJANICI IZ PAKLA
98. B. Arthur: DVA REVOLVERA
99. Dudley Dean: TVRD ORAH
100. D. B. Newton: POVRATAK OSVETNIKA
101. H. S. Sharon: OSVETA BUNTOVNIKA
102. H. S. Sharon: PLJAČKA U LOS ALAMOSU
103. J. T. Edson: ČOVJEK KALIBRA 44
104. Matt Chisholm: POBJEDA MCALLISTEROVIH
105. Lee Martin: ZLODUH SANTA RITA
106. Robert Ullman: KOLORADO KID
107. Bill Fargo: OTMJENI PLJAČKAŠI
108. Matt Chisholm: CRNI KAUBOJ
109. Frederick H. Cristian: DOUŠNIK
110. U. H. Wilken: GROBAR JOE
111. Louis L'Amour: OPASAN PUT
112. G. F. Unger: UNAJMLJENI REVOLVERAŠ
113. FrederickH. Christian: SUDDEN U ŠKRIPCU
114. Lee Floren: REVOLVERI IMAJU RIJEČ
115. F. G. Unger: UMRIJETI ZA VIRGINIJU
116. Matt Chisholm: KRVAVA OKLADA

U PRIPREMI:

117. Marshall Grover: TREĆA PLJAČKA

KOD VAŠEG PRODAVAČA NOVINA

BIBLIOTEKA KRIMINALISTIČKO
– LJUBAVNIH ROMANA